

Środa, 28 września 2005 r.

- uwzględniając art. 51 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz opinię Komisji Prawnej (A6-0257/2005),
- 1. zatwierdza po poprawkach projekt Komisji;
- 2. zwraca się do Komisji o ponowne przedłożenie mu sprawy, jeśli uzna ona za stosowne wprowadzenie znaczących zmian do swojego projektu lub zastąpienie go innym tekstem;
- 3. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

P6_TC1-COD(2004)0155

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 28 września 2005 r. w celu przyjęcia dyrektywy 2006/.../WE Parlamentu Europejskiego i Rady odnoszącej się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (przekształcenie)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 47 ust. 2 zdania pierwsze i trzecie,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽²⁾

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. odnosząca się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe ⁽⁴⁾ została kilka razy w istotny sposób zmieniona. W związku z nowymi zmianami w powyższej dyrektywie, w celu zachowania przejrzystości wskazane jest dokonanie przekształcenia jej tekstu.
- (2) W celu ułatwienia podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe zachodzi potrzeba usunięcia stwarzających największe przeszkody różnic w ustawodawstwach Państw Członkowskich dotyczących zasad, którym podlegają te instytucje.
- (3) W sektorze instytucji kredytowych, z punktu widzenia zarówno swobody przedsiębiorczości, jak i swobody świadczenia usług finansowych, niniejsza dyrektywa stanowi zasadniczy instrument dla urzeczywistnienia rynku wewnętrznego.
- (4) W komunikacie Komisji z 11 maja 1999 r. zatytułowanym „Wprowadzanie w życie ram dla rynków finansowych: plan działania” zostały określone różne cele, które powinny zostać osiągnięte dla realizacji rynku wewnętrznego usług finansowych. Celem określonym przez Radę Europejską obradującą w dniach 23-24 marca 2000 r. w Lizbonie jest wdrożenie planu działań do 2005 r. Waznym elementem planu działań jest nowe sformułowanie postanowień odnoszących się do funduszy własnych.

⁽¹⁾ Dz.U. C 234 z 22.9.2005, str. 8.

⁽²⁾ Dz.U. C 52 z 2.3.2005, str. 37.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 28 września 2005 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 7 czerwca 2006 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 126 z 26.5.2000, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2006/29/WE, (Dz.U. L 70 z 9.3.2006, str. 50).

Środa, 28 września 2005 r.

- (5) Do celów zarówno ochrony oszczędności, jak i stworzenia równych warunków konkurencji między instytucjami kredytowymi, środki służące koordynacji działalności tych instytucji powinny mieć zastosowanie do nich wszystkich. Powinno się jednak odpowiednio uwzględnić obiektywne różnice w statutach tych instytucji i w odpowiednich celach tych instytucji, przewidzianych w ustawodawstwach krajowych.
- (6) Dlatego też zakres wspomnianych środków powinien być jak najszerszy, obejmując wszystkie instytucje, których działalność polega na przyjmowaniu od ludności środków podlegających zwrotowi zarówno w postaci depozytów, jak i w innej postaci, na przykład poprzez ciągłą emisję obligacji i innych porównywalnych papierów wartościowych, oraz udzielaniu kredytów na własny rachunek. Powinno się uwzględnić konieczność stosowania wyjątków w przypadku niektórych instytucji kredytowych, do których przepisy niniejszej dyrektywy nie mogą mieć zastosowania. Przepisy niniejszej dyrektywy nie powinny naruszać możliwości stosowania ustawodawstw krajowych, które wymagają od instytucji kredytowych specjalnych zezwoleń dodatkowych na prowadzenie określonych rodzajów działalności czy też na podejmowanie określonych czynności.
- (7) Właściwym jest dokonanie jedynie zasadniczej harmonizacji w zakresie niezbędnym i wystarczającym, aby zapewnić wzajemne uznawanie zezwoleń i systemów nadzoru ostrożnościowego, co umożliwi udzielenie jednolitego zezwolenia uznawanego w całej Wspólnocie oraz stosowanie zasady, iż nadzór ostrożnościowy sprawowany jest przez Państwo Członkowskie pochodzenia. Dlatego też wymóg opracowania programu działalności należy rozumieć jedynie jako czynnik umożliwiający właściwym organom podjęcie decyzji na podstawie informacji bardziej precyzyjnych, przy zastosowaniu kryteriów obiektywnych. Jednakże powinno się dopuścić pewien stopień elastyczności w odniesieniu do wymogów dotyczących formy prawnej instytucji kredytowych odnoszących się do ochrony nazw związanych z bankowością.
- (8) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, to jest wprowadzenie przepisów dotyczących podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe oraz ostrożnościowego nadzoru nad nimi nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie, natomiast ze względu na rozmiar i skutki niniejszej proponowanych działań możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Wspólnoty — Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (9) Zachodzi konieczność wprowadzenia równoważnych wymogów finansowych dla instytucji kredytowych w celu zapewnienia podobnej ochrony dla oszczędzających i sprawiedliwych warunków konkurencji między porównywalnymi grupami instytucji kredytowych. Do czasu dalszej koordynacji powinny być sformułowane odpowiednie wskaźniki bilansowe umożliwiające śledzenie, w ramach współpracy między organami krajowymi i zgodnie z metodami standardowymi, sytuacji instytucji kredytowych porównywalnego rodzaju. Takie postępowanie powinno spowodować stopniowe zbliżenie systemów współczynników ustalonych i stosowanych przez Państwa Członkowskie. Należy jednak odróżnić współczynniki mające zapewnić bezpieczne zarządzanie instytucjami kredytowymi od tych, które zostały ustalone do celów polityki gospodarczej i pieniężnej.
- (10) Zasady wzajemnego uznawania i nadzoru w rodzimym Państwie Członkowskim wymagają, aby właściwe organy Państwa Członkowskiego odmówiły udzielenia zezwolenia lub cofnęły zezwolenie w przypadku, gdy takie czynniki jak treść programu działalności, rozmieszczenie geograficzne działalności lub faktycznie prowadzona działalność wyraźnie wskazują, że instytucja kredytowa wybrała system prawny danego Państwa Członkowskiego w celu uniknięcia bardziej wymagających norm obowiązujących w innym Państwie Członkowskim, w którym instytucja ta zamierza prowadzić lub już prowadzi większą część swojej działalności. O ile nie wynika to w sposób jednoznaczny z warunków, a większość aktywów przedsiębiorstw należących do grupy bankowej znajduje się jednak w innym Państwie Członkowskim, którego właściwe organy sprawują nadzór skonsolidowany, w związku z art. 125 i 126 zmiana właściwości sprawowania nadzoru skonsolidowanego może być dokonana wyłącznie za zgodą wymienionych właściwych organ. Instytucja kredytowa nie będąca osobą prawną powinna uzyskać zezwolenie w tym Państwie Członkowskim, w którym ma ona siedzibę zarządu. Ponadto Państwa Członkowskie powinny wymagać, aby siedziba zarządu instytucji kredytowej zawsze znajdowała się w jej rodzimym Państwie Członkowskim i faktycznie tam działała.
- (11) Właściwe organy nie powinny udzielić zezwolenia lub przedłużyć zezwolenia instytucji kredytowej wówczas, gdy skuteczne wykonywanie ich funkcji nadzorczych może zostać uniemożliwione przez bliskie powiązania, które istnieją między tą instytucją a innymi osobami fizycznymi lub prawnymi. Instytucje kredytowe posiadające już zezwolenia powinny również spełnić wymogi właściwych organów w tym zakresie.

Środa, 28 września 2005 r.

- (12) Powyższa wzmianka o skutecznym wykonywaniu funkcji nadzorczych przez organy nadzorcze obejmuje również nadzór skonsolidowany, który powinien być sprawowany nad instytucją kredytową w przypadkach przewidzianych przepisami prawa wspólnotowego. W takich przypadkach organy, do których wpływa wniosek o udzielenie zezwolenia, powinny być w stanie wskazać organy w zakresie sprawowania nadzoru skonsolidowanego nad daną instytucją kredytową.
- (13) Niniejsza dyrektywa umożliwia Państwom Członkowskim lub właściwym organom stosowanie wymogów kapitałowych na podstawie nieskonsolidowanej i skonsolidowanej oraz na odejście od stosowania zasady nieskonsolidowanej, jeśli uznają to za właściwe. Nadzór nieskonsolidowany, skonsolidowany i transgraniczny skonsolidowany stanowią użyteczne narzędzia nadzorowania instytucji kredytowych. Niniejsza dyrektywa umożliwia właściwym organom wspieranie instytucji transgranicznych poprzez ułatwienie współpracy między nimi. W szczególności powinny one nadal korzystać z art. 42, 131 i 141 w celu koordynowania swojej działalności i wymaganych informacji.
- (14) Instytucje kredytowe posiadające zezwolenie udzielone w rodzimym Państwie Członkowskim powinny mieć możliwość prowadzenia w całej Wspólnocie któregokolwiek lub wszystkich rodzajów działalności wymienionych w załączniku I, przez zakładanie oddziałów lub świadczenie usług.
- (15) W przypadku instytucji kredytowych zatwierdzonych przez właściwe organy, Państwa Członkowskie mogą ustalić również bardziej rygorystyczne zasady niż te przewidziane w art. 9 ust. 1 akapit pierwszy, w art. 9 ust. 2 i art. 12, 19-21, 44-52, 75 i 120-122. Państwa Członkowskie mogą również zwrócić się z wnioskiem, aby art. 123 był przestrzegany indywidualnie lub w oparciu o inne zasady, a subkonsolidacja opisana w art. 73 ust. 2 była stosowana w odniesieniu do innych poziomów w ramach grupy.
- (16) Właściwe jest rozszerzanie zakresu zasady wzajemnego uznawania na rodzaje działalności wymienione w załączniku I, gdy są one prowadzone przez instytucje finansowe będące przedsiębiorstwami zależnymi instytucji kredytowych, pod warunkiem jednak, że owe przedsiębiorstwa zależne objęte są skonsolidowanym nadzorem przedsiębiorstw dominujących i spełniają pewne ściśle określone warunki.
- (17) W związku z realizacją prawa przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług przyjmujące Państwo Członkowskie powinno mieć możliwość wymagania zgodności ze szczególnymi przepisami krajowych ustaw lub rozporządzeń od instytucji nieposiadających zezwolenia na prowadzenie działalności instytucji kredytowej w swoich rodzimych Państwach Członkowskich i w odniesieniu do rodzajów działalności niewymienionych w załączniku I, pod warunkiem, że, z jednej strony, takie przepisy są zgodne z prawem wspólnotowym, a celem ich jest ochrona dobra publicznego, a z drugiej strony takie instytucje lub rodzaje działalności nie podlegają równoważnym przepisom w ramach ustaw lub rozporządzeń w ich rodzimych Państwach Członkowskich.
- (18) Państwa Członkowskie powinny zapewnić, iż nie ma żadnych przeszkód w prowadzeniu działalności objętej wzajemnym uznawaniem w taki sam sposób, jak w rodzimym Państwie Członkowskim, o ile działalność ta nie narusza przepisów prawnych chroniących dobro publiczne w przyjmującym Państwie Członkowskim.
- (19) Zasady określające status i działanie oddziałów instytucji kredytowych mających siedzibę zarządu poza Wspólnotą powinny być analogiczne we wszystkich Państwach Członkowskich. Jest rzeczą ważną, aby określić, że takie zasady nie mogą być bardziej korzystne od tych, które są ustalone dla oddziałów instytucji z innego Państwa Członkowskiego. Wspólnota powinna mieć możliwość zawierania umów z państwami trzecimi przewidujących stosowanie zasad, które zapewniają takim oddziałom takie samo traktowanie na całym obszarze Wspólnoty. Oddziały instytucji kredytowych posiadających zezwolenie uzyskane w państwach trzecich nie powinny korzystać ze swobody świadczenia usług zgodnie z art. 49 ust. 2 Traktatu, ani też ze swobody przedsiębiorczości w Państwach Członkowskich poza tymi, w których jednostki takie już założyły.
- (20) Porozumienie powinno zostać osiągnięte, na zasadzie wzajemności, między Wspólnotą i państwami trzecimi w sprawie umożliwienia w praktyce wykonywania skonsolidowanego nadzoru na możliwie najszerszym obszarze geograficznym.
- (21) Obowiązek nadzorowania stabilności finansowej instytucji kredytowej, w szczególności jej wypłacalności, powinien spoczywać na Państwach Członkowskich pochodzenia. Właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego powinny być odpowiedzialne za nadzorowanie płynności oddziałów i polityki pieniężnej. Nadzór nad ryzykiem rynkowym powinien być przedmiotem bliskiej współpracy między właściwymi organami przyjmujących Państw Członkowskich oraz rodzimych Państw Członkowskich.

Środa, 28 września 2005 r.

- (22) Sprawne działanie rynku wewnętrznego w dziedzinie bankowości wymaga nie tylko odpowiednich przepisów prawnych, ale również ścisłej i regularnej współpracy oraz istotnego zbliżenia praktyk w zakresie uregulowań prawnych i nadzoru między właściwymi organami Państw Członkowskich. W tym celu, w szczególności rozpatrywanie problemów dotyczących poszczególnych instytucji kredytowych i wzajemna wymiana informacji powinny odbywać się w ramach Komitetu Europejskich Nadzorców Bankowych ustanowionego decyzją Komisji 2004/5/WE⁽¹⁾. Procedura wzajemnego przekazywania informacji w żadnym wypadku nie powinna zastępować współpracy dwustronnej. Nie tracąc swoich uprawnień do sprawowania właściwej kontroli, właściwe organy przyjmujących Państw Członkowskich powinny mieć możliwość z własnej inicjatywy w sytuacjach nagłej potrzeby albo z inicjatywy właściwych organów rodzimych Państw Członkowskich weryfikacji działalności instytucji kredytowych założonych na ich terytoriach w zakresie przestrzegania przez te instytucje odpowiednich ustaw oraz zasad zdrowych procedur administracyjnych i rachunkowości, jak również stosowania adekwatnych mechanizmów kontroli wewnętrznej.
- (23) Właściwym jest, aby umożliwić wymianę informacji między właściwymi organami oraz organami lub ciałami, które z racji swojej funkcji przyczyniają się do wzmacniania stabilności systemu finansowego. W celu zachowania poufnego charakteru przekazywanych informacji lista adresatów powinna pozostawać ściśle ograniczona.
- (24) Niektóre zachowania, takie jak nadużycia finansowe oraz przestępstwa popełnione w związku z wykorzystaniem informacji poufnych, mogą wpłynąć na stabilność systemu finansowego, w tym również na rzetelność jego funkcjonowania, nawet wówczas, gdy zachowania te dotyczą instytucji innych niż kredytowe. Konieczne jest określenie warunków, na jakich wymiana informacji w takich przypadkach będzie dozwolona.
- (25) Gdy zostało ustalone, że informacje mogą być ujawnione wyłącznie za wyraźną zgodą właściwych organów, powinny mieć one możliwość w stosownych przypadkach uzależnić swoją zgodę od spełnienia rygorystycznych warunków.
- (26) Należy również zezwolić na wymianę informacji między, z jednej strony, właściwymi organami i, z drugiej strony, bankami centralnymi i innymi organami pełniącymi podobną funkcję w zakresie ich uprawnień jako organów monetarnych, jak również, gdy jest to stosowne, innymi organami publicznymi odpowiedzialnymi za nadzór nad systemami płatniczymi.
- (27) W celu wzmocnienia nadzoru nad instytucjami kredytowymi oraz ochrony klientów instytucji kredytowych biegli rewidentzi powinni być zobowiązani do niezwłocznego powiadomienia właściwych organów w każdym przypadku, gdy w trakcie wykonywania swoich zadań wejdą oni w posiadanie informacji o niektórych stanach faktycznych, które mogą mieć poważne konsekwencje dla sytuacji finansowej instytucji kredytowej lub dla funkcjonowania służb administracji i rachunkowości takiej instytucji. Z tego samego względu Państwa Członkowskie powinny również określić, że taki obowiązek dotyczy również wszystkich okoliczności, w których biegły rewident stwierdza takie stany faktyczne podczas wykonywania swoich zadań w jednostce blisko powiązanej z instytucją kredytową. Sam obowiązek biegłych rewidentów, aby w stosownych przypadkach powiadomić właściwe organy o niektórych stanach faktycznych i decyzjach dotyczących instytucji kredytowej, stwierdzonych podczas wykonywania zadań w podmiocie niefinansowym, nie powinien zmieniać charakteru ich zadań w takim podmiocie ani też wymaganego sposobu wykonywania tych zadań.
- (28) Niniejsza dyrektywa stanowi, że dla niektórych pozycji funduszy własnych należy określić kryteria kwalifikacyjne, nie umniejszając możliwości stosowania przez Państwa Członkowskie przepisów bardziej wymagających.
- (29) W zależności od charakteru pozycji wchodzących w skład funduszy własnych, niniejsza dyrektywa rozróżnia, z jednej strony, pozycje funduszy własnych podstawowych, a z drugiej strony pozycje stanowiące fundusze własne uzupełniające.
- (30) W celu odzwierciedlenia faktu, że pozycje stanowiące fundusze własne uzupełniające mają inny charakter od pozycji stanowiących fundusze własne podstawowe, kwota funduszy uzupełniających zaliczona do funduszy własnych nie powinna przewyższać kwoty funduszy podstawowych. Ponadto kwota niektórych pozycji zakwalifikowanych do funduszy własnych uzupełniających nie powinna przewyższać połowy funduszy własnych podstawowych.
- (31) Aby zapobiec zniekształceniu konkurencji, publiczne instytucje kredytowe nie powinny zaliczać do swoich funduszy własnych gwarancji otrzymanych od Państw Członkowskich lub władz lokalnych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 3 z 7.1.2004, str. 28.

Środa, 28 września 2005 r.

- (32) W każdym przypadku, gdy w trakcie sprawowania nadzoru zaistnieje konieczność wyliczenia skonsolidowanych funduszy własnych grupy instytucji kredytowych, takie wyliczenie powinno być przeprowadzone zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.
- (33) Szczegółowe techniki rachunkowości stosowane przy wyliczaniu funduszy własnych, adekwatności w stosunku do ryzyka, na które narażona jest instytucja kredytowa oraz przy ocenie wysokiego ryzyka powinny uwzględniać przepisy dyrektywy Rady 86/635/EWG z dnia 8 grudnia 1986 r. w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków i innych instytucji finansowych⁽¹⁾, która zawiera pewne modyfikacje przepisów dyrektywy Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r. w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych⁽²⁾ lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1606/2002 z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości⁽³⁾, zależnie od tego, którym z nich podlega zgodnie z prawem krajowym prowadzenie księgowości w instytucji kredytowej.
- (34) Minimalne wymogi kapitałowe odgrywają kluczową rolę w nadzorowaniu instytucji kredytowych oraz we wzajemnym uznawaniu technik nadzoru. W tym kontekście przepisy w sprawie minimalnych wymogów kapitałowych należy rozpatrywać w połączeniu z innymi właściwymi instrumentami także służącymi do harmonizacji podstawowych metod nadzoru instytucji kredytowych.
- (35) Należy zatem ustanowić wspólne minimalne wymogi kapitałowe w celu zapobiegania zniekształceniu konkurencji i wzmocnienia systemu bankowego na rynku wewnętrznym.
- (36) W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu wypłacalności należy ustanowić minimalne wymogi kapitałowe, według których aktywom i pozycjom pozabilansowym przypisuje się odpowiednie wagi w zależności od stopnia ryzyka.
- (37) W tym celu, Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego przyjął w dniu 26 czerwca 2004 r. ramową konwencję w sprawie międzynarodowej konwencji pomiaru kapitału i wymogów odnośnie do funduszy własnych. Postanowienia niniejszej dyrektywy w sprawie minimalnych wymogów w odniesieniu do funduszy własnych instytucji kredytowych oraz minimalne wymogi kapitałowe zawarte w dyrektywie 2006/.../WE z dnia ... w sprawie adekwatności kapitałowej przedsiębiorstw inwestycyjnych i instytucji kredytowych⁽⁴⁾ stanowią odpowiednik postanowień Ramowej Konwencji Bazylejskiej.
- (38) Należy zatem uwzględnić różnorodność instytucji kredytowych we Wspólnocie, ustanawiając alternatywne metody obliczania minimalnych wymogów kapitałowych w odniesieniu do ryzyka kredytowego uwzględniające różne poziomy wrażliwości na ryzyko i wymagające różnych stopni złożoności. Stosowanie zewnętrznych ratingów i własnych oszacowań instytucji kredytowych dotyczących poszczególnych parametrów ryzyka kredytowego stanowi istotne wzmocnienie wrażliwości na ryzyko i ostrożnościowej pewności zasad ryzyka kredytowego. Instytucje kredytowe powinny otrzymać odpowiednie zachęty do stosowania metod bardziej wrażliwych na ryzyko. Jeżeli instytucje kredytowe, stosując przepisy niniejszej dyrektywy, wykorzystują do oceny ryzyka kredytowego własne oszacowania, powinny dostosować swoje wymogi dotyczące opracowywania danych do uzasadnionego interesu swoich klientów dotyczącego ochrony danych, zgodnie z obowiązującymi przepisami wspólnotowymi w zakresie ochrony danych. Należy jednocześnie ulepszyć procedury instytucji kredytowych odnoszące się do oceny i zarządzania ryzykiem kredytowym, w celu opracowania metod określania kontrolno-prawnych wymogów odnoszących się do funduszy własnych instytucji kredytowych, uwzględniających różne procedury poszczególnych instytucji kredytowych. Opracowywanie danych odbywa się zgodnie z przepisami dotyczącymi przekazywania danych osobowych, określonymi w dyrektywie 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych⁽⁵⁾. Z tego względu, opracowywanie danych klientów w zakresie przyznawania i zarządzania ekspozycjami kredytowymi obejmuje również opracowanie i zatwierdzenie systemów zarządzania i oceny ryzyka kredytowego. Służy to w ten sposób zarówno uprawnionym interesom instytucji kredytowych, jak i celowi niniejszej dyrektywy, jakim jest stosowanie ulepszonych procedur pomiaru i sterowania ryzykiem oraz wykorzystanie ich do celów regulacji funduszy własnych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 372 z 31.12.1986, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2003/51/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 178 z 17.7.2003, str. 16).

⁽²⁾ Dz.U. L 193 z 18.7.1983, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2003/51/WE.

⁽³⁾ Dz.U. L 243 z 11.9.2002, str. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L ...

⁽⁵⁾ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, str. 31. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1.).

Środa, 28 września 2005 r.

- (39) Stosując zarówno zewnętrzne jak i własne oszacowania instytucji oraz ratingi wewnętrzne należy uwzględnić, że jedynie te ostatnie są sporządzane przez jednostkę — samą instytucję finansową — podlegającą wspólnotowemu procesowi licencjonowania. W odniesieniu do ratingów zewnętrznych sięga się po produkty tzw. uznanych agencji ratingowych, które obecnie nie podlegają w Europie procesowi licencjonowania. Ze względu na duże znaczenie ratingów zewnętrznych dla obliczania wymogów funduszy własnych w ramach niniejszej dyrektywy, konieczna jest stała kontrola przyszłych procesów licencjonowania i nadzorowania agencji ratingowych.
- (40) Minimalne wymogi kapitałowe powinny być proporcjonalne do poszczególnych ryzyk. W szczególności wymogi powinny odzwierciedlać zmniejszenie poziomu ryzyka wynikające z dużej liczby stosunkowo niskich ekspozycji.
- (41) Postanowienia niniejszej dyrektywy są zgodne z zasadą proporcjonalności, ponieważ uwzględniają w szczególności różnice pomiędzy instytucjami kredytowymi w odniesieniu do ich wielkości i skali działania oraz zakresu prowadzonej działalności. Zgodność z zasadą proporcjonalności oznacza również, iż dla ekspozycji detalicznych stosuje się możliwie najłatwiejsze procedury ratingowe, również w metodzie IRB.
- (42) Ewolucyjny charakter niniejszej dyrektywy pozwala instytucjom kredytowym na dokonanie wyboru pomiędzy trzema metodami o różnicowanej złożoności. W celu umożliwienia w szczególności małym instytucjom kredytowym wybrania bardziej nastawionej na ryzyko metody IRB właściwe organy stosują, w uzasadnionych przypadkach, przepisy art. 89 ust. 1 lit. (a) i (b). Przepisy te powinny być rozumiane w taki sposób, aby klasy ekspozycji, o których mowa w art. 86 ust. 1 lit. (a) i (b), obejmowały wszystkie zaangażowania, które — pośrednio lub bezpośrednio — są traktowane na równi z nimi w niniejszej dyrektywie. Ogólną zasadą jest, że właściwe organy nie dyskryminują żadnej z trzech metod, jeśli chodzi o proces kontroli nadzorczej, to znaczy, że instytucje kredytowe działające w oparciu o metodę standardową nie powinny być nadzorowane w ostrzejszy sposób wyłącznie z tego względu.
- (43) Techniki ograniczania ryzyka kredytowego powinny być powszechniej uznawane w ramach uregulowań mających na celu zapewnienie wykluczenie negatywnego wpływu niesłusznie uznanych metod na wypłacalność. Dopuszcza się stosowane obecnie w niektórych Państwach Członkowskich stosowne zabezpieczenia wykorzystywane zwykle przez banki w celu zmniejszenia ryzyka kredytowego w metodzie standardowej, jak również w innych metodach.
- (44) W celu właściwego uwzględnienia ryzyka i zmniejszenia poziomu ryzyka wynikającego z działań sekurytyzacyjnych i lokat kapitałowych instytucji kredytowych przy obliczaniu ich minimalnych wymogów kapitałowych należy przyjąć przepisy zapewniające sposób postępowania, który cechuje wrażliwość na ryzyko i ostrożnościowa pewność związane ze wspomnianymi działaniami i lokatami.
- (45) Ryzyko operacyjne ma istotne znaczenie dla instytucji kredytowej, wymaga ono pokrycia za pomocą funduszy własnych. Należy zatem uwzględnić różnorodność instytucji kredytowych we Wspólnocie, ustanawiając alternatywne metody obliczania wymogów z tytułu ryzyka operacyjnego uwzględniające różne poziomy wrażliwości na ryzyko i wymagające różnych stopni złożoności. Instytucje kredytowe powinny otrzymać odpowiednie zachęty do stosowania metod bardziej wrażliwych na ryzyko. Ze względu na ciągły rozwój technik pomiaru i zarządzania ryzykiem operacyjnym należy dokonywać odpowiednich przeglądów i aktualizacji przepisów, w tym w odniesieniu do obciążeń dla różnych rodzajów działalności i uznawania technik ograniczania ryzyka. Należy zwrócić szczególną uwagę na uwzględnienie ubezpieczeń przy prostych metodach obliczania wymogów odnoszących się do funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego.
- (46) Dla zapewnienia odpowiedniego poziomu wypłacalności instytucji kredytowych w danej grupie ważne jest, by minimalne wymogi kapitałowe były stosowane na podstawie skonsolidowanej sytuacji finansowej tej grupy. W celu zapewnienia odpowiedniego rozdziału funduszy własnych w ramach grupy i ich dostępności w razie potrzeby dla ochrony oszczędności, minimalne wymogi kapitałowe powinny stosować się do każdej indywidualnej instytucji kredytowej w ramach grupy, chyba że cel ten można skutecznie zrealizować w inny sposób.

Środa, 28 września 2005 r.

- (47) Należy zharmonizować najważniejsze przepisy dotyczące nadzoru instytucji kredytowych. Państwa Członkowskie powinny jednak nadal mieć możliwość przyjęcia przepisów bardziej rygorystycznych niż te, które są przewidziane niniejszą dyrektywą.
- (48) Monitorowanie i kontrola kredytów instytucji kredytowej powinny stanowić integralną część nadzoru sprawowanego nad tą instytucją. Z tego powodu nadmierna koncentracja ekspozycji wobec pojedynczego klienta lub grupy powiązanych ze sobą klientów może zrodzić niedopuszczalne ryzyko poniesienia straty. Taką sytuację można uznać za zagrażającą wypłacalności instytucji kredytowej.
- (49) Ponieważ instytucje kredytowe działające na wewnętrznym rynku konkurują bezpośrednio ze sobą, wymogi w zakresie monitorowania muszą być równoważne w całej Wspólnocie.
- (50) Mimo iż właściwym jest oparcie definicji ekspozycji do celu ograniczania koncentracji ekspozycji na definicji dotyczącej minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka kredytowego, nie jest właściwe odniesienie się w tym kontekście do wagi lub stopni ryzyka. Wspomniane wagi i stopnie ryzyka zostały przygotowane, aby określić ogólny wymóg dotyczący wypłacalności w celu pokrycia ryzyka kredytowego poniesionego przez instytucje kredytowe. W celu ograniczenia maksymalnej straty, na jaką instytucja kredytowa jest narażona z tytułu współpracy z pojedynczym klientem bądź też z grupą powiązanych ze sobą klientów właściwe jest przyjęcie zasad określania dużych zaangażowań, które uwzględniają wartość nominalną ryzyka bez stosowania żadnych wag lub stopni ryzyka.
- (51) Pożądane jest wprowadzić, do czasu dalszych przeglądów przepisów dotyczących dużych zaangażowań, umożliwienie uznania wpływu ograniczania ryzyka kredytowego, podobnie jak czyni się to do celów minimalnych wymogów kapitałowych, aby ograniczyć wymogi dotyczące obliczeń — zasady ograniczania ryzyka kredytowego zostały jednak opracowane w kontekście ogólnego zdywersyfikowanego ryzyka kredytowego wynikającego z ekspozycji wobec wielu kontrahentów. Dlatego też uznanie wpływu takich technik do celów stosowania ograniczeń dużych zaangażowań mających na celu zmniejszenie maksymalnej straty, na jaką instytucja kredytowa jest narażona z tytułu współpracy z pojedynczym klientem bądź też z grupą powiązanych ze sobą klientów powinno podlegać ostrożnościowym środkom bezpieczeństwa.
- (52) Gdy instytucja kredytowa ponosi ryzyko wobec przedsiębiorstwa dominującego bądź też wobec innych instytucji, będących przedsiębiorstwami zależnymi tego przedsiębiorstwa dominującego, należy zachować szczególną ostrożność. Zarządzanie ryzykiem wynikającym z ekspozycji instytucji kredytowych powinno być prowadzone w sposób w pełni autonomiczny, zgodnie z zasadami bezpiecznej praktyki bankowej, nie kierując się żadnymi innymi względami. W przypadkach, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że osoby posiadające bezpośrednio lub pośrednio udział kapitałowy w kapitale instytucji kredytowej wywierają niekorzystny wpływ na stabilne i ostrożne zarządzanie tą instytucją, właściwe organy powinny zastosować właściwe środki celem położenia kresu takiej sytuacji. W odniesieniu do dużych zaangażowań należy ustanowić oddzielne normy dotyczące ekspozycji instytucji kredytowej wobec własnej grupy kapitałowej, włącznie z bardziej rygorystycznymi ograniczeniami. Nie ma jednak konieczności stosowania takich norm, jeśli przedsiębiorstwo dominujące jest finansową spółką holdingową lub instytucją kredytową, lub wówczas, gdy inne przedsiębiorstwa zależne są instytucjami kredytowymi lub finansowymi, lub przedsiębiorstwami świadczącymi usługi pomocnicze, pod warunkiem, że wszystkie te jednostki są objęte skonsolidowanym nadzorem nad instytucją kredytową.
- (53) Instytucje kredytowe powinny utrzymywać kapitał wewnętrzny na poziomie odpowiadającym rodzajom ryzyka, na które mogą być narażone, pod względem ilości, jakości i rozdziału. Dlatego też instytucje kredytowe powinny ustanowić strategię i procesy służące ocenie i utrzymywaniu odpowiedniego poziomu adekwatności ich kapitału wewnętrznego.
- (54) Należy spełnić wymagania właściwych organów co do dobrej organizacji i adekwatności funduszy własnych instytucji kredytowych, uwzględniając rodzaje ryzyka, na jakie instytucje kredytowe są lub mogą być narażone.
- (55) Dla sprawnego działania rynku wewnętrznego w dziedzinie bankowości Komitet Europejskich Nadzorców Bankowych powinien przyczynić się do konsekwentnego stosowania niniejszej dyrektywy oraz do zbliżenia praktyk w zakresie nadzoru w całej Wspólnocie, a także przedkładać instytucjom wspólnotowym coroczne sprawozdania na temat poczynionych postępów.

Środa, 28 września 2005 r.

- (56) Z tego samego powodu, a także w celu zapewnienia, by aktywne w kilku Państwach Członkowskich instytucje kredytowe Wspólnoty nie zostały niewspółmiernie obciążone na skutek stałej odpowiedzialności właściwych organów poszczególnych Państw Członkowskich za udzielanie zezwoleń i nadzór, należy w znaczny sposób wzmocnić współpracę między właściwymi organami. W tym kontekście należy wzmocnić rolę nadzorca odpowiedzialnego za nadzór konsolidujący. Komitet Europejskich Nadzorców Bankowych powinien wspierać i umacniać tę współpracę.
- (57) Skonsolidowany nadzór nad instytucjami kredytowymi jest ukierunkowany w szczególności na ochronę interesów deponentów instytucji kredytowych oraz na zapewnienie stabilności systemu finansowego.
- (58) W celu zapewnienia skuteczności nadzór skonsolidowany powinien zatem obejmować wszystkie grupy bankowe, w tym również te, w których przedsiębiorstwo dominujące nie jest instytucją kredytową. Właściwe organy powinny dysponować instrumentami prawnymi niezbędnymi do wykonywania takiego nadzoru.
- (59) W przypadku spółek holdingowych o profilu mieszanym, w których przedsiębiorstwo dominujące kontroluje przynajmniej jedno przedsiębiorstwo zależne będące instytucją kredytową, właściwe organy powinny mieć możliwość oceny sytuacji finansowej instytucji kredytowej wchodzącej w skład takiej grupy. Właściwe organy powinny przynajmniej dysponować możliwościami uzyskania od wszystkich przedsiębiorstw grupy informacji niezbędnych do wykonywania swoich funkcji. W przypadku grup kapitałowych składających się z przedsiębiorstw prowadzących różne rodzaje działalności finansowej powinna zostać ustanowiona współpraca między organami odpowiedzialnymi za nadzór nad różnymi sektorami rynku finansowego. Do czasu dalszej koordynacji Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość ustalenia odpowiednich metod konsolidacji do osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy.
- (60) Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość odmowy udzielenia lub cofnąć udzielone zezwolenie bankowe w przypadku pewnych struktur grupowych uznanych za nieodpowiednie do celów prowadzenia działalności bankowej, w szczególności wówczas, gdy nie ma możliwości skutecznego nadzoru nad takimi strukturami. Właściwe organy powinny posiadać w tym zakresie konieczne uprawnienia, za pomocą których mogą zapewnić stabilne i ostrożne zarządzanie instytucjami kredytowymi.
- (61) W celu doprowadzenia do wzrostu skuteczności funkcjonowania rynku wewnętrznego w dziedzinie bankowości oraz zapewnienia obywatelom Wspólnoty odpowiedniego poziomu przejrzystości, właściwe organy powinny ujawnić w sposób umożliwiający miarodajne porównanie informacje na temat sposobów wdrażania niniejszej dyrektywy.
- (62) Mając na uwadze wzmocnienie dyscypliny rynkowej oraz zachęcenie instytucji kredytowych do ulepszenia ich strategii rynkowych, technik kontroli ryzyka oraz organizacji wewnętrznego zarządzania, należy nałożyć na te instytucje kredytowe obowiązek podawania odpowiednich informacji do wiadomości publicznej.
- (63) Badanie problemów związanych z zagadnieniami objętymi niniejszą dyrektywą oraz innymi dyrektywami w zakresie działalności instytucji kredytowych wymaga współpracy między właściwymi organami i Komisją, w szczególności w celu zacieśniania koordynacji.
- (64) Środki niezbędne dla wykonania niniejszej dyrektywy powinny być przyjmowane zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r., ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽¹⁾.
- (65) W swojej rezolucji z dnia 5 lutego 2002 r. w sprawie zastosowania prawa o usługach finansowych⁽²⁾ Parlament Europejski wnioskował o przyznanie Parlamentowi i Radzie tej samej roli w nadzorowaniu sposobu wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji, co odzwierciedla uprawnienia legislacyjne Parlamentu zgodnie z art. 251 Traktatu. Przewodniczący Komisji poparł niniejszy wniosek w uroczystym oświadczeniu złożonym tego samego dnia w Parlamencie. W dniu 11 grudnia 2002 roku, Komisja zaproponowała zmiany do decyzji 1999/468/WE, a następnie przedłożyła zmieniony wniosek w dniu 22 kwietnia 2004 r. Parlament Europejski nie uznaje niniejszej propozycji za wystarczająco chroniącą jego uprawnienia legislacyjne. Według Parlamentu Europejskiego, Parlament Europejski i Rada powinny mieć możliwość oceny w ustalonym terminie uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji. Stosownie jednak wydaje się ograniczenie okresu, w którym Komisja może przyjmować środki wykonawcze.

⁽¹⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

⁽²⁾ Dz.U. C 284 E z 21.11.2002, str. 115.

Środa, 28 września 2005 r.

- (66) Parlament powinien dysponować trzymiesięcznym terminem od pierwszego przekazania projektu zmian i środków wykonawczych w celu ich rozpatrzenia i wydania opinii. Jednakże w pilnych i odpowiednio uzasadnionych przypadkach powinno być możliwe skrócenie tego terminu. Jeżeli w tym terminie Parlament przyjmie rezolucję, Komisja powinna ponownie rozpatrzyć projekt zmian lub środków.
- (67) W celu uniknięcia zakłóceń na rynkach oraz zapewnienia ciągłości na wszelkich poziomach funduszy własnych, należy przyjąć szczególne rozwiązania przejściowe.
- (68) Ponieważ zasady dotyczące minimalnych wymogów kapitałowych są wrażliwe na ryzyko, wskazane jest sprawdzanie, czy mają one istotny wpływ na cykl koniunktury. Komisja, uwzględniając wkład Europejskiego Banku Centralnego, powinna składać w tym zakresie sprawozdania do Parlamentu Europejskiego i Rady.
- (69) Harmonizacji powinny podlegać także rozwiązania niezbędne do nadzorowania ryzyka płynności.
- (70) Niniejsza dyrektywa przestrzega praw podstawowych i stosuje się do zasad uznanych w szczególności w ramach Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej jako ogólnych zasad prawa wspólnotowego.
- (71) Obowiązek transpozycji niniejszej dyrektywy do prawa krajowego powinien ograniczać się do tych przepisów, które stanowią zasadniczą zmianę w porównaniu do wcześniejszych dyrektyw. Obowiązek transpozycji przepisów, które nie zostały zmienione, wynika z wcześniejszych dyrektyw.
- (72) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań Państw Członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw określonych w części B załącznika XIII.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

TYTUŁ I**PRZEDMIOT, ZAKRES I DEFINICJE***Artykuł 1*

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy dotyczące podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe oraz ostrożnościowy nadzór nad nimi.
2. Przepisy art. 39 i tytułu V rozdział 4 sekcja 1 mają zastosowanie do finansowych spółek holdingowych i spółek holdingowych o profilu mieszanym, które mają swoją siedzibę zarządu na terytorium Wspólnoty.
3. Instytucje trwale wyłączone na mocy przepisów art. 2, z wyjątkiem jednak banków centralnych Państw Członkowskich, będą uważane za instytucje finansowe do celów art. 39 i tytułu V rozdział 4 sekcja 1.

Artykuł 2

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:

- banków centralnych Państw Członkowskich,
- instytucji świadczących żyro pocztowe,
- w Belgii: „Institut de Réescompte et de Garantie/Herdiscon tering- en Waarboginstituut”,
- w Danii: „Dansk Eksportfinansieringsfond”, „Danmarks Skibskreditfond”, „Dansk Landbrugs Realkreditfond” oraz „KommuneKredit”,
- w Niemczech: „Kreditanstalt für Wiederaufbau”, przedsiębiorstwo uznane na podstawie „Wohnungsgemeinnützigkeitsgesetz” za instytucje realizujące politykę mieszkaniową państwa, których główną działalnością nie są czynności bankowe, oraz inne przedsiębiorstwo uznane w tej ustawie za przedsiębiorstwa mieszkaniowe nieprowadzące działalności zarobkowej,
- w Grecji: „Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων” (Tamio Parakatathikon kai Danion),

Środa, 28 września 2005 r.

- w Hiszpanii: „Instituto de Crédito Oficial”,
- we Francji: „Caisse des dépôts et consignations” ,
- w Irlandii: „credit unions” i „friendly societies”,
- we Włoszech: „Cassa depositi e prestiti”,
- na Łotwie: „krajaizdevu sabiedribas”, przedsiębiorstwa uznane w ramach „Krajaizdevu sabiedribu likums” jako przedsiębiorstwa spółdzielcze świadczące usługi finansowe wyłącznie na rzecz swoich członków,
- na Litwie: „kredito unijos” inne niż „Centrine kredito unija”,
- na Węgrzech: „Magyar Fejlesztési Bank Rt.” oraz „Magyar Export-Import Bank Rt.”,
- w Holandii: „Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden NV”, „NV Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij”, „NV Industriebank Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering” oraz „Overijsselse Ontwikkelingsmaatschappij NV”,
- w Austrii: przedsiębiorstwa uznane za towarzystwa mieszkaniowe działające w interesie publicznym oraz „Österreichische Kontrollbank AG”,
- w Polsce: „Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo-Kredytowe” oraz „Bank Gospodarstwa Krajowego”.
- w Portugalii: „Caixas Eonómicas” istniejące w dniu 1 stycznia 1986 r., z wyjątkiem tych przedsiębiorstw założonych jako spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i z wyjątkiem „Caixas Económica Montepio Geral”,
- w Finlandii: „Teollisen yhteistyn rahasto Oy/Fonden fr industriellt samarbete AB” oraz „Finnvera Oyj/Finnvera Abp”,
- w Szwecji: „Svenska Skeppshypotekskassan”,
- w Zjednoczonym Królestwie: „National Savings Bank”, „Commonwealth Development Finance Company Ltd”, „Agricultural Mortgage Corporation Ltd”, „Scottish Agricultural Securities Corporation Ltd”, „the Crown Agents for overseas governments and administrations”, „credit unions” oraz „municipal banks”,

Artykuł 3

1. Jedna lub więcej instytucji kredytowych, mających siedzibę w tym samym Państwie Członkowskim i stale powiązanych w dniu 15 grudnia 1977 r. z organem centralnym sprawującym nad nimi nadzór i ustanowionym w tym samym Państwie Członkowskim, może być zwolnionych z wymogów wymienionych w art. 7 i 11 ust. 1, jeśli, w terminie do 15 grudnia 1979 r., prawo krajowe stanowi, że:

- a) zobowiązania organu centralnego i instytucji powiązanych są zobowiązaniami solidarnymi, bądź też zobowiązania instytucji powiązanych są całkowicie gwarantowane przez organ centralny,
- b) wypłacalność i płynność organu centralnego oraz wszystkich instytucji powiązanych są monitorowane jako całość na podstawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych, oraz
- c) zarząd organu centralnego jest uprawniony do wydawania poleceń zarządom instytucji powiązanych.

Instytucje kredytowe działające na szczeblu lokalnym, które po dniu 15 grudnia 1977 r. stały się jednostkami na stale powiązanymi z organem centralnym w rozumieniu akapitu pierwszego, mogą skorzystać z warunków ustanowionych w tym akapicie, jeśli stanowią one normalne uzupełnienia sieci danego organu centralnego.

W przypadku instytucji kredytowych innych niż te, które zostały założone na terenach niedawno odzyskanych z morza, lub te, które powstały w wyniku podziału lub połączenia istniejących instytucji zależnych od organu centralnego lub podporządkowanych temu organowi, Komisja, na podstawie procedury, o której mowa w art. 151 ust. 2, może ustanowić dodatkowe przepisy dotyczące stosowania akapitu drugiego, w tym przepisy uchylające wyłączenia ustanowione w akapicie pierwszym, jeżeli uważa, że zrzeczenie nowych instytucji korzystających z zasad ustanowionych w akapicie drugim mogłoby niekorzystnie wpłynąć na warunki konkurencji.

Środa, 28 września 2005 r.

2. Instytucja kredytowa, o której mowa w ust. 1 akapit pierwszy powiązana jest z centralnym organem w tym samym Państwie Członkowskim, może być zwolniona z przepisów art. 9 i 10, a także tytułu V, rozdziału 2, sekcji 2, 3, 4, 5 i 6 oraz rozdziału 3, pod warunkiem, że całość, na którą składają się organ centralny wraz z instytucjami powiązanymi, podlega tym przepisom w ujęciu skonsolidowanym, bez uszczerbku dla stosowania tych przepisów do organu centralnego.

W przypadku takiego zwolnienia art. 16, 23, 24, 25, 26 ust. 1-3, oraz art. 28-37 stosują się do całości, na którą składają się organ centralny wraz z instytucjami powiązanymi.

Artykuł 4

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „instytucja kredytowa” oznacza:
  - a) przedsiębiorstwo, którego działalność polega na przyjmowaniu depozytów lub innych funduszy podlegających zwrotowi od ludności oraz na przyznawaniu kredytów na swój własny rachunek; lub
  - b) instytucja pieniądza elektronicznego w rozumieniu dyrektywy 2000/46/WE ⁽¹⁾.
- 2) „zezwolenie” oznacza wydany w jakiegokolwiek formie przez organy akt, na mocy którego zezwolono na prowadzenie działalności instytucji kredytowej;
- 3) „oddział” oznacza miejsce prowadzenia działalności, które prawnie stanowi zależną część instytucji kredytowej i które realizuje bezpośrednio wszystkie bądź niektóre spośród transakcji nieodłącznie związanych z działalnością instytucji kredytowych;
- 4) „właściwe organy” oznaczają organy krajowe, które z mocy ustawy lub rozporządzeń są uprawnione do nadzorowania instytucji kredytowych;
- 5) „instytucja finansowa” oznacza przedsiębiorstwo inne niż instytucja kredytowa, którego podstawową działalnością jest nabywanie pakietów akcji lub wykonywanie jednego lub więcej spośród rodzajów działalności wymienionych w pkt. 2-12 załącznika I;
- 6) „instytucje”, do celów sekcji 2 i 3 tytułu V rozdziału 2, oznacza instytucje w rozumieniu definicji określonej w art. 3 ust. 1 lit. c) dyrektywy 2006/.../WE;
- 7) „Państwo Członkowskie pochodzenia” oznacza Państwo Członkowskie, w którym dana instytucja kredytowa uzyskała zezwolenie zgodnie z art. 6-9 i 11-14;
- 8) „przyjmujące Państwo Członkowskie” oznacza Państwo Członkowskie, w którym dana instytucja kredytowa posiada oddział lub świadczy usługi;
- 9) „kontrola” oznacza związek zachodzący między przedsiębiorstwem dominującym i jego przedsiębiorstwem zależnym, zgodnie z definicją określoną w art. 1 dyrektywy 83/349/EWG, bądź też podobny związek między jakąkolwiek osobą fizyczną lub prawną i przedsiębiorstwem;
- 10) „udział kapitałowy” oznacza, do celów art. 57 lit. o) i p), art. 71-73 i tytułu V, rozdział 4, udział kapitałowy w rozumieniu art. 17 zdanie pierwsze dyrektywy Rady 78/660/EWG z dnia 25 lipca 1978 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek ⁽²⁾ lub posiadany bezpośrednio lub pośrednio udział dający prawo do ponad 20 % głosów lub kapitału przedsiębiorstwa;
- 11) „znacznym pakietem akcji” oznacza każdy posiadany bezpośrednio lub pośrednio pakiet akcji lub udział w przedsiębiorstwie stanowiący 10 % lub więcej kapitału bądź dający prawo do 10 % lub więcej głosów, bądź też taki, który umożliwia wywieranie znacznego wpływu na zarządzanie tym przedsiębiorstwem;
- 12) „przedsiębiorstwo dominujące” oznacza
  - a) jednostkę dominującą w rozumieniu definicji określonej w art. 1 i 2 dyrektywy 83/349/EWG.
  - b) do celów art. 71-71 tytułu V rozdział 2 sekcja 5 oraz rozdział 4 oznacza jednostkę dominującą w rozumieniu art. 1 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG oraz wszelkie przedsiębiorstwa, które, w opinii właściwych organ, skutecznie wywierają dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo;

⁽¹⁾ Dyrektywa 2000/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 września 2000 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością (Dz.U. L 275 z 27.10.2000, str. 39).

⁽²⁾ Dz.U. L 222 z 14.8.1978, str. 11. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2003/51/WE.

Środa, 28 września 2005 r.

- 13) „przedsiębiorstwo zależne” oznacza
- a) jednostkę zależną w rozumieniu definicji określonej w art. 1 i 2 dyrektywy 83/349/EWG; lub
  - b) do celów art. 71-73 tytuł V rozdział 2 sekcja 5 oraz rozdział 4 oznacza jednostkę zależną w rozumieniu art. 1 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG oraz wszelkie przedsiębiorstwo, na które, w opinii właściwych organ, dominujący wpływ skutecznie wywiera przedsiębiorstwo dominujące.
- Wszystkie przedsiębiorstwa zależne danego przedsiębiorstwa zależnego będą również uważane za przedsiębiorstwo zależne przedsiębiorstwa dominującego najwyższego szczebla;
- 14) „dominująca instytucja kredytowa w Państwie Członkowskim” oznacza instytucję kredytową, której podlega jako podmiot zależny instytucja kredytowa lub instytucja finansowa, lub która posiada udziały w takiej instytucji, oraz która nie jest sama w sobie podmiotem zależnym w stosunku do innej instytucji kredytowej posiadającej zezwolenie w tym samym Państwie Członkowskim lub w stosunku do finansowej spółki holdingowej założonej w tym samym Państwie Członkowskim;
- 15) „dominująca finansowa spółka holdingowa z siedzibą w Państwie Członkowskim” oznacza finansową spółkę holdingową, która nie jest sama w sobie podmiotem zależnym w stosunku do instytucji kredytowej posiadającej zezwolenie w tym samym Państwie Członkowskim lub w stosunku do finansowej spółki holdingowej założonej w tym samym Państwie Członkowskim;
- 16) „unijna dominująca instytucja kredytowa” oznacza dominującą instytucję kredytową w Państwie Członkowskim, która nie jest podmiotem zależnym w stosunku do innej instytucji kredytowej posiadającej zezwolenie w dowolnym Państwie Członkowskim lub w stosunku do finansowej spółki holdingowej założonej w dowolnym Państwie Członkowskim;
- 17) „unijna dominująca finansowa spółka holdingowa” oznacza dominującą finansową spółkę holdingową w Państwie Członkowskim, która nie jest sama w sobie podmiotem zależnym w stosunku do instytucji kredytowej posiadającej zezwolenie wydane w dowolnym Państwie Członkowskim lub innej finansowej spółki holdingowej ustanowionej w dowolnym Państwie Członkowskim;
- 18) „podmioty sektora publicznego” oznaczają niekomercyjne organy administracji podległe rządowi centralnemu, samorządom regionalnym lub władzom lokalnym, lub organom, które w opinii właściwych organów wykonują takie same funkcje, co samorzady regionalne i władze lokalne, lub niekomercyjne przedsiębiorstwa, których właścicielem jest rząd centralny, dysponujący odpowiednimi porozumieniami gwarancyjnymi, i mogą obejmować organy niezależne administracyjnie, regulowane prawnie, które znajdują się pod nadzorem publicznym;
- 19) „finansowa spółka holdingowa” oznacza instytucję finansową, której przedsiębiorstwa zależne są wyłącznie lub głównie instytucjami kredytowymi lub instytucjami finansowymi, przy czym przynajmniej jedno z tych przedsiębiorstw zależnych jest instytucją kredytową oraz które nie jest finansową spółką holdingową o działalności mieszanej w rozumieniu art. 2 ust. 15 dyrektywy 2002/87/WE⁽¹⁾;
- 20) „spółka holdingowa o profilu mieszanym” oznacza przedsiębiorstwo dominujące inne niż holdingowa spółka finansowa lub instytucja kredytowa lub finansowa spółka holdingowa o działalności mieszanej w rozumieniu art. 2 ust. 15 dyrektywy 2002/87/WE, wśród których przedsiębiorstw zależnych jest co najmniej jedna instytucja kredytowa;
- 21) „przedsiębiorstwo usług pomocniczych” oznacza przedsiębiorstwo, którego podstawowa działalność polega na posiadaniu majątku lub zarządzaniu nim, zarządzaniu usługami w zakresie przetwarzania danych lub podobnej działalności o charakterze pomocniczym w stosunku do podstawowej działalności jednej lub więcej instytucji kredytowych;
- 22) „ryzyko operacyjne” oznacza ryzyko straty wynikające z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując także ryzyko prawne;
- 23) „banki centralne” obejmują Europejski Bank Centralny, o ile nie wskazano inaczej;
- 24) „ryzyko rozmycia” oznacza ryzyko zmniejszenia kwoty należnej poprzez kredyty gotówkowe lub niegotówkowe udzielane dłużnikowi;
- 25) „prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania” oznacza prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania przez kontrahenta w okresie jednego roku;
- 26) „strata” w rozumieniu tytułu V rozdziału 2 sekcji 3 oznacza stratę ekonomiczną, w tym istotne skutki dyskonta oraz istotne, pośrednie i bezpośrednie koszty inkasa w ramach danego instrumentu;
- 27) „strata z tytułu niewykonania zobowiązania” oznacza stosunek straty na ekspozycji z powodu niewykonania zobowiązań przez kontrahenta do kwoty należności w chwili niewykonania zobowiązania;

(¹) Dyrektywa 2002/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie dodatkowego nadzoru nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń oraz przedsiębiorstwami inwestycyjnymi konglomeratu finansowego (Dz.U. L 35 z 11.2.2003, str. 1). Dyrektywa zmieniona dyrektywą 2005/1/WE.

Środa, 28 września 2005 r.

- 28) „współczynnik konwersji” oznacza stosunek niewykorzystanej w chwili obecnej kwoty zobowiązań, która w chwili niewykonania zobowiązania będzie wykorzystana, stanowiąc kwotę należności — do niewykorzystanej w chwili obecnej kwoty zobowiązań, kwota zobowiązania ustalana jest w oparciu o zakomunikowany limit, chyba, że limit niezakomunikowany jest wyższy;
- 29) „oczekiwana strata” (EL) w rozumieniu tytułu V rozdziału 2 sekcji 3 oznacza stosunek kwoty oczekiwanej straty na ekspozycji w związku z potencjalnym niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta lub wartości rozmycia w skali jednego roku do kwoty należności w chwili stwierdzenia niewykonania zobowiązania;
- 30) „ograniczenie ryzyka kredytowego” oznacza technikę stosowaną przez instytucję kredytową do zmniejszania ryzyka kredytowego związanego z ekspozycją lub ekspozycjami utrzymywanymi przez daną instytucję kredytową;
- 31) „ochrona kredytowa rzeczywista” oznacza technikę ograniczania ryzyka kredytowego, gdzie zmniejszenie ryzyka kredytowego z tytułu ekspozycji instytucji kredytowej wynika z prawa tej instytucji — w przypadku niewykonania zobowiązania przez kontrahenta lub zaistnienia innych określonych zdarzeń kredytowych związanych z kontrahentem — do upłynnienia, uzyskania transferu lub przejęcia, zatrzymania określonych aktywów lub kwot, bądź też zmniejszenia kwoty ekspozycji do kwoty równej różnicy pomiędzy kwotą ekspozycji i kwotą należności wobec instytucji kredytowej, lub zastąpienia ekspozycji taką kwotą.
- 32) „ochrona ryzyka kredytowego nierzeczywista” oznacza technikę ograniczania ryzyka kredytowego, gdzie zmniejszenie ryzyka kredytowego instytucji kredytowej z tytułu ekspozycji wynika ze zobowiązania strony trzeciej do zapłacenia określonej kwoty w przypadku niewykonania zobowiązania przez dłużnika lub wystąpienia innych określonych zdarzeń kredytowych;
- 33) „transakcja z przyrzeczeniem odkupu” oznacza każdą transakcję na mocy umowy kwalifikującej się do kategorii „umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu” lub „umów z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu” zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. m) dyrektywy 2006/...WE;
- 34) „transakcja udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów” oznacza transakcję objętą definicją „udzielania pożyczki papierów wartościowych lub towarów” lub definicją „zaciągnięcia pożyczki papierów wartościowych lub towarów” zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. n) dyrektywy 2006/...WE;
- 35) „bankowy instrument pieniężny” oznacza świadectwo depozytowe lub podobny instrument wystawiony przez instytucję kredytową udzielającą kredytu;
- 36) „sekurytyzacja” oznacza transakcję, program lub strukturę, w wyniku których ryzyko związane z ekspozycją lub pulą ekspozycji ulega podziałowi na transze o następujących cechach:
- a) płatności w ramach transakcji lub programu zależą od dochodów z tytułu ekspozycji lub puli ekspozycji; oraz
  - b) hierarchia transz określa rozkład strat w trakcie transakcji lub programu;
- 37) „sekurytyzacja tradycyjna” oznacza sekurytyzację obejmującą transfer sekurytyzowanych ekspozycji do jednostki specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji, która emituje papiery wartościowe. Odbywa się to w drodze przekazania prawa własności do sekurytyzowanych ekspozycji inicjującej jednostce kredytowej lub subpartycypację. Wyemitowane papiery wartościowe nie stanowią zobowiązań płatniczych inicjującej instytucji kredytowej;
- 38) „sekurytyzacja syntetyczna” oznacza sekurytyzację, w której podział na transze odbywa się przy użyciu kredytowych instrumentów pochodnych lub gwarancji, a puli ekspozycji nie usuwa się z salda inicjującej instytucji kredytowej;
- 39) „transza” oznacza ustalony umownie segment ryzyka kredytowego związanego z ekspozycją lub wieloma ekspozycjami, przy czym pozycja w takim segmencie obciążona jest większym lub mniejszym ryzykiem straty niż pozycja o tej samej kwocie w każdym innym segmencie, bez uwzględnienia ochrony kredytowej zapewnianej przez stronę trzecią bezpośrednio posiadaczom pozycji w danym segmencie lub innych segmentach;
- 40) „pozycja sekurytyzacyjna” oznacza ekspozycję z tytułu sekurytyzacji;

Środa, 28 września 2005 r.

- 41) „jednostka inicjująca” oznacza jedno z poniższych:
- a) jednostkę, która, bądź to samodzielnie bądź za pośrednictwem jednostek powiązanych, bezpośrednio lub pośrednio, była zaangażowana w pierwotną umowę dającą początek zobowiązaniom lub potencjalnym zobowiązaniom dłużnika lub potencjalnego dłużnika, skutkujących ekspozycją sekurytyzowaną; lub
  - b) jednostkę, która nabywa ekspozycje strony trzeciej, zapisując je we własnym bilansie, a następnie poddaje je sekurytyzacji;
- 42) „jednostka sponsorująca” oznacza instytucję kredytową, inną niż inicjująca instytucja kredytowa, która ustanawia i zarządza programem emisji papierów komercyjnych zabezpieczonych aktywami lub innym programem sekurytyzacyjnym, w ramach którego nabywane są ekspozycje od jednostek zewnętrznych;
- 43) „wsparcie jakości kredytowej” oznacza ustalenie umowne, na mocy którego poprawiana jest jakość kredytowa pozycji sekurytyzacyjne w stosunku do stanu sprzed zastosowania takiego wsparcia, w tym wsparcie zapewniane przez transze o mniejszym stopniu uprzywilejowania w ramach procesu sekurytyzacji i inne rodzaje ochrony kredytowej;
- 44) „jednostka specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji (SSPE)” oznacza instytucję powierniczą lub inny podmiot, inny niż instytucja kredytowa, utworzone w celu przeprowadzenia jednej lub więcej sekurytyzacji, których działalność ogranicza się do działań odpowiadających temu celowi, a których struktura ukształtowana jest w celu oddzielenia zobowiązań jednostki SSPE od zobowiązań inicjującej jednostki kredytowej, a posiadacze udziałów w takiej jednostce mają prawo zastawiać je lub wymieniać bez żadnych ograniczeń;
- 45) „grupa powiązanych klientów” oznacza:
- a) dwie lub więcej osoby fizyczne lub prawne, które, jeśli nie wykazano inaczej, stanowią jedno ryzyko, ponieważ jedna z nich sprawuje bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad inną lub innymi; lub
  - b) dwie lub więcej osoby fizyczne lub prawne, między którymi nie zachodzi stosunek kontroli w rozumieniu lit. a), lecz które należy uznać za stanowiące jedno ryzyko, gdyż są one na tyle wzajemnie ze sobą powiązane, iż powstanie problemów finansowych u jednej z nich prawdopodobnie oznaczałoby, że inna osoba lub wszystkie inne osoby napotkałyby trudności ze spłatą swoich zobowiązań;
- 46) „bliskie powiązania” oznaczają sytuację, w której dwie lub więcej osoby fizyczne lub prawne są ze sobą związane w jeden z następujących sposobów:
- a) udział kapitałowy w formie posiadanego bezpośrednio lub poprzez stosunek kontroli udziału dającego prawo do ponad 20 % głosów lub kapitału przedsiębiorstwa;
  - b) kontrola; lub
  - c) fakt, że obie lub wszystkie osoby są trwale związane z jedną i tą samą osobą trzecią przez stosunek kontroli;
- 47) „uznane giełdy” oznaczają giełdy uznane za takowe przez właściwe organy oraz takie, które:
- a) funkcjonują regularnie;
  - b) posiadają regulamin wydany lub zatwierdzony przez właściwe organy Państwa Członkowskiego pochodzenia giełdy, określający warunki działania giełdy, warunki dostępu do giełdy, jak również warunki, jakie zostaną spełnione przez umowę, zanim zostanie ona dopuszczony do faktycznego obrotu na giełdzie; oraz
  - c) dysponują mechanizmem rozliczeniowym, za pośrednictwem którego umowy wymienione w załączniku IV podlegają dziennym wymogom w zakresie depozytów gwarancyjnych, które to wymogi, w opinii właściwych organów, stanowią odpowiednie zabezpieczenie tych umów.

Artykuł 5

Państwa Członkowskie wprowadzają zakaz dla osób lub przedsiębiorstw gospodarczych niebędących instytucjami kredytowymi prowadzenia działalności polegającej na przyjmowaniu od ludności depozytów i innych środków podlegających zwrotowi.

Środa, 28 września 2005 r.

Pierwszy akapit nie dotyczy przyjmowania depozytów i innych środków podlegających zwrotowi przez Państwo Członkowskie lub organy regionalne bądź lokalne Państwa Członkowskiego, czy też przez organy międzynarodowe o charakterze publicznym, których członkami są jedno lub więcej Państw Członkowskich, jak również przypadków wyraźnie objętych legislacją krajową i wspólnotową, pod warunkiem jednak, że działalność ta podlega regulacjom i mechanizmom kontroli mającym na celu ochronę deponentów i inwestorów oraz mającym zastosowanie w takich przypadkach.

TYTUŁ II

WARUNKI PODEJMOWANIA I PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI PRZEZ INSTYTUCJE KREDYTOWE

Artykuł 6

Państwa Członkowskie wymagają od instytucji kredytowych uzyskania zezwolenia przed rozpoczęciem działalności. Bez uszczerbku dla przepisów art. 7-12 państwa te określają wymogi w zakresie uzyskania takich zezwoleń i powiadamiają o nich Komisję.

Artykuł 7

Państwa Członkowskie wymagają, aby do wniosków o udzielenie zezwolenia dołączony był program działalności określający między innymi przewidziane rodzaje działalności oraz strukturę organizacyjną instytucji kredytowych.

Artykuł 8

Państwa Członkowskie nie mogą wymagać, aby wniosek o udzielenie zezwolenia został rozpatrzony pod względem potrzeb gospodarczych rynku.

Artykuł 9

1. Bez uszczerbku dla innych ogólnych warunków przewidzianych w prawie krajowym, właściwe organy nie udzielają zezwolenia, gdy instytucja kredytowa nie posiada wydzielonych funduszy własnych oraz w przypadkach, gdy kapitał założycielski danej instytucji wynosi mniej niż 5 milionów euro.

„Kapitał założycielski” obejmuje kapitał i rezerwy określone w art. 57 lit. a) i b).

Państwa Członkowskie mogą postanowić, że instytucje kredytowe niespełniające wymogu wydzielonych funduszy własnych, które już istniały w dniu 15 grudnia 1979 r., mogą nadal prowadzić swoją działalność. Państwa Członkowskie mogą wyłączyć takie instytucje kredytowe z obowiązku stosowania się do wymogów określonych w art. 11 ust. 1.

2. Państwa Członkowskie mogą jednak udzielać zezwolenia poszczególnym kategoriom instytucji kredytowych, których kapitał założycielski wynosi mniej aniżeli określono w ust. 1, z zastrzeżeniem następujących warunków:

- a) kapitał założycielski wynosi nie mniej niż 1 milion euro;
- b) zainteresowane Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o powodach, którymi się kierują przy korzystaniu z tej możliwości; oraz
- c) w wykazie wymienionym w art. 14 dokonuje się odpowiedniej adnotacji przy nazwie każdej instytucji kredytowej, która nie spełnia minimalnych wymogów kapitałowych określonych w ust. 1.

Artykuł 10

1. Wysokość funduszy własnych instytucji kredytowej nie może w chwili udzielenia zezwolenia obniżyć się poniżej poziomu kapitału założycielskiego wymaganego na podstawie art. 9.

2. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że instytucje kredytowe już istniejące w dniu 1 stycznia 1993 r., których fundusze własne nie osiągały poziomu kapitału założycielskiego określonego w art. 9, mogą w dalszym ciągu prowadzić swoją działalność. W takim jednak razie fundusze własne tych instytucji nie mogą obniżyć się poniżej najwyższego poziomu osiągniętego po dniu 22 grudnia 1989 r.

Środa, 28 września 2005 r.

3. Jeśli kontrolę nad instytucją kredytową kwalifikującą się do kategorii określonej w ust. 2 przejmie inna osoba fizyczna lub prawna niż osoba, która wcześniej kontrolowała tę instytucję, fundusze własne tej instytucji kredytowej są podwyższane co najmniej do poziomu kapitału założycielskiego określonego w art. 9.

4. Jednakże, w określonych szczególnych okolicznościach i za zgodą właściwych organów, gdy następuje połączenie dwóch lub więcej instytucji kredytowych kwalifikujących się do kategorii określonej w ust. 2, fundusze własne instytucji kredytowej powstałej w wyniku tego połączenia, o ile nie został osiągnięty odpowiedni poziom określony w art. 9, nie mogą obniżyć się poniżej sumy funduszy własnych łączących się ze sobą instytucji kredytowych w chwili połączenia.

5. Jednakże, jeśli w przypadkach określonych w ust. 1, 2 i 4 fundusze własne ulegną zmniejszeniu, właściwe organy mogą w uzasadnionych okolicznościach wyznaczyć instytucji kredytowej ograniczony okres czasu, w którym musi ona poprawić swoją sytuację lub zaprzestać działalności.

Artykuł 11

1. Właściwe organy udzielają zezwolenia instytucji kredytowej jedynie wtedy, gdy przynajmniej dwie osoby będą faktycznie kierować działalnością tej instytucji.

Nie udziela one zezwolenia, jeśli osoby te nie mają dostatecznie nieposzlakowanej opinii lub nie posiadają one należytego doświadczenia do wykonywania takich obowiązków.

2. Każde Państwo Członkowskie wymaga, aby:

- a) każda instytucja kredytowa będąca osobą prawną i posiadająca na mocy prawa krajowego statutową siedzibę, miała siedzibę zarządu w tym samym Państwie Członkowskim, w którym posiada statutową siedzibę,
- b) każda inna instytucja kredytowa miała swoją siedzibę zarządu w Państwie Członkowskim, które wydało jej zezwolenie i w którym faktycznie prowadzi swoją działalność.

Artykuł 12

1. Właściwe organy nie udzielają zezwolenia na podjęcie działalności instytucji kredytowej, jeżeli nie zostaną poinformowane o tożsamości bezpośrednich lub pośrednich akcjonariuszy lub udziałowców tych instytucji, będących osobami fizycznymi lub prawnymi, posiadających znaczne pakiety akcji, oraz o wielkości takich pakietów.

Przy określaniu znacznego pakietu akcji w rozumieniu niniejszego artykułu uwzględnia się prawa głosu określone w art. 92 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/34/WE z dnia 28 maja 2001 roku w sprawie dopuszczenia papierów wartościowych do publicznych notowań giełdowych oraz zakresu informacji dotyczących papierów wartościowych podlegających obowiązkowi publikacji⁽¹⁾.

2. Właściwe organy odmawiają udzielenia zezwolenia, jeśli mając na uwadze potrzebę zapewnienia należytego i ostrożnego zarządzania instytucją kredytową, nie są przekonane co do odpowiedniego charakteru akcjonariuszy lub udziałowców.

3. W przypadku bliskich powiązań między instytucją kredytową i inną osobą prawną lub fizyczną właściwe organy udzielają zezwolenia tylko wówczas, gdy powiązania te nie stanowią przeszkody w skutecznym wykonywaniu funkcji nadzorczych.

Właściwe organy odmawiają również udzielenia zezwolenia, jeśli skuteczne wykonywanie funkcji nadzorczych nie jest możliwe z powodu przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych państwa trzeciego mających zastosowanie do jednej lub więcej osób fizycznych lub prawnych, z którymi instytucja kredytowa posiada bliskie powiązania, bądź też z powodu trudności w stosowaniu takich przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych.

Właściwe organy wymagają od instytucji kredytowych przedkładania informacji potrzebnych do stałego monitorowania przestrzegania warunków określonych w niniejszym ustępie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 184 z 6.7.2001, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/1/WE.

Środa, 28 września 2005 r.

Artykuł 13

W każdym przypadku odmowy udzielenia zezwolenia podaje się powody tej odmowy, a wnioskodawca jest o nich powiadomiony w terminie sześciu miesięcy od daty otrzymania wniosku lub, jeśli wniosek był niekompletny, w terminie sześciu miesięcy od dnia nadesłania informacji potrzebnych do podjęcia decyzji. W każdym przypadku decyzję podejmuje się w terminie 12 miesięcy od daty otrzymania wniosku.

Artykuł 14

Komisja powiadamiana jest o każdym udzielonym zezwoleniu.

Nazwę każdej instytucji kredytowej, której udzielono zezwolenia umieszcza się w wykazie. Komisja ogłasza ów wykaz w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i stale go aktualizuje.

Artykuł 15

1. Właściwe organy przed udzieleniem zezwolenia instytucji kredytowej prowadzą konsultacje z właściwymi organami innego Państwa Członkowskiego, którego sprawa ta dotyczy w następujących przypadkach:

- a) dana instytucja kredytowa jest przedsiębiorstwem zależnym instytucji kredytowej posiadającym zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim,
- b) dana instytucja kredytowa jest przedsiębiorstwem zależnym przedsiębiorstwa dominującego innej instytucji kredytowej posiadającej zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim,
- c) dana instytucja kredytowa jest kontrolowana przez te same osoby fizyczne lub prawne, które kontrolują instytucję kredytową posiadającą zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim.

2. Właściwe organy przed udzieleniem zezwolenia instytucji kredytowej prowadzą konsultacje z właściwymi organami Państwa Członkowskiego, którego sprawa ta dotyczy, odpowiedzialnym za nadzór nad zakładami ubezpieczeń lub przedsiębiorstwami inwestycyjnymi w następujących przypadkach:

- a) dana instytucja kredytowa jest przedsiębiorstwem zależnym zakładu ubezpieczeń lub przedsiębiorstwa inwestycyjnego posiadającego zezwolenie we Wspólnocie,
- b) dana instytucja kredytowa jest przedsiębiorstwem zależnym przedsiębiorstwa dominującego zakładu ubezpieczeń lub przedsiębiorstwa inwestycyjnego posiadającego zezwolenie we Wspólnocie,
- c) dana instytucja kredytowa jest kontrolowana przez tę samą osobę fizyczną lub prawną, która kontroluje zakład ubezpieczeń lub przedsiębiorstwo inwestycyjne posiadające zezwolenie we Wspólnocie.

3. Odpowiednie właściwe organy określone w ust. 1 i 2 konsultują się wzajemnie w szczególności podczas dokonywania oceny stosowności akcjonariuszy oraz reputacji i doświadczenia członków zarządu uczestniczących w zarządzaniu innym podmiotem należącym do tej samej grupy. Przekazują sobie wzajemnie wszelkie informacje odnoszące się do stosowności akcjonariuszy oraz reputacji i doświadczenia członków zarządu, istotne przy udzielaniu zezwoleń, a także prowadzeniu oceny zgodności z warunkami działalności.

Artykuł 16

Przyjmujące Państwa Członkowskie nie mogą wymagać zezwolenia od oddziałów instytucji kredytowych posiadających zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim oraz nie mogą wymagać wypożyczenia tych oddziałów w wydzielony kapitał założycielski. Zakładanie i nadzorowanie takich oddziałów odbywa się zgodnie z przepisami art. 22, 25, 26 ust. 1-3, 29-37 i 40

Artykuł 17

1. Właściwe organy mogą cofnąć zezwolenie udzielone instytucji kredytowej jedynie wówczas, gdy taka instytucja:

- a) nie wykorzysta zezwolenia w ciągu 12 miesięcy, wyraźnie zrzeknie się zezwolenia lub nie prowadzi działalności od ponad sześciu miesięcy, o ile zainteresowane Państwo Członkowskie nie wprowadziło przepisu, że w takich przypadkach zezwolenie wygasa;
- b) uzyskała zezwolenie wskutek przedłożenia fałszywych informacji czy też w jakikolwiek inny nieprawidłowy sposób;

Środa, 28 września 2005 r.

- c) nie spełnia już warunków, na podstawie których udzielono zezwolenia;
  - d) nie posiada już dostatecznych funduszy własnych lub utraciła wiarygodność w zakresie wykonywania swoich zobowiązań w stosunku do wierzycieli, w szczególności nie zapewnia już bezpieczeństwa powierzonym aktywom; lub
  - e) spełnia inne warunki cofnięcia zezwolenia, przewidziane przepisami prawa krajowego.
2. Należy podać powody cofnięcia zezwolenia i poinformować o nich wszystkich zainteresowanych. O cofnięciu zezwolenia powiadamia się Komisję.

Artykuł 18

Do celów wykonywania swojej działalności instytucje kredytowe mogą używać na całym obszarze Wspólnoty tej samej nazwy, jakiej używają w Państwie Członkowskim, w którym posiadają siedzibę zarządu, bez względu na jakiegokolwiek przepisy obowiązujące w przyjmującym Państwie Członkowskim w zakresie używania wyrazów „bank”, „bank oszczędnościowy” lub innych nazw dotyczących bankowości. W przypadku, gdy istnieje możliwość mylenia nazw, przyjmujące Państwo Członkowskie może wymagać, aby nazwie instytucji towarzyszyły pewne wyjaśniające informacje.

Artykuł 19

1. Państwa Członkowskie wymagają od każdej osoby fizycznej lub prawnej, która zgłasza zamiar bezpośredniego lub pośredniego nabycia znacznego pakietu akcji w instytucji kredytowej, uprzedniego powiadomienia o tym właściwych organów, z określeniem wielkości pakietu, który zamierzają nabyć. Osoba taka odpowiednio powiadamia właściwe organy, w przypadku zamiaru zwiększenia posiadanego już znacznego pakietu akcji w taki sposób, że udział praw głosu lub posiadanego przez nią kapitału osiągnąłby wówczas lub przekroczył poziom 20 %, 33 % bądź 50 % lub też sprawiłby, że instytucja kredytowa stanie się przedsiębiorstwem od niej zależnym.

Bez uszczerbku dla ust. 2, właściwe organy mają nie więcej niż trzy miesiące od daty powiadomienia określonej w akapicie pierwszym i drugim na sprzeciwienie się takiemu planowi, jeśli mając na uwadze potrzebę zapewnienia należytego i ostrożnego zarządzania instytucją kredytową, nie są one przekonane co do odpowiedniego charakteru danej osoby. Jeśli organy te nie sprzeciwiają się planowi, mogą wyznaczyć maksymalny termin jego realizacji.

2. Jeżeli osobą proponującą nabycie pakietu akcji określonego w ust. 1 jest instytucja kredytowa, zakład ubezpieczeń lub przedsiębiorstwo inwestycyjne posiadające zezwolenie w innym Państwie Członkowskim lub przedsiębiorstwo dominujące instytucji kredytowej, zakładu ubezpieczeń lub przedsiębiorstwa inwestycyjnego posiadającego zezwolenie w innym Państwie Członkowskim, lub osoba fizyczna lub prawna kontrolująca instytucję kredytową, zakład ubezpieczeń lub przedsiębiorstwo inwestycyjne posiadające zezwolenie w innym Państwie Członkowskim, oraz jeżeli w wyniku takiego nabycia instytucja kredytowa, w której nabywca zamierzający posiadać pakiet akcji, stałaby się przedsiębiorstwem zależnym nabywcy lub podlegającym jego kontroli, ocena nabycia podlega uprzednim konsultacjom przewidzianym w art. 15.

Artykuł 20

Państwa Członkowskie wymagają od osoby fizycznej lub prawnej, która zamierza bezpośrednio lub pośrednio zbyć znaczny pakiet akcji w instytucji kredytowej, aby osoba ta uprzednio powiadomiła właściwe organy o wielkości pakietu akcji, który zamierza posiadać. Osoba taka powiadamia również właściwe organy, jeśli zamierza zmniejszyć posiadany znaczny pakiet akcji w taki sposób, że udział praw głosu lub posiadanego przez nią kapitału spadłby wówczas poniżej poziomu 20 %, 33 % bądź 50 % lub sprawiłby, że instytucja kredytowa przestanie być przedsiębiorstwem od niej zależnym.

Artykuł 21

1. Instytucje kredytowe powiadamiają właściwe organy, gdy tylko otrzymają odpowiednią wiadomość, o wszelkich przypadkach nabycia lub zbycia pakietów ich akcji, jeśli takie akty nabycia lub zbycia sprawią, że pakiety akcji przekroczą jeden z progów określonych w art. 19 ust. 1 i art. 20.

Ponadto, przynajmniej raz do roku, instytucje kredytowe przekazują właściwym organom nazwiska akcjonariuszy i udziałowców posiadających znaczne pakiety akcji i wielkość tych pakietów, na przykład zgodnie z informacjami otrzymanymi na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy lub w wyniku wykonania przepisów dotyczących spółek giełdowych.

Środa, 28 września 2005 r.

2. Gdy wpływ wywierany przez osoby określone w art. 19 ust. 1 może okazać się niekorzystny dla ostrożnego i rozsądnego zarządzania instytucją, Państwa Członkowskie wymagają, aby właściwe organy podjęły odpowiednie środki w celu doprowadzenia do ustania tej sytuacji. Do środków takich mogą należeć: nakazy sądowe, sankcje wobec członków władz i kierownictwa instytucji lub zawieszenie prawa głosu z akcji bądź udziałów posiadanych przez danych akcjonariuszy lub udziałowców.

Podobne środki stosuje się do osób fizycznych i prawnych, które nie spełniają obowiązku uprzedniego powiadomienia właściwych organów w sytuacjach określonych w art. 19 ust. 1.

Jeśli mimo sprzeciwu właściwych organów dochodzi do nabycia pakietu akcji, Państwa Członkowskie, niezależnie od zastosowania innych sankcji, zarządzają zawieszenie danych praw głosu lub unieważnienie głosów oddanych, bądź też wprowadzają możliwość ich unieważnienia.

3. Przy określaniu znacznego pakietu akcji oraz w odniesieniu do innych wielkości pakietów akcji, o których mowa w niniejszym artykule uwzględniane są prawa głosu określone w art. 92 dyrektywy 2001/34/WE.

Artykuł 22

1. Właściwe organy Państwa Członkowskiego pochodzenia wymagają, aby każda instytucja kredytowa posiadała solidne zasady zarządzania obejmujące jasną strukturę organizacyjną z dobrze określonymi, przejrzystymi i konsekwentnymi zakresami odpowiedzialności, skuteczne procesy mające na celu rozpoznawanie ryzyka, na które jest lub może być narażona instytucja kredytowa, zarządzanie nim, monitorowanie i sprawozdawczość związane z ryzykiem oraz odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej obejmujące prawidłowe procedury w zakresie administracji i rachunkowości.

2. Zasady, procesy i mechanizmy określone w ust. 1 są kompleksowe i adekwatne co do charakteru, skali i złożoności działalności danej instytucji kredytowej. Uwzględnia się kryteria techniczne ustanowione w załączniku V.

TYTUŁ III

PRZEPISY DOTYCZĄCE SWOBODY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SWOBODY ŚWIADCZENIA USŁUG

Sekcja 1

Instytucje kredytowe

Artykuł 23

Instytucje kredytowe Państwa Członkowskie zapewniają, że każda instytucja kredytowa posiadająca zezwolenie udzielone przez właściwe organy innego Państwa Członkowskiego i nadzorowana przez te organy może prowadzić na ich terytoriach rodzaje działalności wymienione w załączniku I, zgodnie z art. 25, 26 ust. 1-3, art. 28 ust. 1 i 2 i art. 29-37 przez założenie oddziału lub poprzez świadczenie usług, pod warunkiem, że taka działalność jest objęta wyżej wymienionym zezwoleniem.

Sekcja 2

Instytucje finansowe

Artykuł 24

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że każda instytucja finansowa z innego Państwa Członkowskiego może prowadzić na ich terytoriach rodzaje działalności wymienione w załączniku I, zgodnie z art. 25, 26 ust. 1-3, art. 28 ust. 1 i 2 i art. 29-37 przez założenie oddziału lub poprzez świadczenie usług, niezależnie od tego, czy stanowi ona przedsiębiorstwo zależne instytucji kredytowej, czy przedsiębiorstwo zależne będące wspólną własnością dwóch lub więcej instytucji kredytowych, o ile akt założycielski i umowa spółki tej instytucji zezwalają na prowadzenie tej działalności, a instytucja spełnia wszystkie następujące warunki:

- a) przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa dominujące posiadają zezwolenie jako instytucje kredytowe w Państwie Członkowskim, którego ustawodawstwu podlega instytucja finansowa;
- b) określona działalność jest faktycznie prowadzona na terytorium tego samego Państwa Członkowskiego;

Środa, 28 września 2005 r.

- c) przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwo dominujące dysponuje prawem 90 % lub więcej głosów z akcji w kapitale instytucji finansowej;
- d) przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa dominujące spełniają wymogi właściwych organów, dotyczące ostrożnego zarządzania instytucją finansową, oraz oświadczyły, za zgodą właściwych organów odpowiedniego Państwa Członkowskiego pochodzenia, że odpowiadają solidarnie za zobowiązania zaciągnięte przez instytucję finansową; oraz
- e) instytucja finansowa jest efektywnie objęta, w szczególności w zakresie danej działalności, skonsolidowanym nadzorem nad przedsiębiorstwem dominującym lub nad każdym spośród przedsiębiorstw dominujących, zgodnie z przepisami tytułu V rozdział 4 sekcja 1, w szczególności na potrzeby minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych w art. 75, kontroli dużych zaangażowań oraz limitów dotyczących wielkości pakietów akcji określonych w art. 120-122.

Zgodność z tymi warunkami jest weryfikowana przez właściwe organy Państwa Członkowskiego pochodzenia, które na tej podstawie wystawiają instytucji finansowej odpowiednie zaświadczenie zgodności stanowiące część powiadomienia określonego w art. 25 i 28.

Właściwe organy Państwa Członkowskiego pochodzenia zapewniają nadzór nad instytucją finansową zgodnie z art. 10 ust. 1, art. 19-22, 40, 42-52 i 54.

2. Jeśli instytucja finansowa w rozumieniu akapitu pierwszego ust. 1 przestaje spełniać jakikolwiek z nałożonych na nią warunków, Państwo Członkowskie pochodzenia powiadamia o tym właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego, a działalność prowadzona przez tę instytucję finansową w przyjmującym Państwie Członkowskim podlega oddział ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego.

3. Ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do przedsiębiorstw zależnych instytucji finansowej w rozumieniu akapitu pierwszego ust. 1.

Sekcja 3

Wykonywanie prawa przedsiębiorczości

Artykuł 25

1. Instytucja kredytowa pragnąca założyć oddział na terytorium innego Państwa Członkowskiego powiadamia o tym właściwe organy Państwa Członkowskiego pochodzenia.

2. Państwa Członkowskie wymagają, aby każda instytucja kredytowa pragnąca założyć oddział na terytorium innego Państwa Członkowskiego przekazała następujące informacje w powiadomieniu określonym w ust. 1:

- a) Państwo Członkowskie, na terytorium którego planuje założyć oddział;
- b) program działalności, określający, między innymi, przewidziany zakres działalności i strukturę organizacyjną oddziału;
- c) adres w przyjmującym Państwie Członkowskim, pod którym można otrzymać dokumenty;
- d) nazwiska osób wyznaczonych do kierowania oddziałem.

3. O ile właściwe organy Państwa Członkowskiego pochodzenia, uwzględniając przewidziany zakres działalności oddziału, nie mają powodu kwestionować adekwatności struktury administracyjnej lub kondycji finansowej instytucji kredytowej, to w ciągu trzech miesięcy od otrzymania informacji określonych w ust. 2 przekazują te informacje właściwym organom przyjmującego Państwa Członkowskiego i odpowiednio zawiadamiają zainteresowaną instytucję kredytową.

Właściwe organy Państwa Członkowskiego pochodzenia przedstawiają również informacje o kwocie funduszy własnych i o kwocie wymogów kapitałowych instytucji kredytowej określonych w art. 75.

W drodze odstępstwa od akapitu drugiego, w przypadku określonym w art. 24, właściwe organy Państwa Członkowskiego pochodzenia przekazują informacje o kwocie funduszy własnych zależnej instytucji finansowej i o sumie skonsolidowanych funduszy własnych oraz skonsolidowanych wymogów kapitałowych zgodnie z art. 75 dominującej wobec niej instytucji kredytowej.

Środa, 28 września 2005 r.

4. W przypadku, gdy właściwe organy Państwa Członkowskiego pochodzenia odmawiają przekazania informacji określonych w ust. 2 właściwym organom przyjmującego Państwa Członkowskiego, przedstawiają one zainteresowanej instytucji kredytowej uzasadnienie tej decyzji odmownej w terminie trzech miesięcy od otrzymania wszystkich informacji.

Decyzja odmowna lub brak odpowiedzi podlegają zaskarżeniu do sądu Państwa Członkowskiego pochodzenia.

Artykuł 26

1. Przed rozpoczęciem działalności przez oddział instytucji kredytowej, w ciągu dwóch miesięcy od uzyskania informacji, o których mowa w art. 25, właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego przygotowują się do nadzoru nad instytucją kredytową, zgodnie z sekcją 5, a jeśli jest to konieczne, wskazują także warunki, które w interesie dobra ogólnego są przestrzegane przy prowadzeniu danych rodzajów działalności w przyjmującym Państwie Członkowskim.

2. W chwili otrzymania zawiadomienia od właściwych organów przyjmującego Państwa Członkowskiego lub w przypadku, gdy okres przewidziany w ust. 1 wygasa bez otrzymania żadnego zawiadomienia od tych organów, oddział może zostać założony i może rozpocząć działalność.

3. W przypadku zmiany jakichkolwiek danych szczegółowych przekazanych zgodnie z art. 25 ust. 2 lit b), c) lub d) instytucja kredytowa powiadamia o tej zmianie na piśmie właściwe organy Państwa Członkowskiego pochodzenia i przyjmującego Państwa Członkowskiego najpóźniej na miesiąc przed dokonaniem zmiany, aby umożliwić właściwym organom Państwa Członkowskiego pochodzenia podjęcie decyzji zgodnie z art. 25 oraz umożliwić właściwym organom przyjmującego Państwa Członkowskiego podjęcie decyzji w sprawie tej zmiany zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

4. Domniemywa się, że oddziały, które rozpoczęły swoją działalność zgodnie z przepisami obowiązującymi w przyjmujących Państwach Członkowskich przed dniem 1 stycznia 1993 r., poddane zostały procedurom określonym w art. 25 oraz w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu. Od 1 stycznia 1993 r. oddziały te podlegają ust. 3 niniejszego artykułu oraz art. 23 i 43 a także przepisom sekcji 2 i 5.

Artykuł 27

Jako jeden oddział będzie traktowana dowolna liczba miejsc prowadzenia działalności ustanowionych w tym samym Państwie Członkowskim przez daną instytucję kredytową z siedzibą zarządu w innym Państwie Członkowskim.

Sekcja 4

Korzystanie ze swobody świadczenia usług

Artykuł 28

1. Instytucja kredytowa, pragnąca po raz pierwszy korzystać ze swobody świadczenia usług przez prowadzenie działalności na terytorium innego Państwa Członkowskiego, powiadamia właściwe organy Państwa Członkowskiego pochodzenia o tych rodzajach działalności, wymienionych w załączniku I, które zamierza prowadzić.

2. W ciągu miesiąca od otrzymania powiadomienia przewidzianego w ust. 1 właściwe organy Państwa Członkowskiego pochodzenia przesyłają to powiadomienie właściwym organom przyjmującego Państwa Członkowskiego.

3. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na prawa nabyte przez instytucje kredytowe świadczące usługi przed dniem 1 stycznia 1993 r.

Sekcja 5

Uprawnienia właściwych organów przyjmującego Państwa Członkowskiego

Artykuł 29

Przyjmujące Państwa Członkowskie mogą do celów statystycznych wymagać, aby wszystkie instytucje kredytowe posiadające oddziały na ich terytoriach przekazywały okresowo sprawozdania dotyczące prowadzonej przez siebie działalności w tych przyjmujących Państwach Członkowskich właściwym organom tych państw.

Wypełniając obowiązki nałożone na nie w art. 41, przyjmujące Państwa Członkowskie mogą wymagać, aby oddziały instytucji kredytowych z innych Państw Członkowskich przedstawiały te same informacje, jakie wymagane są w tym celu od krajowych instytucji kredytowych.

Środa, 28 września 2005 r.

Artykuł 30

1. Gdy właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego stwierdzają, że instytucja kredytowa posiadająca oddział lub świadcząca usługi na terytorium tego państwa nie przestrzega przepisów prawnych przyjętych w tym państwie na mocy tych zapisów niniejszej dyrektywy, które dotyczą uprawnień właściwych organów przyjmującego Państwa Członkowskiego, organy te wymagają, aby dana instytucja kredytowa usunęła stwierdzoną nieprawidłowość.

2. Jeśli dana instytucja kredytowa nie podejmuje niezbędnych kroków, właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego powiadamiają odpowiednio właściwe organy Państwa Członkowskiego pochodzenia.

Właściwe organy rodzimego Państwa Członkowskiego niezwłocznie podejmują wszelkie właściwe środki celem zapewnienia, że zainteresowana instytucja kredytowa usunie stwierdzoną nieprawidłowość. O charakterze tych środków zostaną powiadomione właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego.

3. Jeśli mimo podjęcia środków przez Państwo Członkowskie pochodzenia, a także w sytuacji, gdy środki te okazują się nieadekwatne lub nie ma możliwości ich zastosowania w danym Państwie Członkowskim, dana instytucja kredytowa w dalszym ciągu narusza obowiązujące w przyjmującym Państwie Członkowskim przepisy prawne określone w ust. 1, wówczas państwo to, po zawiadomieniu właściwych organów Państwa Członkowskiego pochodzenia, może podjąć odpowiednie środki celem zapobieżenia dalszym nieprawidłowościom lub wymierzenia za nie kary, jak również, o ile będzie to konieczne, celem uniemożliwienia danej instytucji kredytowej inicjowania dalszych transakcji na jej terytorium. Państwa Członkowskie podejmują stosowne działania w celu zapewnienia, że na ich terytoriach istnieje możliwość podjęcia odpowiednich działań prawnych niezbędnych do zastosowania takich środków wobec instytucji kredytowych.

Artykuł 31

Art. 29 i 30 nie mają wpływu na uprawnienia przyjmujących Państw Członkowskich do podejmowania właściwych środków celem zapobiegania nieprawidłowościom popełnianym na ich terytoriach, które pozostają w sprzeczności z przepisami prawnymi przyjętymi w interesie dobra ogólnego, lub wymierzania kar za owe nieprawidłowości. Do uprawnień takich należy, między innymi, możliwość zakazywania instytucjom kredytowym naruszającym przepisy inicjowania wszelkich dalszych transakcji na terytoriach tych państw.

Artykuł 32

Wszelkie środki podjęte na mocy art. 30 ust. 2 i 3 lub art. 31, a wiążące się ze stosowaniem kar lub ograniczaniem możliwości korzystania ze swobody świadczenia usług, są odpowiednio uzasadniane i podane do wiadomości zainteresowanej instytucji kredytowej. Przysługuje prawo zaskarżenia każdego tego rodzaju środka do sądu Państwa Członkowskiego, w którym ten środek zastosowano.

Artykuł 33

W nagłych przypadkach właściwe organy przyjmujących Państw Członkowskich mogą przed zastosowaniem procedur przewidzianych w art. 30 podjąć wszelkie środki ostrożności niezbędne do ochrony interesów deponentów, inwestorów i innych osób, na rzecz których świadczone są usługi. Komisja i właściwe organy innych zainteresowanych Państw Członkowskich są niezwłocznie powiadamiane o takich środkach.

Po konsultacji z właściwymi organami zainteresowanych Państw Członkowskich Komisja może zobowiązać dane Państwo Członkowskie do zmiany lub uchylenia takich środków.

Artykuł 34

Przyjmujące Państwa Członkowskie mogą korzystać z uprawnień powierzonych im przez niniejszą dyrektywę przez podejmowanie właściwych środków celem zapobiegania lub karania za nieprawidłowości popełniane na ich terytoriach. Do uprawnień takich należy, między innymi, możliwość zakazywania dopuszczającym się naruszeń instytucjom kredytowym inicjowania wszelkich dalszych transakcji na terytoriach tych państw.

Artykuł 35

W przypadku cofnięcia zezwolenia powiadamia się o tym właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego, po czym organy te podejmują odpowiednie środki uniemożliwiające dopuszczającej się naruszeń instytucji kredytowej inicjowanie dalszych transakcji na terytorium tego państwa oraz zabezpieczające interesy deponentów.

Środa, 28 września 2005 r.

Artykuł 36

Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o liczbie i charakterze spraw, w których miała miejsce odmowa na podstawie art. 25 i 26 ust. 1-3 lub w których podjęte zostały środki zgodnie z art. 30 ust. 3 .

Artykuł 37

Niniejsza sekcja nie stanowi przeszkody dla reklamowania swoich usług przez instytucje kredytowe, których siedziby zarządu znajdują się w innych Państwach Członkowskich, wszelkimi dostępnymi środkami przekazu w przyjmujących Państwach Członkowskich, z zastrzeżeniem wszelkich przepisów dotyczących formy i treści tego rodzaju reklam przyjętych w interesie dobra ogólnego.

TYTUŁ IV**STOSUNKI Z PAŃSTWAMI TRZECIMI****Sekcja 1****Powiadomienie w sprawie przedsiębiorstw z państw trzecich, warunki dostępu do rynków tych państw***Artykuł 38*

1. Państwa Członkowskie nie stosują wobec oddziałów instytucji kredytowych mających siedzibę zarządu poza Wspólnotą rozpoczynających lub prowadzących działalność, przepisów powodujących ich bardziej korzystne traktowanie w porównaniu z oddziałami instytucji kredytowych mających swoją siedzibę zarządu we Wspólnocie.
2. Właściwe organy powiadamiają Komisję i Europejski Komitet Bankowy o wszystkich zezwoleniach udzielonych oddziałom instytucji kredytowych mających swoją siedzibę zarządu poza Wspólnotą.
3. Bez uszczerbku dla ust. 1, Wspólnota może zgodzić się, na mocy porozumień zawartych z jednym lub więcej państwami trzecimi, na stosowanie przepisów, które zapewniają oddziałom instytucji kredytowej, mającej siedzibę zarządu poza Wspólnotą, identyczne traktowanie na terytorium Wspólnoty.

Sekcja 2**Współpraca z właściwymi organami państw trzecich w wykonywaniu nadzoru skonsolidowanego***Artykuł 39*

1. Komisja, na wniosek Państwa Członkowskiego lub działając z własnej inicjatywy, może przedkładać Radzie propozycje negocjacji porozumień z jednym lub więcej państwami trzecimi, dotyczących sposobów wykonywania nadzoru skonsolidowanego nad następującymi instytucjami:
  - a) instytucjami kredytowymi, których przedsiębiorstwo dominujące posiada siedzibę w państwie trzecim; lub
  - b) instytucjami kredytowymi mającymi siedziby w państwach trzecich, których przedsiębiorstwo dominujące, będące instytucją kredytową lub finansową spółką holdingową, posiada siedzibę zarządu we Wspólnocie.
2. Porozumienia określone w ust. 1 dążą w szczególności do zapewnienia co następuje:
  - a) możliwości uzyskania przez właściwe organy Państw Członkowskich informacji, opartych na danych o skonsolidowanej sytuacji finansowej, koniecznych do sprawowania nadzoru nad instytucjami kredytowymi i finansowymi spółkami holdingowymi mającymi siedziby we Wspólnocie, które posiadają zależne od siebie instytucje kredytowe lub instytucje finansowe umiejscowione poza Wspólnotą, bądź też posiadają udziały kapitałowe w takich instytucjach; oraz
  - b) możliwości uzyskania przez właściwe organy państw trzecich informacji koniecznych do sprawowania nadzoru nad przedsiębiorstwami dominującymi, których siedziby zarządu umiejscowione są na ich terytorium i które posiadają zależne od siebie instytucje kredytowe lub instytucje finansowe umiejscowione w jednym lub więcej Państwach Członkowskich, lub posiadają udziały kapitałowe w takich instytucjach.

Środa, 28 września 2005 r.

3. Bez uszczerbku dla art. 300 ust. 1 i 2 Traktatu, Komisja wspierana przez Komitet Doradczy ds. Bankowości, bada wyniki negocjacji określonych w ust. 1, a także powstałą sytuację.

TYTUŁ V

ZASADY I INSTRUMENTY TECHNICZNE NADZORU OSTROŻNOŚCIOWEGO I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Rozdział 1

Zasady nadzoru ostrożnościowego

Sekcja 1

Uprawnienia państwa członkowskiego pochodzenia i przyjmującego państwa członkowskiego

Artykuł 40

1. Za ostrożnościowy nadzór nad instytucją kredytową, w tym nad działalnością prowadzoną przez tę instytucję zgodnie z art. 23 i 24, odpowiedzialne są właściwe organy Państwa Członkowskiego pochodzenia, bez uszczerbku dla przepisów niniejszej dyrektywy, które powierzają taki obowiązek właściwym organom przyjmującego Państwa Członkowskiego.
2. Ustęp 1 nie stanowi przeszkody dla nadzoru skonsolidowanego na mocy niniejszej dyrektywy.

Artykuł 41

Do czasu dalszej koordynacji przepisów przyjmujące Państwa Członkowskie zachowują obowiązek nadzorowania płynności oddziałów instytucji kredytowych we współpracy z właściwymi organami Państw Członkowskich pochodzenia.

Bez uszczerbku dla środków niezbędnych dla wzmocnienia Europejskiego Systemu Walutowego przyjmujące Państwa Członkowskie pozostają w pełni odpowiedzialne za działania wynikające z realizacji ich polityki pieniężnej.

Działania te nie mogą pociągać za sobą dyskryminacyjnego lub restrykcyjnego traktowania instytucji kredytowej w następstwie faktu, że udzielono jej zezwolenia w innym Państwie Członkowskim.

Artykuł 42

Właściwe organy zainteresowanych Państw Członkowskich współpracują ściśle ze sobą w celu nadzorowania działalności instytucji kredytowych prowadzonej w jednym lub więcej Państwach Członkowskich innym niż te, w którym posiadają one siedzibę zarządu, w szczególności działalności prowadzonej za pośrednictwem oddziału. Organy te wzajemnie przekazują sobie wszelkie informacje dotyczące zarządzania i własności takich instytucji kredytowych mogące ułatwić nadzór nad nimi i badanie warunków udzielania im zezwolenia, jak też wszelkie informacje mogące pomóc w monitorowaniu tych instytucji, w tym w szczególności w odniesieniu do ich płynności i wypłacalności, gwarancji depozytów, ograniczania dużych zaangażowań, procedur administracyjnych i rachunkowości oraz mechanizmów kontroli wewnętrznej.

Artykuł 43

1. W przypadku, gdy instytucja kredytowa posiadająca zezwolenie udzielone w innym Państwie Członkowskim prowadzi działalność za pośrednictwem oddziału, przyjmujące Państwo Członkowskie zapewnia właściwym organom Państwa Członkowskiego pochodzenia możliwość, po uprzednim zawiadomieniu właściwych organów przyjmującego Państwa Członkowskiego, przeprowadzania na miejscu weryfikacji informacji określonych w art. 42 we własnym zakresie lub za pośrednictwem osób wyznaczonych do tego celu.
2. Właściwe organy Państw Członkowskich pochodzenia mogą również korzystać z innych procedur, ustanowionych w art. 141 w celu weryfikacji oddziałów.

Środa, 28 września 2005 r.

3. Ustępy 1 i 2 nie mają wpływu na uprawnienia właściwych organów przyjmującego Państwa Członkowskiego do przeprowadzania, w ramach obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, weryfikacji na miejscu wszystkich oddziałów założonych na jego terytorium.

Sekcja 2

Wymiana informacji i tajemnica zawodowa

Artykuł 44

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że wszystkie osoby obecnie lub w przeszłości zatrudnione przez właściwe organy, jak również biegli rewidenci lub eksperci działający w imieniu właściwych organów, podlegają obowiązkowi zachowania tajemnicy zawodowej.

Bez uszczerbku dla przypadków podlegających przepisom prawa karnego, żadne poufne informacje, które mogą otrzymywać w trakcie pełnienia swoich obowiązków, nie mogą być ujawnione jakiegokolwiek osobie ani organom, chyba że w postaci skróconej lub zbiorczej, która uniemożliwia zidentyfikowanie poszczególnych instytucji kredytowych.

Jednakże w przypadku ogłoszenia upadłości lub przeprowadzenia przymusowej likwidacji instytucji kredytowej informacje poufne, które nie dotyczą osób trzecich uczestniczących w próbach ratowania tej instytucji, mogą być ujawnione w postępowaniu według prawa cywilnego lub handlowego.

2. Ustęp 1 nie stanowi przeszkody dla wymiany informacji między właściwymi organami różnych Państw Członkowskich, zgodnie z niniejszą dyrektywą lub innymi dyrektywami mającymi zastosowanie do instytucji kredytowych. Informacje te podlegają warunkom tajemnicy zawodowej określonym w ust. 1.

Artykuł 45

Właściwe organy otrzymujące poufne informacje zgodnie z art. 44 mogą te informacje wykorzystać jedynie w trakcie pełnienia swoich obowiązków i jedynie w następujących celach:

- a) do sprawdzenia, czy spełnione zostały warunki, którym podlega podejmowanie działalności instytucji kredytowej, oraz dla ułatwienia monitorowania takiej działalności, na zasadzie skonsolidowanej lub nieskonsolidowanej, w szczególności w odniesieniu do płynności, wypłacalności, dużych zaangażowań, procedur administracyjnych i rachunkowości oraz mechanizmów kontroli wewnętrznej;
- b) do nałożenia sankcji;
- c) w trakcie administracyjnego postępowania odwoławczego w sprawie decyzji podjętej przez właściwy organ; lub
- d) w przypadku postępowania sądowego wszczętego na mocy art. 55 lub specjalnych przepisów przewidzianych w niniejszej dyrektywie lub w innych dyrektywach przyjętych w dziedzinie instytucji kredytowych.

Artykuł 46

Państwa Członkowskie mogą zawierać umowy o współpracy, umożliwiające wymianę informacji z właściwymi organami państw trzecich, lub z innymi organami bądź instytucjami państw trzecich w rozumieniu art. 47 i art. 48 ust. 1 jedynie wówczas, gdy ujawniane informacje objęte są gwarancjami tajemnicy zawodowej co najmniej równoważnymi określonym w art. 44 ust. 1. Taka wymiana informacji służy wykonywaniu zadań nadzoru przez wspomniane organy lub instytucje.

Informacja, która pochodzi z innego Państwa Członkowskiego, nie może być ujawniona bez wyraźnej zgody właściwych organów, które ją ujawniły, a gdzie stosowne, może to nastąpić jedynie dla celów, na które te organy wyraziły zgodę.

Artykuł 47

Art. 44 ust. 1 i art. 45 nie stanowią przeszkody dla wymiany informacji w ramach Państwa Członkowskiego, w którym są dwa lub więcej właściwe organy lub między Państwami Członkowskimi, między właściwymi organami i następującymi podmiotami:

- a) organami odpowiedzialnymi za nadzorowanie innych organizacji finansowych i zakładów ubezpieczeń oraz organami odpowiedzialnymi za nadzorowanie rynków finansowych;

Środa, 28 września 2005 r.

- b) organami uczestniczącymi w postępowaniu w sprawie likwidacji i upadłości instytucji kredytowych oraz w podobnych postępowaniach; oraz
  - c) osobami odpowiedzialnymi za przeprowadzanie wymaganych ustawą badań sprawozdań finansowych instytucji kredytowych i innych instytucji finansowych;
- w trakcie pełnienia przez nie funkcji nadzorczych.

Art. 44 ust. 1 i art. 45 nie stanowią również przeszkody dla ujawniania wobec organów, które zarządzają systemami gwarancji depozytów, informacji koniecznych dla wykonywania ich obowiązków.

W obydwu przypadkach otrzymane informacje podlegają warunkom tajemnicy zawodowej określonym w art. 44 ust. 1.

Artykuł 48

1. Bez względu na art. 44-46 Państwa Członkowskie mogą zezwolić na wymianę informacji między właściwymi organami i następującymi podmiotami:

- a) organami odpowiedzialnymi za nadzorowanie organów uczestniczących w postępowaniu w sprawie likwidacji lub upadłości instytucji kredytowych oraz w innych podobnych postępowaniach; oraz
- b) organami odpowiedzialnymi za nadzorowanie osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie ustawowych badań sprawozdań finansowych zakładów ubezpieczeń, instytucji kredytowych, przedsiębiorstw inwestycyjnych i innych instytucji finansowych.

W takich przypadkach Państwa Członkowskie, wymagają spełnienia co najmniej następujących warunków:

- a) informacje te służą do celów wykonywania zadań nadzoru wskazanych w akapicie pierwszym;
- b) informacje otrzymane w tym kontekście podlegają tajemnicy zawodowej określonej w art. 44 ust. 1; oraz
- c) w przypadku, gdy informacje pochodzą z innego Państwa Członkowskiego, nie są one ujawniane bez wyraźnej zgody właściwych organów, które je ujawniły, gdzie stosowne, jedynie dla celów, na które owe organy wyraziły zgodę.

Państwa Członkowskie przekazują Komisji oraz pozostałym Państwom Członkowskim nazwy organów, które mogą otrzymywać informacje na mocy niniejszego ustępu.

2. Bez względu na art. 44-46 Państwa Członkowskie mogą zezwolić, w celu wzmacniania stabilności, w tym rzetelności, systemu finansowego, na wymianę informacji między właściwymi organami i organami lub instytucjami odpowiedzialnymi z mocy prawa za wykrywanie i badanie naruszeń prawa spółek.

W takich przypadkach Państwa Członkowskie, wymagają spełnienia co najmniej następujących warunków:

- a) informacje te służą do celów wykonywania zadania wskazanego w akapicie pierwszym;
- b) informacje otrzymane w tym kontekście podlegają tajemnicy zawodowej określonej w art. 44 ust. 1; oraz
- c) w przypadku, gdy informacje pochodzą z innego Państwa Członkowskiego, nie są one ujawniane bez wyraźnej zgody właściwych organów, które je ujawniły, gdzie stosowne, jedynie dla celów, na które owe organy wyraziły zgodę.

Jeśli w Państwie Członkowskim organy lub instytucje wskazane w akapicie pierwszym, wykonują swoje zadania w zakresie wykrywania lub badania z pomocą osób wyznaczonych do tego celu i niezatrudnionych w sektorze publicznym, ze względu na szczególne kompetencje tychże osób, możliwość wymiany informacji przewidziana w akapicie pierwszym może zostać rozszerzona również na takie osoby, zgodnie z warunkami określonymi w akapicie drugim.

W celu wykonania przepisów akapitu trzeciego, organy lub instytucje określone w akapicie pierwszym, przedstawiają właściwym organom, które ujawniły dane informacje, nazwiska i dokładny zakres obowiązków osób, którym informacje te mają być przesłane.

Państwa Członkowskie przekazują Komisji oraz pozostałym Państwom Członkowskim nazwy organu lub organów, które mogą otrzymywać informacje na mocy niniejszego artykułu.

Komisja opracowuje sprawozdanie dotyczące stosowania przepisów niniejszego artykułu.

Środa, 28 września 2005 r.

Artykuł 49

Przepisy niniejszej sekcji nie stanowią przeszkody w przekazywaniu przez właściwe organy informacji następującym podmiotom do celów wykonywania ich zadań:

- a) bankom centralnym i innym organom pełniącym podobną funkcję w zakresie ich uprawnień jako organów monetarnych; oraz
- b) gdzie sytuacja tego wymaga — innym organom publicznym odpowiedzialnym za nadzorowanie systemów płatniczych.

Przepisy niniejszej sekcji nie stanowią też przeszkody dla tych organów lub podmiotów w przekazywaniu właściwym organom informacji, które mogą im być potrzebne do celów określonych w art. 45.

Informacje otrzymane w tych okolicznościach podlegają warunkom tajemnicy zawodowej określonym w art. 44 ust. 1.

Artykuł 50

Bez względu na przepisy art. 44 ust. 1 i art. 45, Państwa Członkowskie mogą, na mocy przepisów prawa, zezwolić na ujawnienie niektórych informacji innym działom centralnej administracji rządowej odpowiedzialnym za ustawodawstwo dotyczące nadzorowania instytucji kredytowych, instytucji finansowych, usług inwestycyjnych i zakładów ubezpieczeń oraz inspektorom występującym w imieniu tych działów.

Jednakże ujawnienie tych informacji może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy jest to niezbędne ze względów kontroli ostrożnościowej.

Artykuł 51

Państwa Członkowskie zapewniają, że informacje uzyskane zgodnie z art. 44 ust. 2 i art. 47 oraz informacje uzyskane za w drodze weryfikacji na miejscu określonej w art. 43 ust. 1 i 2 są ujawniane w przypadkach określonych w art. 50, tylko i wyłącznie za wyraźną zgodą właściwych organów, które ujawniły te informacje, lub właściwych organów Państwa Członkowskiego, w którym została przeprowadzona weryfikacja na miejscu.

Artykuł 52

Niniejsza sekcja nie stanowi przeszkody w przekazywaniu przez właściwe organy Państwa Członkowskiego informacji określonych w art. 44-46 izbie rozrachunkowej lub innemu podobnemu organowi uprawnionemu według prawa krajowego do świadczenia usług w zakresie rozliczeń i rozrachunków dla jednego z rynków krajowych, jeśli organy te uznają, że przekazanie tych informacji jest niezbędne w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania tych organów w przypadkach niewykonania zobowiązań oraz potencjalnego niewykonania zobowiązań przez uczestników rynku. Informacje otrzymane w tym kontekście podlegają warunkom tajemnicy zawodowej określonym w art. 44 ust. 1.

Jednakże Państwa Członkowskie zapewniają, że informacje uzyskane zgodnie z art. 44 ust. 2 są ujawniane w okolicznościach określonych w niniejszym artykule tylko i wyłącznie za wyraźną zgodą właściwych organów, które je ujawniły.

Sekcja 3

Obowiązki osób odpowiedzialnych za przeprowadzanie ustawowego badania rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Artykuł 53

1. Państwa Członkowskie zapewniają co najmniej, że każda osoba posiadająca stosowne uprawnienia w rozumieniu dyrektywy 84/253/EWG⁽¹⁾, a wykonująca w instytucji kredytowej zadanie opisane w art. 51 dyrektywy 78/660/EWG, art. 37 dyrektywy 83/349/EWG, lub art. 31 dyrektywy 85/611/EWG⁽²⁾ bądź też jakiegokolwiek inne zadanie przewidziane ustawą, ma obowiązek bezzwłocznego zgłaszania właściwym organom wszelkich faktów lub decyzji dotyczących tej instytucji kredytowej, o której zdobędzie informacje w trakcie wykonywania swoich zadań, a które mogą:

- a) stanowić istotne naruszenie przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, które określają warunki udzielania zezwolenia instytucjom kredytowym lub regulują prowadzenie działalności instytucji kredytowych;

⁽¹⁾ Ósma dyrektywa Rady 84/253/EWG z dnia 10 kwietnia 1984 r. w sprawie zatwierdzania osób odpowiedzialnych za dokonywanie ustawowych kontroli dokumentów rachunkowych (Dz.U. L 126 z 12.5.1984, str. 20).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 85/611/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 375 z 31.12.1985, str. 3), Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/1/WE.

Środa, 28 września 2005 r.

- b) mieć negatywny wpływ na ciągłość działania instytucji kredytowej; lub
- c) spowodować odmowę zatwierdzenia sprawozdań finansowych lub wydanie opinii z zastrzeżeniem.

Państwa Członkowskie zapewniają co najmniej, że osoba ta ma również obowiązek zgłaszania wszelkich faktów lub decyzji, o których zdobędzie informacje w trakcie wykonywania swoich zadań określonych w akapicie pierwszym, które to fakty lub decyzje dotyczą jednostki blisko powiązanej, wynikające z istnienia stosunku kontroli z instytucją kredytową, w której osoba ta wykonuje omawiane zadania.

2. Ujawnienie właściwym organom wszelkich faktów lub decyzji określonych w ust. 1 przez osoby posiadające stosowne uprawnienia w rozumieniu dyrektywy 84/253/EWG, a działające w dobrej wierze, nie stanowi naruszenia jakichkolwiek ograniczeń dotyczących ujawniania informacji określonych w umowie lub w jakimkolwiek przepisie ustawowym, wykonawczym lub administracyjnym, ani też nie powoduje jakiegokolwiek odpowiedzialności tych osób.

Sekcja 4

Uprawnienie do nakładania sankcji i prawo wystąpienia na drogę sądową

Artykuł 54

Bez uszczerbku dla procedur cofania zezwolenia oraz przepisów prawa karnego, Państwa Członkowskie zapewniają, że ich odpowiednie właściwe organy mogą nakładać lub zarządzać kary lub inne środki przeciw instytucjom kredytowym oraz osobom, które efektywnie kontrolują działalność instytucji kredytowych, gdy owe instytucje lub osoby naruszyły przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne dotyczące nadzoru nad ich działalnością lub zasad prowadzenia tej działalności, przy czym celem takich kar i środków będzie w szczególności spowodowanie ustania stwierdzonych naruszeń bądź przyczyn owych naruszeń.

Artykuł 55

Państwa Członkowskie zapewniają, aby decyzje podjęte w odniesieniu do instytucji kredytowych na mocy przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą mogły podlegać zaskarżeniu do sądu. To samo stosuje się w przypadku, gdy nie zostaje wydana decyzja w terminie sześciu miesięcy od daty złożenia wniosku o zezwolenie, zawierającego wszelkie informacje wymagane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Rozdział 2

Instrumenty techniczne nadzoru ostrożnościowego

Sekcja 1

Fundusze własne

Artykuł 56

Ilekcć Państwo Członkowskie przyjmuje przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne w wykonaniu legislacji wspólnotowej dotyczącej nadzoru ostrożnościowego nad działającą instytucją kredytową, w których użyte jest wyrażenie lub które odwołują się do pojęcia fundusze własne, ma ono obowiązek dostosowania tego wyrażenia lub pojęcia do definicji przedstawionej w art. 57-61 oraz art. 63-66.

Artykuł 57

Z zastrzeżeniem ograniczeń nałożonych w art. 66, nieskonsolidowane fundusze własne instytucji kredytowych składają się z następujących pozycji:

- a) kapitału w rozumieniu art. 22 dyrektywy 86/635/EWG, w takim zakresie, w jakim został on wpłacony, łącznie z azio emisyjnym, lecz z wyłączeniem akcji uprzywilejowanych w zakresie dywidendy;
- b) rezerw w rozumieniu art. 23 dyrektywy 86/635/EWG oraz niepodzielonego zysku i niepokrytej straty z lat ubiegłych;
- c) funduszy ogólnego ryzyka bankowego w rozumieniu art. 38 dyrektywy 86/635/EWG;

Środa, 28 września 2005 r.

- d) rezerwy z aktualizacji wyceny w rozumieniu art. 33 dyrektywy 78/660/EWG;
- e) aktualizacji wyceny w rozumieniu art. 37 ust. 2 dyrektywy 86/635/EWG;
- f) innych pozycji w rozumieniu art. 63;
- g) zobowiązań członków instytucji kredytowych utworzonych w formie spółdzielni i zobowiązań solidarnych kredytobiorców niektórych instytucji utworzonych w formie funduszy określonych w art. 64 ust. 1; oraz
- h) akcji uprzywilejowanych w zakresie dywidendy o określonym terminie wykupu oraz zobowiązań podporządkowanych określonych w art. 64 ust. 3.

Następujące pozycje odejmuje się zgodnie z art. 66:

- i) akcje własne posiadane przez instytucję kredytową, według wartości księgowej;
- j) wartości niematerialne i prawne w rozumieniu art. 4 ust. 9 („aktywa”) dyrektywy 86/635/EWG;
- k) straty o istotnym znaczeniu poniesione w bieżącym roku budżetowym;
- l) pakiety akcji w innych instytucjach kredytowych i finansowych stanowiące powyżej 10 % kapitału;
- m) wierzytelności podporządkowane oraz instrumenty określone w art. 63 i art. 64 ust. 3, gdy wierzytelności i instrumenty te odnoszą się do innych instytucji kredytowych i finansowych, w których dana instytucja kredytowa w każdym przypadku posiada pakiet akcji stanowiący powyżej 10 % kapitału;
- n) pakiety akcji w innych instytucjach kredytowych i finansowych stanowiące do 10 % kapitału tych instytucji, wierzytelności podporządkowane oraz instrumenty określone w art. 63 i 64 ust. 3, jakie instytucja kredytowa posiada w odniesieniu do instytucji kredytowych i finansowych innych pod względem sumy posiadanych w nich pakietów akcji od określonych w lit. l) i m), a także wierzytelności podporządkowane i instrumenty, które przekraczają kwotę 10 % funduszy własnych danej instytucji kredytowej, obliczonych przed pomniejszeniem tych funduszy o pozycje z lit. l)-p);
- o) udziały kapitałowe w rozumieniu art. 4 ust. 10, które instytucja kredytowa posiada w:
  - i) zakładach ubezpieczeń w rozumieniu art. 6 dyrektywy 73/239/EWG⁽¹⁾, art. 4 dyrektywy 2002/83/WE⁽²⁾ lub art. 1 lit. b) dyrektywy 98/78/WE⁽³⁾,
  - ii) zakładach reasekuracji w rozumieniu art. 1 lit. c) dyrektywy 98/78/WE, lub
  - iii) ubezpieczeniowych grupach kapitałowych w rozumieniu art. 1 lit. i) dyrektywy 98/78/WE;
- p) każda z wymienionych pozycji, którą instytucja kredytowa posiada w odniesieniu do podmiotów określonych w lit. o), w których posiada udziały:
  - i) instrumenty określone w art. 16 ust. 3 dyrektywy 73/239/EWG, oraz
  - ii) instrumenty określone w art. 27 ust. 3 dyrektywy 2002/83/WE.
- q) W przypadku instytucji kredytowych obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z sekcją 3 podsekcja 2, ujemne kwoty wynikające z obliczeń zgodnych z załącznikiem VII część 1, ust. 36 oraz kwoty oczekiwanych strat obliczane zgodnie z załącznikiem VII część 1, ust. 32 i 33; oraz
- r) kwota ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych, którym zgodnie z załącznikiem IX, część 4 przypisuje się wagę ryzyka równą 1 250 %, obliczona w sposób określony we wspomnianym załączniku.

Do celów lit. b) Państwa Członkowskie mogą zezwolić również na włączanie do tej pozycji zysku bieżącego okresu przed podjęciem formalnej decyzji jedynie wówczas, gdy zysk ten został zweryfikowany przez osoby odpowiedzialne za badanie sprawozdań finansowych, a zostało wykazane, w sposób zadowalający dla właściwych organów, iż kwota zysku została wyliczona zgodnie z zasadami określonymi w dyrektywie 86/635/EWG i podana w ujęciu netto, pomniejszonym o wszelkie dające się przewidzieć obciążenia lub dywidendy.

⁽¹⁾ Pierwsza dyrektywa Rady 73/239/EWG z dnia 24 lipca 1973 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do podejmowania i prowadzenia działalności w dziedzinie ubezpieczeń bezpośrednich innych niż ubezpieczenia na życie (Dz.U. L 228 z 16.8.1973, str.3). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/1/WE.

⁽²⁾ Dyrektywa 2002/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. dotycząca ubezpieczeń na życie (Dz.U. L 345 z 19.12.2002, str. 1). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/1/WE.

⁽³⁾ Dyrektywa 98/78/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 1998 r. w sprawie dodatkowego nadzoru nad zakładami ubezpieczeń w grupach ubezpieczeniowych (Dz.U. L 330 z 5.12.1998, str. 1.). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/1/WE.

Środa, 28 września 2005 r.

W przypadku instytucji kredytowej, która jest instytucją inicjującą sekurytyzację, zyski netto z kapitalizacji przyszłych przychodów z aktywów sekurytyzowanych oraz stanowiące wsparcie jakości kredytowej dla pozycji sekurytyzacyjnych są wyłączone z pozycji określonej w lit. b).

Artykuł 58

Jeżeli udziały w innej instytucji kredytowej, instytucji finansowej, zakładzie ubezpieczeń lub reasekuracji, lub ubezpieczeniowej grupie kapitałowej posiadane są tymczasowo do celów pomocy finansowej przeznaczonej na reorganizację oraz utrzymanie podmiotu, właściwy organ może odstąpić od stosowania przepisów w sprawie odliczeń określonych w art. 57 lit. l)-p).

Artykuł 59

Alternatywnie, do odliczania pozycji określonych w art. 57 lit. o) i p), Państwa Członkowskie mogą umożliwić swoim instytucjom kredytowym stosowanie *mutatis mutandis* metod 1, 2, lub 3 załącznika I do dyrektywy 2002/87/WE. Metodę 1 (konsolidacja rachunkowości) można stosować jedynie wtedy, gdy właściwy organ ma pewność co do poziomu zintegrowanego zarządzania oraz kontroli wewnętrznej w odniesieniu do podmiotów, które zostałyby włączone w zakres konsolidacji. Wybraną metodę stosuje się w sposób jednolity długookresowo.

Artykuł 60

Państwa Członkowskie mogą przewidzieć, że do celów obliczania funduszy własnych na zasadzie autonomicznej instytucje kredytowe podlegające nadzorowi skonsolidowanemu zgodnie z rozdziałem 4 sekcja 1 oraz dodatkowemu nadzorowi zgodnie z dyrektywą 2002/87/WE nie muszą odliczać pozycji określonych w lit. l)-p) art. 57, posiadanych w instytucjach kredytowych, instytucjach finansowych, zakładach ubezpieczeń lub reasekuracji lub w ubezpieczeniowych grupach kapitałowych objętych zakresem skonsolidowanego lub dodatkowego nadzoru.

Przepis ten stosuje się do wszystkich zasad ostrożnościowych harmonizowanych wspólnotowymi aktami prawnymi.

Artykuł 61

Pojęcie funduszy własnych według definicji określonej w art. 57 lit. a)-h) obejmuje maksymalną liczbę pozycji i kwot. Stosowanie tych pozycji i określanie niższych pułapów tych kwot oraz odejmowania pozycji innych niż wymienione w art. 57 lit. i)-r) pozostawia się uznaniu Państw Członkowskich.

Instytucja kredytowa ma możliwość nieograniczonego i niezwłocznego wykorzystania pozycji wymienionych w art. 57 lit. a)-e) do pokrycia ryzyka lub strat, gdy tylko one wystąpią. Kwota tych pozycji jest podawana w ujęciu netto, pomniejszonym o wszelkie dające się przewidzieć w chwili wyliczania obciążenia podatkowe, bądź też musi być stosownie skorygowana, o ile takie obciążenia podatkowe obniżają kwotę, którą można wykorzystać na pokrycie ryzyka lub strat.

Artykuł 62

Państwa Członkowskie mogą przedstawić Komisji sprawozdanie z postępów w zakresie zbliżania przepisów w celu opracowania wspólnej definicji funduszy własnych. Na podstawie omawianych sprawozdań, do dnia 1 stycznia 2009 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie odpowiednie wnioski dotyczące zmian przepisów niniejszej sekcji.

Artykuł 63

1. Pojęcie funduszy własnych stosowane przez Państwo Członkowskie może również obejmować inne pozycje, pod warunkiem, że niezależnie od ich kwalifikacji prawnej lub rachunkowej, pozycje mają następujące właściwości:

- a) instytucja kredytowa może je swobodnie wykorzystywać na pokrycie normalnego ryzyka bankowego, gdy straty przychodów lub kapitału jeszcze nie zostały określone;

Środa, 28 września 2005 r.

- b) istnienie tych pozycji jest ujawniane w wewnętrznej dokumentacji rachunkowej; oraz
- c) kwota tych pozycji ustalana jest przez zarząd instytucji kredytowej i weryfikowana przez niezależnych biegłych rewidentów, a kwota ta jest następnie zgłaszana właściwym organom i podlega nadzorowi tych organów.
2. Papiery wartościowe o nieokreślonym terminie wykupu oraz inne instrumenty można również zaliczać do innych pozycji funduszy własnych, gdy spełniają one następujące warunki:
- a) nie mogą one podlegać spłacie na wniosek okaziciela lub bez uprzedniej zgody właściwych organów;
- b) umowa dłużna przyznaje instytucji kredytowej możliwość odroczenia spłaty odsetek z tytułu tego długu;
- c) roszczenia pożyczkodawcy wobec instytucji kredytowej są w pełni podporządkowane roszczeniom wierzycieli niepodporządkowanych;
- d) dokumenty określające warunki emisji papierów wartościowych zapewniają, że kwota długu wraz z odsetkami niespłaconymi pozwoli instytucji kredytowej pokryć straty przy zachowaniu kondycji finansowej umożliwiającej dalszą działalność; oraz
- e) uwzględniane są jedynie kwoty w pełni wpłacone.

Papiery wartościowe i inne instrumenty można uzupełnić o akcje uprzywilejowane w zakresie dywidendy inne niż określone w lit. h) art. 57.

3. W przypadku instytucji kredytowych obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z sekcją 3 podsekcja 2, dodatnie kwoty wynikające z obliczeń zgodnych z załącznikiem VII część 1, ust. 36 mogą zostać uznane jako inne pozycje do wysokości 0,6 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem obliczanych zgodnie z podsekcją 2. W przypadku instytucji kredytowych aktualizacje wartości oraz rezerwy ujęte w obliczeniach wymienionych w załączniku VII część 1, ust. 36 oraz aktualizacje wartości i rezerwy na poczet ekspozycji, wymienione w art. 57 lit. e), nie są ujmowane w funduszach własnych inaczej niż zgodnie z niniejszym ustępem. Do omawianych celów kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem nie obejmują kwot obliczanych w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych, którym przypisano wagę ryzyka równą 1 250 %.

Artykuł 64

1. Zobowiązania członków instytucji kredytowych utworzonych w formie spółdzielni określonych w art. 57 lit. g) obejmują kapitał nieopłacony tych spółdzielni oraz prawne zobowiązania członków tych spółdzielni do wniesienia dodatkowych kwot bezzwrotnych w przypadku poniesienia straty przez instytucję kredytową, przy czym instytucja ta musi mieć możliwość zażądania niezwłocznego wniesienia tych kwot.

Zobowiązania solidarne kredytobiorców instytucji kredytowych utworzonych w formie funduszy traktuje się na tych samych zasadach co pozycje powyższe.

Wszystkie takie pozycje mogą zostać zaliczone do funduszy własnych, o ile na mocy prawa krajowego kwalifikują się do funduszy własnych instytucji tej kategorii.

2. Państwa Członkowskie nie włączają do funduszy własnych publicznych instytucji kredytowych gwarancji otrzymanych od tych państw lub od władz lokalnych.

3. Państwa Członkowskie lub właściwe organy mogą zaliczyć do funduszy własnych akcje uprzywilejowane w zakresie dywidendy o określonym terminie wykupu określone w art. 57 lit. h) oraz pożyczki podporządkowane określone przez ten sam przepis, jeśli obowiązują wiążące umowy stanowiące o tym, iż w przypadku upadłości lub likwidacji instytucji kredytowej, pożyczkodawcy lub posiadacze tych akcji zajmą miejsce po wszystkich innych wierzycielach instytucji, a ich wierzytelności nie zostaną spłacone dopóty, dopóki nie zostaną uregulowane wszystkie inne długi instytucji pozostające do spłaty w tym momencie.

Zobowiązania podporządkowane spełniają następujące dodatkowe kryteria:

- a) uwzględniane są jedynie fundusze w pełni wpłacone;
- b) zaciągnięte pożyczki mają pierwotny termin wymagalności przynajmniej pięciu lat, po którym to terminie można je spłacić;

Środa, 28 września 2005 r.

- c) kwota tych zobowiązań zaliczona do funduszy własnych podlega stopniowemu obniżaniu przynajmniej w ciągu ostatnich pięciu lat przed terminem wymagalności; oraz
- d) umowa pożyczki nie zawiera żadnych klauzul stanowiących o tym, że w określonych okolicznościach innych od likwidacji instytucji pożyczka taka staje się wymagalna przed terminem umownym.

Do celów drugiego akapitu lit. b), jeżeli pożyczki te nie mają określonego terminu wymagalności, zaciągnięte pożyczki podlegają spłacie jedynie po pięcioletnim wypowiedzeniu, chyba że pożyczka ta nie jest już zakwalifikowana do funduszy własnych lub istnieje wyraźny wymóg uzyskania uprzedniej zgody właściwych organów na dokonanie wcześniejszej spłaty danej pożyczki. Właściwe organy mogą udzielać zgody na wcześniejszą spłatę takich pożyczek wówczas, gdy wniosek o taką zgodę został złożony z inicjatywy emitenta, a spłata nie wpłynie ujemnie na wypłacalność danej instytucji kredytowej;

4. Instytucje kredytowe nie uwzględniają w funduszach własnych ani rezerw na poziomie wartości godziwej związanych z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływ środków pieniężnych w ramach instrumentów finansowych mierzonych na poziomie kosztu zamortyzowanego, ani innych zysków lub strat z wiarytelności wycenionych na poziomie wartości godziwej, które wynikają ze zmian w zdolności kredytowej instytucji kredytowej.

Artykuł 65

1. Gdy fundusze własne mają być wyliczone w ujęciu skonsolidowanym, stosuje się skonsolidowane kwoty odnoszące się do pozycji wymienionych w art. 57 zgodnie z zasadami ustanowionymi w rozdziale 4 sekcja 1. Ponadto, gdy następujące pozycje mają saldo kredytowe („ma”), można je zaliczać do rezerw skonsolidowanych przy wyliczaniu funduszy własnych:

- a) wszelkie udziały mniejszościowe w rozumieniu art. 21 dyrektywy 83/349/EWG, gdy integracja jest przeprowadzona metodą pełną;
- b) pierwsza różnica z konsolidacji w rozumieniu art. 19, 30 i 31 dyrektywy 83/349/EWG;
- c) różnice przeliczeniowe z konsolidacji zaliczane do rezerw z konsolidacji, zgodnie z art. 39 ust. 6 dyrektywy 86/635/EWG; oraz
- d) ewentualne różnice wynikające z włączenia do konsolidacji niektórych udziałów kapitałowych, zgodnie z metodą wskazaną w art. 33 dyrektywy 83/349/EWG.

2. Gdy pozycje opisane w ust. 1 lit. a)-d) są pozycjami dłużniczymi („winien”), są one odejmowane przy wyliczaniu skonsolidowanych funduszy własnych.

Artykuł 66

1. Pozycje określone w art. 57 lit d)-h) podlegają następującym limitom:

- a) suma pozycji z lit. d)-h) nie może przewyższać maksymalnej wysokości 100 % sumy pozycji z lit. a) plus b) i c), pomniejszonej o pozycje z lit. i)-k); oraz
- b) suma pozycji z lit. g)-h) nie może przewyższać maksymalnej wysokości 50 % sumy pozycji z lit. a) plus b) i c), pomniejszonej o pozycje z lit. i)-k);

2. Suma pozycji wymienionych w art. 57 lit. l)-r) jest w połowie odliczana od sumy pozycji określonych w art. 57 lit. a)-c) pomniejszonej o sumę pozycji lit. i)-k), oraz w połowie od sumy pozycji lit. d) -h) przy zastosowaniu ograniczeń określonych w ust. 1. Jeżeli połowa sumy pozycji lit. l)-r) jest większa od sumy pozycji lit. d)-h), różnicę należy odjąć od sumy pozycji lit. a)-c) pomniejszonej o sumę pozycji lit. i)-k). Pozycje wymienionych w lit. r) nie odejmuje się, chyba że zostały one ujęte w obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem do celów art. 75 zgodnie z załącznikiem IX część 4.

3. Dla celów sekcji 5 i 6, niniejszą sekcję rozpatruje się z pominięciem pozycji określonych w art. 57 lit. q) i r) oraz w art. 63 ust. 3.

4. Właściwe organy mogą zezwolić instytucjom kredytowym na przekroczenie limitów określonych w ust. 1 w sytuacjach tymczasowych i wyjątkowych.

Środa, 28 września 2005 r.

Artykuł 67

Zgodność z warunkami ustanowionymi w niniejszej sekcji musi zostać udowodniona właściwym *organom* w sposób dla nich zadowalający.

Sekcja 2**Zabezpieczenia przed ryzykiem****Podsekcja 1****Poziom stosowania***Artykuł 68*

1. Instytucja kredytowa spełnia obowiązki określone w art. 22 i 75 oraz sekcji 5 na zasadzie nieskonsolidowanej.
2. Każda instytucja kredytowa niebędąca przedsiębiorstwem zależnym w Państwie Członkowskim, w którym posiada zezwolenie na działalność i podlega nadzorowi, oraz niebędąca przedsiębiorstwem dominującym, a także każda instytucja kredytowa nieobjęta konsolidacją zgodnie z art. 73, musi spełniać wymagania określone w art. 120 i 123 na zasadzie nieskonsolidowanej.
3. Każda instytucja kredytowa niebędąca przedsiębiorstwem dominującym ani zależnym oraz każda instytucja kredytowa nieobjęta konsolidacją zgodnie z art. 73, musi spełniać wymagania określone w rozdziale 5 na zasadzie nieskonsolidowanej.

Artykuł 69

1. Państwa Członkowskie mogą zdecydować o niestosowaniu art. 68 ust. 1 w stosunku do danego przedsiębiorstwa zależnego określonej instytucji kredytowej, jeżeli zarówno przedsiębiorstwo zależne jak i instytucja kredytowa podlegają zezwoleniu i nadzorowi danego Państwa Członkowskiego, a przedsiębiorstwo zależne objęte jest nadzorem na zasadzie skonsolidowanej ze strony instytucji kredytowej, która jest wobec niego przedsiębiorstwem dominującym, i jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki zapewniające odpowiednią alokację funduszy własnych pomiędzy przedsiębiorstwem dominującym a jego przedsiębiorstwami zależnymi.
  - a) nie istnieją obecnie i nie są przewidywane w przyszłości przeszkody o istotnym znaczeniu lub przeszkody natury praktycznej albo prawnej w szybkim transferze funduszy własnych lub spłacie należności przez przedsiębiorstwo dominujące;
  - b) przedsiębiorstwo dominujące wykaże przed właściwym organem, że przedsiębiorstwo zależne jest racjonalnie zarządzane oraz za zgodą właściwego organu oświadczyło, że gwarantuje pokrycie zobowiązań zaciągniętych przez przedsiębiorstwo zależne lub ryzyka w przedsiębiorstwie zależnym mają znaczenie marginalne;
  - c) procedury oceny, pomiaru i kontroli ryzyka w przedsiębiorstwie dominującym obejmują przedsiębiorstwo zależne; oraz
  - d) przedsiębiorstwo dominujące dysponuje ponad 50 % głosów z akcji w kapitale przedsiębiorstwa zależnego lub ma prawo do powoływania lub odwoływania większości członków organu zarządzającego przedsiębiorstwem zależnym określonych w art. 11.
2. Państwa Członkowskie mogą wykorzystać możliwość określoną w ust. 1, gdy przedsiębiorstwo dominujące jest finansową spółką holdingową, założoną w tym samym Państwie Członkowskim co instytucja kredytowa, pod warunkiem jednak, że podlega ona takiemu samemu nadzorowi jak instytucje kredytowe, w szczególności normom ustanowionym w art. 71 ust.1.
3. Państwa Członkowskie mogą nie stosować art. 68 ust. 1 w stosunku do dominującej instytucji kredytowej w Państwie Członkowskim, w którym ta instytucja kredytowa podlega zezwoleniu i nadzorowi danego Państwa Członkowskiego i objęta jest nadzorem na zasadzie skonsolidowanej i wszystkie poniżej podane warunki są spełnione w celu zapewnienia odpowiedniej alokacji funduszy własnych pomiędzy przedsiębiorstwem dominującym a jego przedsiębiorstwami zależnymi:
  - a) nie ma aktualnych ani przewidywanych przeszkód o istotnym znaczeniu lub przeszkód natury praktycznej albo prawnej dla szybkiego przekazania funduszy własnych lub spłaty zobowiązań wobec dominującej instytucji kredytowej w Państwie Członkowskim;

Środa, 28 września 2005 r.

- b) ocena ryzyka, procedury jego mierzenia i kontroli istotne dla nadzoru skonsolidowanego obejmują dominującą instytucję kredytową w Państwie Członkowskim.

Właściwy organ korzystający z tego ustępu informuje o tym fakcie właściwe organy wszystkich pozostałych Państw Członkowskich.

4. Bez uszczerbku dla ogólnych uregulowań art. 144 właściwe organy Państw Członkowskich korzystające z możliwości przewidzianej w ust. 3, podają do wiadomości publicznej w sposób wskazany w art. 144:

- a) kryteria, według których stwierdza, że nie ma aktualnych ani przewidywanych przeszkód o istotnym znaczeniu lub przeszkód natury praktycznej albo prawnej dla szybkiego przekazania funduszy własnych lub spłaty zobowiązań;
- b) liczbę dominujących instytucji kredytowych będących beneficjentami skorzystania z możliwości przewidzianej w ust. 3, a wśród nich ilość instytucji posiadających przedsiębiorstwa zależne w państwie trzecim; oraz
- c) na bazie skumulowanej dla Państwa Członkowskiego:
- i) łączną kwotę na bazie skonsolidowanej środków własnych dominującej instytucji finansowej w Państwie Członkowskim, która jest beneficjentem skorzystania z możliwości przewidzianej w ust. 3, ulokowanych w przedsiębiorstwach zależnych w państwie trzecim;
- ii) na bazie skonsolidowanej procent ulokowanych w przedsiębiorstwach zależnych w państwie trzecim całkowitych środków własnych dominujących instytucji kredytowych w Państwie Członkowskim, które są beneficjentami skorzystania z możliwości przewidzianej w ust. 3; oraz
- iii) procent ogółu minimalnych środków własnych dominujących instytucji kredytowych, które są beneficjentami skorzystania z możliwości przewidzianej w ust. 3, wymaganych na bazie skonsolidowanej w art. 75 w Państwie Członkowskim, ulokowanych w przedsiębiorstwach zależnych w państwie trzecim.

Artykuł 70

1. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 2-4, właściwe organy mogą w indywidualnych przypadkach zezwolić dominującym instytucjom kredytowym na uwzględnienie w obliczeniach ich wymogu zgodnie z art. 68 ust. 1 przedsiębiorstw zależnych, które spełniają warunki określone w art. 69 ust. 1 lit. c) i d) oraz które posiadają istotne ekspozycje lub istotne wierzytelności wobec danej dominującej instytucji kredytowej.

2. Traktowanie określone w ust. 1 dopuszczalne jest wyłącznie w przypadku, gdy dominująca instytucja kredytowa przedstawi w całości właściwym organom okoliczności i regulacje, w tym regulacje prawne, ze względu na które nie istnieją obecnie i nie są przewidywane w przyszłości istotne przeszkody praktyczne lub prawne w szybkim transferze funduszy własnych lub spłacie ewentualnych należności wobec swojego przedsiębiorstwa dominującego przez przedsiębiorstwo zależne.

3. Korzystając z możliwości przewidzianej w ust. 1, właściwy organ informuje regularnie, nie rzadziej niż raz w roku, właściwe organy w pozostałych Państwach Członkowskich o zastosowaniu ust. 1 oraz o warunkach i postanowieniach, o których mowa w ust. 2. Jeżeli przedsiębiorstwo zależne znajduje się w kraju trzecim, właściwe organy informują w jednakowy sposób również właściwe organy tego kraju trzeciego.

4. Bez uszczerbku dla ogólnych uregulowań, określonych w art. 144, właściwe organy, korzystające z możliwości przewidzianej w ust. 1, publikują następujące informacje w sposób określony w art. 144:

- a) kryteria określające, iż nie istnieją obecnie i nie są przewidywane jakiegokolwiek znaczące przeszkody praktyczne lub prawne dla szybkiego transferu funduszy własnych lub spłaty należności;
- b) liczbę dominujących instytucji kredytowych będących beneficjentami skorzystania z możliwości przewidzianej w ust. 1, oraz liczbę takich instytucji posiadających przedsiębiorstwa zależne w krajach trzecich; oraz

Środa, 28 września 2005 r.

- c) wspólnie dla wszystkich Państw Członkowskich:
- i) sumę całkowitą funduszy własnych dominujących instytucji kredytowych będących beneficjentami skorzystania z możliwości przewidzianej w ust. 1, przechowywanych w przedsiębiorstwach zależnych w krajach trzecich;
  - ii) procentowy udział funduszy własnych przechowywanych w przedsiębiorstwach zależnych w krajach trzecich, w stosunku do całości funduszy własnych dominujących instytucji kredytowych będących beneficjentami skorzystania z możliwości przewidzianej w ust. 1; oraz
  - iii) procentowy udział funduszy własnych przechowywanych w przedsiębiorstwach zależnych w krajach trzecich, w stosunku do całkowitej sumy określonych w art. 75 minimalnych funduszy własnych dominujących instytucji kredytowych będących beneficjentami skorzystania z możliwości przewidzianej w ust. 1.

Artykuł 71

1. Bez uszczerbku dla art. 68-70, dominujące instytucje kredytowe w poszczególnych Państwach Członkowskich spełniają w zakresie określonym i w sposób przewidziany w art. 133 zobowiązania ustanowione na mocy art. 75, 120, 123 oraz sekcji 5 na podstawie skonsolidowanej sytuacji finansowej tych instytucji kredytowych.

2. Bez uszczerbku dla art. 68-70, instytucje kredytowe kontrolowane przez dominujące finansowe spółki holdingowe w Państwie Członkowskim spełniają w zakresie określonym i w sposób przewidziany w art. 133 zobowiązania ustanowione na mocy art. 75, 120, 123 oraz sekcji 5 na podstawie skonsolidowanej sytuacji finansowej tej finansowej spółki holdingowej.

Jeżeli dominująca finansowa spółka holdingowa w Państwie Członkowskim kontroluje więcej niż jedną instytucję kredytową, pierwszy akapit stosuje się jedynie do instytucji kredytowej, objętej nadzorem skonsolidowanym zgodnie z art. 125 i 126.

Artykuł 72

1. Dominujące unijne instytucje kredytowe spełniają zobowiązania określone w rozdziale 5 na bazie skonsolidowanej sytuacji finansowej tych instytucji.

Istotne przedsiębiorstwa zależne unijnych dominujących instytucji kredytowych ujawniają informacje określone w załączniku XII część 1 ust. 5, na bazie jednostkowej lub na bazie subskonsolidowanej.

2. Instytucje kredytowe kontrolowane przez unijne podmioty dominujące w holdingu finansowym spełniają zobowiązania określone w rozdziale 5 na podstawie skonsolidowanej sytuacji finansowej tej finansowej spółki holdingowej.

Istotne przedsiębiorstwa zależne unijnych dominujących finansowych spółek holdingowych ujawniają informacje określone w załączniku XII część 1 ust. 5, na zasadzie nieskonsolidowanej lub na zasadzie skonsolidowanej na niższym szczeblu.

3. Właściwe *organy* odpowiedzialne za prowadzenie nadzoru na zasadzie skonsolidowanej zgodnie z art. 125 i 126 mogą zdecydować o niestosowaniu w pełni lub częściowo ust. 1 i 2 w stosunku do instytucji kredytowych objętych porównywalnymi wymogami w zakresie ujawnień na zasadzie skonsolidowanej przez przedsiębiorstwo dominujące mające siedzibę w państwie trzecim.

Artykuł 73

1. Państwa Członkowskie lub właściwe *organy* odpowiedzialne za wykonywanie skonsolidowanego nadzoru na podstawie art. 125 i 126 mogą w następujących przypadkach postanowić, że instytucje kredytowe, instytucje finansowe lub przedsiębiorstwa pomocniczych usług, które stanowią przedsiębiorstwo zależne lub w kapitale których zawarty jest udział kapitałowy, nie muszą być objęte konsolidacją:

- a) jeśli dane przedsiębiorstwo ma siedzibę w państwie trzecim, w którym występują przeszkody prawne w przekazywaniu niezbędnych informacji;
- b) jeśli w opinii właściwych organów dane przedsiębiorstwo posiada znaczenie jedynie marginalne z punktu widzenia celów monitorowania instytucji kredytowych, a także zawsze, gdy suma bilansowa danego przedsiębiorstwa nie przekracza mniejszej z dwóch poniższych kwot:
  - i) 10 milionów euro; lub
  - ii) 1 % sumy bilansowej przedsiębiorstwa dominującego lub przedsiębiorstwa posiadającego udział kapitałowy.

Środa, 28 września 2005 r.

- c) jeśli w opinii właściwych organów odpowiedzialnych za wykonywanie nadzoru skonsolidowanego konsolidacja sytuacji finansowej danego przedsiębiorstwa byłaby niewłaściwa lub myląca w odniesieniu do celów nadzoru nad instytucjami kredytowymi.

O ile jednak, w przypadkach wymienionych w lit. b) akapitu pierwszego, kilka przedsiębiorstw spełnia kryteria określone w wymienionym wyżej akapicie, są one obejmowane konsolidacją, jeżeli wspólnie posiadają znaczenie niemarginalne z punktu widzenia wspomnianych celów.

2. Właściwe organy wymagają od instytucji kredytowych, będących przedsiębiorstwami zależnymi, stosowania wymogów określonych w art. 75, 120 i 123 oraz sekcji 5 na zasadzie subkonsolidowanej, jeżeli omawiane instytucje kredytowe, lub przedsiębiorstwa dominujące będące finansowymi spółkami holdingowymi, posiadają przedsiębiorstwa zależne w kraju trzecim, będące instytucjami kredytowymi lub instytucjami finansowymi lub spółkami zarządzania aktywami, zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 5 dyrektywy 2002/87/WE, lub posiadają udziały kapitałowe w takich przedsiębiorstwach.

3. Właściwe organy wymagają od przedsiębiorstwa dominującego oraz od przedsiębiorstw zależnych objętych niniejszą dyrektywą spełnienia zobowiązań określonych w art. 22 na zasadzie skonsolidowanej lub subkonsolidowanej w celu zapewnienia spójności i integralności stosowanych przez nie uregulowań, procesów i mechanizmów oraz aby umożliwić uzyskanie wszelkich danych i informacji wymaganych do celów nadzoru.

Podsekcja 2

Obliczanie wymogów

Artykuł 74

1. O ile przepisy nie wskazują inaczej, wycena aktywów i pozycji pozabilansowych prowadzona jest zgodnie ze standardami rachunkowości, którym podlega instytucja kredytowa na mocy rozporządzenia (WE) nr 1606/2002 i dyrektywy 86/635/EWG.
2. Bez uszczerbku dla wymagań ustanowionych w art. 68-72, w celu sprawdzenia czy instytucja kredytowa wypełnia zobowiązania określone w art. 75, obliczenia przeprowadza się nie rzadziej niż dwa razy w roku.

Instytucje kredytowe przedstawiają właściwym organom wyniki tych obliczeń wraz ze wszelkimi wymaganymi danymi składowymi.

Podsekcja 3

Minimalny poziom funduszy własnych

Artykuł 75

Bez uszczerbku dla art. 136, Państwa Członkowskie wymagają od instytucji kredytowych utrzymywania funduszy własnych na poziomie, który zawsze pokrywa lub przewyższa sumę łączną niżej określonych wymogów kapitałowych:

- a) w przypadku ryzyka kredytowego i ryzyka „rozmycia” w odniesieniu do całej działalności z wyjątkiem działalności w ramach portfela handlowego oraz aktywów niepiętnych, jeżeli pomniejszają one fundusze własne zgodnie z art. 13 ust. 2 lit. d dyrektywy 2006/.../WE, — 8 % sumy kwot ekspozycji ważonych ryzykiem obliczanych zgodnie z przepisami sekcji 3;
- b) w odniesieniu do działalności w ramach portfela handlowego, ryzyka pozycji, ryzyka rozliczenia i ryzyka kontrahenta oraz jeżeli limity określone w art. 111-117 mogą być przekroczone, w przypadku dużych zaangażowań przekraczających takie limity — wymogi kapitałowe określone zgodnie z art. 18 i rozdziałem V sekcja 4 dyrektywy 2006/.../WE;
- c) w odniesieniu do wszystkich rodzajów działalności gospodarczej, ryzyka walutowego oraz ryzyka cen towarów — wymogi kapitałowe określone zgodnie z art. 18 dyrektywy 2006/.../WE; oraz
- d) w odniesieniu do wszystkich rodzajów działalności, z tytułu przypadku ryzyka operacyjnego — wymogi kapitałowe określone zgodnie z sekcją 4.

Środa, 28 września 2005 r.

Sekcja 3

Minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego

Artykuł 76

Instytucje kredytowe do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem do celów art. 75 lit. a) stosują albo metodę standardową określoną w art. 78-83, albo — za zgodą właściwych organów zgodnie z art. 84 — metodę wewnętrznych ratingów określoną w art. 84-89.

Artykuł 77

„Ekspozycja (zaangażowanie)” do celów niniejszej sekcji oznacza pozycję aktywów lub pozycję pozabilansową.

Podsekcja 1

Metoda standardowa

Artykuł 78

1. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 2, wartością ekspozycji z tytułu pozycji aktywów jest wartość bilansowa tej pozycji, a wartością ekspozycji z tytułu pozycji pozabilansowej wymienionej w załączniku II jest następujący odsetek tej wartości: 100 % w przypadku pozycji pełnego ryzyka, 50 % w przypadku pozycji średniego ryzyka, 20 % w przypadku pozycji średniego/niskiego ryzyka, 0 % w przypadku pozycji niskiego ryzyka. Pozycje pozabilansowe wymienione w pierwszym zdaniu niniejszego ustępu przypisuje się do kategorii ryzyka zgodnie z załącznikiem II. W przypadku instytucji kredytowej stosującej metodę zaawansowaną traktowania zabezpieczeń finansowych zgodnie z załącznikiem VIII część 3, jeżeli ekspozycja ma formę papierów wartościowych lub towarów zbywanych lub przekazywanych w formie kredytu w ramach transakcji z przyrzeczeniem odkupu lub transakcji udzielenia bądź zaciągnięcia pożyczki papierów wartościowych lub towarów, transakcji z opcją uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego wartość ekspozycji wzrasta o korektę z tytułu zmienności stosownie do rodzaju papierów wartościowych lub towarów, zgodnie z przepisami załącznika VIII część 3 ust. 34-59.

2. Wartość ekspozycji z tytułu instrumentu pochodnego wymienionego w załączniku IV określana jest zgodnie z załącznikiem III, przy uwzględnieniu skutków umów odnowienia zobowiązań oraz innych umów kompensacyjnych do celów tych metod zgodnie z załącznikiem III. Wartość ekspozycji z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu, transakcji udzielenia lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia i transakcji z opcją uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego może być ustalona zgodnie z załącznikiem III bądź załącznikiem VIII.

3. Jeżeli ekspozycja objęta jest rzeczywistą ochroną kredytową, wartość ekspozycji stosowana w odniesieniu do danej pozycji może zostać zmieniona zgodnie z podsekcją 3.

4. Niezależnie od ust. 2 wartość ryzyka z tytułu niespłaconych ekspozycji kredytowych kontrahenta centralnego, określoną przez właściwe organy, oblicza się zgodnie z załącznikiem III część 2 ust. 6, pod warunkiem, że ryzyko kredytowe kontrahenta związane ze wszystkimi uczestnikami umów zawieranych przez kontrahenta centralnego jest objęte codziennie pełnym zabezpieczeniem.

Artykuł 79

1. Każdą ekspozycję zalicza się do jednej z następujących klas:

- a) należności lub należności warunkowe od rządów i banków centralnych;
- b) należności lub należności warunkowe od władz regionalnych i lokalnych;
- c) należności lub należności warunkowe od organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej;
- d) należności lub należności warunkowe od wielostronnych banków rozwoju;
- e) należności lub należności warunkowe od organizacji międzynarodowych;
- f) należności lub należności warunkowe od instytucji;
- g) należności lub należności warunkowe od przedsiębiorstw;
- h) należności detaliczne lub warunkowe należności detaliczne;
- i) należności lub warunkowe należności zabezpieczone nieruchomościami;

Środa, 28 września 2005 r.

- j) pozycje przeterminowane;
  - k) pozycje należące do określonych prawem kategorii wysokiego ryzyka;
    - l) należności w formie obligacji zabezpieczonych;
  - m) pozycje sekurytyzacyjne;
  - n) należności krótkoterminowe od instytucji i przedsiębiorstw;
  - o) należności w formie funduszy inwestycyjnych; lub
  - p) inne pozycje.
2. Aby ekspozycja mogła kwalifikować się do klasy ekspozycji detalicznych wymienionych w ust. 1 lit. h) musi spełniać następujące warunki:
- a) jest to ekspozycja wobec osoby lub osób prywatnych, lub wobec małego lub średniego przedsiębiorstwa;
  - b) jest jedną z istotnej liczby ekspozycji cechujących się podobnymi właściwościami, dzięki którym ryzyka związane z tego rodzaju kredytami są znacznie zmniejszone; oraz
  - c) całkowita kwota, którą dłużnik lub grupa powiązanych dłużników jest winna instytucji kredytowej lub przedsiębiorstwu dominującemu oraz ich przedsiębiorstwom zależnym, łącznie z wszelkimi przeterminowanymi ekspozycjami, jednak z wyłączeniem należności lub należności warunkowych z zabezpieczeniem w formie nieruchomości mieszkalnych, według odpowiednio potwierdzonej wiedzy instytucji kredytowej nie przekracza kwoty 1 miliona euro. Instytucja kredytowa podejmuje zasadne kroki w celu uzyskania tej wiedzy.
- Papiery wartościowe nie kwalifikują się do objęcia klasą ekspozycji detalicznych.
3. Wartość bieżących minimalnych detalicznych rat leasingowych można zaliczyć do kategorii ryzyka detalicznego.

Artykuł 80

1. Do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, wagi ryzyka przypisuje się wszystkim ekspozycjom, chyba że pomniejszają one fundusze własne, zgodnie z przepisami załącznika VI, część 1. Przypisywanie wag ryzyka oparte jest na klasie, do której należy dana ekspozycja oraz, w zakresie określonym w załączniku VI część 1, na jej jakości kredytowej. Jakość kredytową można określić w odniesieniu do ocen kredytowych opracowanych przez zewnętrzne instytucje kontroli jakości kredytowej („instytucje ECAI”) zgodnie z przepisami art. 81-83 lub ocen kredytowych opracowanych przez agencje kredytów eksportowych zgodnie z załącznikiem VI część 1.
2. Do celów przypisywania wagi ryzyka, zgodnie z ust. 1, wartość ekspozycji mnoży się przez wskazaną wagę ryzyka lub określoną zgodnie z niniejszą podsekcją.
3. Do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w przypadku ekspozycji wobec instytucji, Państwa Członkowskie decydują o przyjęciu metody opartej na jakości kredytowej rządu państwa, na terenie którego zarejestrowana jest instytucja, lub metody opartej na jakości kredytowej instytucji będącej kontrahentem, zgodnie z załącznikiem VI.
4. Bez uszczerbku dla ust. 1, jeżeli ekspozycja objęta jest ochroną kredytową, waga ryzyka stosowana do takiej pozycji może zostać zmieniona zgodnie z podsekcją 3.
5. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w przypadku ekspozycji sekurytyzowanych obliczane są zgodnie z podsekcją 4.
6. Ekspozycjom przypisuje się wagę ryzyka 100 %, o ile nie wskazują inaczej przepisy niniejszej podsekcji dotyczące obliczania kwot ważonych ryzykiem.
7. Z wyjątkiem ekspozycji stanowiących podstawę należności w formie pozycji wymienionych w art. 57 lit. a)-h), właściwe organy mogą zwolnić z wymogów ust. 1 niniejszego artykułu ekspozycje instytucji kredytowej wobec kontrahenta, który jest w stosunku do niej przedsiębiorstwem dominującym, przedsiębiorstwem zależnym lub przedsiębiorstwem zależnym wobec przedsiębiorstwa dominującego instytucji kredytowej, albo przedsiębiorstwem powiązanym stosunkiem określonym w art. 12 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG, pod warunkiem, że spełnione są następujące warunki:
  - a) kontrahent jest instytucją lub finansową spółką holdingową, instytucją finansową, spółką zarządzania aktywami lub przedsiębiorstwem usług pomocniczych objętym odpowiednimi wymogami ostrożnościowymi;

Środa, 28 września 2005 r.

- b) kontrahent objęty jest tą samą pełną konsolidacją co instytucja kredytowa;
- c) kontrahent objęty jest tymi samymi procedurami oceny, pomiaru i kontroli ryzyka kredytowego co instytucja kredytowa;
- d) kontrahent ma siedzibę w tym samym Państwie Członkowskim co instytucja kredytowa; oraz
- e) nie istnieją obecnie i nie są przewidywane w przyszłości przeszkody praktyczne lub przeszkody natury prawnej o istotnym znaczeniu w szybkim transferze funduszy własnych lub spłaty należności przez kontrahenta na rzecz instytucji kredytowej.

W takim przypadku przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %.

8. Z wyjątkiem ekspozycji stanowiących podstawę należności w formie pozycji wymienionych w art. 57 lit. a) do h), właściwe organy mogą zwolnić z wymogów ust. 1 niniejszego artykułu ekspozycje wobec kontrahentów należących do tego samego instytucjonalnego systemu ochrony co instytucja kredytowa udzielająca kredytu, o ile zostaną spełnione następujące warunki:

- a) wymogi określone w ust. 7 lit. a), d) i e);
- b) instytucja kredytowa i kontrahent zawarli umowę lub uzgodnienie w sprawie należności wymagane ustawą, które chroni te instytucje, a w szczególności gwarantuje ich płynność i wypłacalność dla uniknięcia upadłości, gdyby okazała się ona konieczna (zwane dalej „instytucjonalnym systemem ochrony”);
- c) uzgodnienia gwarantują, że instytucjonalny system ochrony będzie w stanie dostarczać niezbędnego wsparcia, zgodnie ze zobowiązaniami, z udostępnionych mu funduszy;
- d) instytucjonalny system ochrony posiada odpowiednie i jednakowo zorganizowane mechanizmy kontroli i klasyfikacji ryzyka (co daje całościowy przegląd sytuacji ryzyka indywidualnych członków oraz systemu jako całości) oraz odpowiednie możliwości oddziaływania; mechanizmy te odpowiednio kontrolują niewykonane zobowiązania, zgodnie z załącznikiem VII część 4 ust. 44;
- e) instytucjonalny system ochrony prowadzi własny przegląd ryzyka, który jest udostępniany poszczególnym członkom;
- f) raz do roku instytucjonalny system ochrony sporządza i publikuje ujednolicone sprawozdanie obejmujące: bilans, rachunek zysków i strat, sprawozdanie na temat sytuacji i ryzyka systemu jako całości, lub też sprawozdanie obejmujące: skumulowany bilans, skumulowany rachunek zysków i strat, sprawozdanie na temat sytuacji i ryzyka systemu jako całości;
- g) członkowie instytucjonalnego systemu ochrony są zobowiązani do zachowania minimum 24-miesięcznego okresu wypowiedzenia, jeżeli zamierzają zakończyć umowę;
- h) wyklucza się wielokrotne wykorzystanie elementów stosowanych do obliczania funduszy własnych („multiple gearing” — wielokrotne finansowanie) oraz wszelkie nieodpowiednie tworzenie funduszy własnych pomiędzy członkami instytucjonalnego systemu ochrony;
- i) instytucjonalny system ochrony opiera się na szerokim udziale instytucji kredytowych o zasadniczo jednolitym profilu działalności; oraz
- j) właściwość systemu, o którym mowa w lit. d), musi zostać zatwierdzona i podlegać kontroli odnośnych właściwych organów w regularnych odstępach czasu.

W takim przypadku przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %.

Artykuł 81

1. Zewnętrzną ocenę kredytową w celu ustalenia wagi ryzyka ekspozycji zgodnie z art. 80 można zastosować, jedynie wówczas, gdy przyznająca ją instytucja ECAI została uznana do tych celów przez właściwe organy; instytucja taka zwana jest dalej „uznaną instytucją ECAI dla celów niniejszej podsekcji”.

2. Właściwe organy uznają instytucję ECAI do celów określonych w art. 80, jedynie wówczas, gdy są w pełni przekonane, że stosowana przez nią metodologia oceny jest zgodna z wymogami obiektywności, niezależności, regularnego przeglądu i przejrzystości, a opracowywana za jej pomocą ocena zdolności kredytowej spełnia wymogi wiarygodności i przejrzystości. Do omawianych celów właściwe organy uwzględniają kryteria techniczne określone w załączniku VI część 2.

Środa, 28 września 2005 r.

3. Jeżeli instytucja ECAI została uznana przez właściwe organy Państwa Członkowskiego, właściwe organy innego Państwa Członkowskiego mogą na tej podstawie uznać tę instytucję ECAI bez konieczności przeprowadzania własnego procesu oceny.

4. Właściwe organy udostępniają publicznie uzasadnienie procesu uznawania oraz wykaz uznanych instytucji ECAI.

Artykuł 82

1. Właściwe organy ustalają, uwzględniając kryteria techniczne określone w załączniku VI część 2, stopień jakości kredytowej określony w części 1 omawianego załącznika, z którym wiążą się odpowiednie oceny zdolności kredytowej uznanej instytucji ECAI. Ustalenia te są obiektywne i konsekwentne.

2. Jeżeli właściwe organy Państwa Członkowskiego dokonały ustaleń, o których mowa w ust. 1, właściwe organy innego Państwa Członkowskiego mogą przyjąć te ustalenia, bez konieczności dokonywania własnych.

Artykuł 83

1. Korzystanie z ocen zdolności kredytowej opracowywanych przez instytucje ECAI do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem danej instytucji kredytowej jest zgodne z załącznikiem VI część 3. Oceny zdolności kredytowej nie są wykorzystywane wybiórczo.

2. Instytucje kredytowe korzystają z ocen zdolności kredytowej dokonywanych na zlecenie. Jednak, uzyskawszy zezwolenie właściwych organ, mogą korzystać także z niezleconych ocen zdolności kredytowej.

Podsekcja 2

Metoda wewnętrznych ratingów

Artykuł 84

1. Zgodnie z niniejszą podsekcją właściwe organy mogą zezwolić instytucjom kredytowym na obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem za pomocą metody ratingów wewnętrznych (metody IRB). W przypadku każdej instytucji kredytowej wymagana jest odpowiednie zezwolenie.

2. Zezwolenie wydawane jest jedynie, wówczas, gdy właściwe organy stwierdzą, że systemy zarządzania ryzykiem oraz oceny ekspozycji na ryzyko kredytowe instytucji kredytowej są solidne i kompleksowo wdrożone, w szczególności zaś spełnione są następujące normy jakościowe, określone w załączniku VII część 4:

- a) systemy ratingowe instytucji kredytowej pozwalają na wymierną ocenę charakterystyki dłużnika i transakcji, na miarodajne zróżnicowanie ryzyka oraz dokładne i konsekwentne oszacowanie ilościowe ryzyka;
- b) wewnętrzne ratingi oraz oszacowania dotyczące niewykonania zobowiązań oraz strat stosowane w obliczaniu wymogów kapitałowych oraz związane z nimi systemy i procesy odgrywają kluczową rolę w procesie zarządzania ryzykiem i procesie decyzyjnym jak również w procesie zatwierdzania kredytów, wewnętrznej alokacji kapitału i ładzie korporacyjnym instytucji kredytowej;
- c) w instytucji kredytowej istnieje komórka kontroli ryzyka kredytowego odpowiedzialna za systemy ratingowe, niezależna i odporna na niepożądane wpływy;
- d) instytucja kredytowa gromadzi i przechowuje wszystkie odpowiednie dane, aby zapewnić skuteczne wsparcie procesów pomiaru ryzyka kredytowego oraz zarządzania ryzykiem kredytowym; oraz
- e) instytucja kredytowa dokumentuje własne systemy ratingowe i uzasadnienie ich struktury oraz je zatwierdza.

Jeżeli dominująca unijna instytucja kredytowa oraz przedsiębiorstwa od niej zależne lub unijny podmiot dominujący w holdingu finansowym i przedsiębiorstwa od niego zależne stosują metodę IRB w sposób jednolity, właściwe organy mogą zezwolić na to, aby minimalne wymogi określone w załączniku VII część 4, spełnione były przez przedsiębiorstwo dominujące i przedsiębiorstwa od niego zależne w ujęciu łącznym.

3. Instytucja kredytowa ubiegająca się o możliwość stosowania metody IRB wykazuje, że w odniesieniu do omawianych klas ekspozycji IRB korzysta od co najmniej trzech lat z systemów ratingowych, które odpowiadały w znacznym stopniu wymogom minimalnym określonym w załączniku VII, część 4 w odniesieniu do celów wewnętrznego pomiaru ryzyka i zarządzania ryzykiem.

Środa, 28 września 2005 r.

4. Instytucja kredytowa ubiegająca się o możliwość stosowania własnych oszacowań LGD lub współczynników konwersji wykazuje, że od co najmniej trzech lat przeprowadza i wykorzystuje własne oszacowania współczynnika LGD lub współczynników konwersji w sposób odpowiadający w znacznym stopniu wymogom minimalnym określonym w załączniku VII, część 4, w odniesieniu do stosowania własnych oszacowań omawianych parametrów.

5. Jeżeli instytucja kredytowa przestaje spełniać wymogi określone w niniejszej podsekcji, przedstawia ona właściwym organom plan szybkiego powrotu do stanu zgodności, lub wykazuje, że skutki braku zgodności nie mają nieistotnego znaczenia.

6. Jeżeli metoda IRB ma być stosowana przez unijną dominującą instytucję kredytową oraz przedsiębiorstwa od niej zależne, lub przez unijny podmiot dominujący w holdingu finansowym i przedsiębiorstwa od niego zależne, właściwe organy nadzorcze poszczególnych podmiotów prawnych prowadzą ścisłą współpracę zgodnie z art. 129-132.

Artykuł 85

1. Bez uszczerbku dla art. 89, instytucje kredytowe oraz przedsiębiorstwa dominujące oraz przedsiębiorstwa od nich zależne wdrażają metodę IRB w odniesieniu do wszystkich ekspozycji.

Za zgodą właściwych organów wdrażanie to może odbywać się kolejno w odniesieniu do poszczególnych klas ekspozycji wymienionych w art. 86, w ramach tej samej jednostki, w różnych jednostkach w ramach tej samej grupy lub w odniesieniu do stosowania własnych oszacowań wartości LGD lub współczynników konwersji do obliczania wag ryzyka ekspozycji korporacyjnych, instytucji oraz rządów i banków centralnych.

W przypadku klasy ekspozycji detalicznych wymienionej w art. 86, wdrażanie metody IRB może być prowadzone kolejno w odniesieniu do różnych kategorii ekspozycji, którym odpowiadają różne korelacje zgodnie z załącznikiem VII część 1 ust. 10 - 13.

2. Wdrażanie, o którym mowa w ust. 1, odbywa się w okresie, uzgadnianym z właściwymi organami. Wprowadzi się je zgodnie z rygorystycznymi warunkami określonymi przez właściwe organy. Warunki te opracowane są w ten sposób, by elastyczność przewidziana w ust. 1 nie była wykorzystywana wybiórczo w celu osiągnięcia obniżonych minimalnych wymogów kapitałowych w przypadku tych klas ekspozycji lub jednostek, które nie są jeszcze objęte metodą IRB, lub do celów stosowania oszacowań własnych LGD lub współczynników konwersji.

3. Instytucje kredytowe stosujące metodę IRB w odniesieniu do wszelkich klas ekspozycji stosują równocześnie metodę IRB w odniesieniu do klasy ekspozycji kapitałowych.

4. Z zastrzeżeniem ust. 1-3 niniejszego artykułu oraz art. 89, instytucje kredytowe, które zgodnie z art. 84 otrzymały zezwolenie na stosowanie metody IRB, nie korzystają już z przepisów podsekcji 1 w celu obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, z wyjątkiem przypadków, w których mogą wykazać zasadność takiego działania oraz za zgodą właściwych organów.

5. Z zastrzeżeniem ust. 1 i 2 niniejszego artykułu oraz art. 89, instytucje kredytowe, które zgodnie z art. 87 ust. 9 otrzymały zezwolenie na stosowanie oszacowań własnych LGD oraz współczynników konwersji nie powracają do korzystania ze współczynników LGD i współczynników konwersji, o których mowa w art. 87 ust. 8, z wyjątkiem przypadków, w których mogą wykazać zasadność takiego działania oraz za zgodą właściwych organów.

Artykuł 86

1. Każdemu zaangażowaniu przypisuje się jedną z następujących klas ekspozycji:

- a) należności lub należności warunkowe od rządów i banków centralnych;
- b) należności lub należności warunkowe od instytucji;
- c) należności lub warunkowe należności od przedsiębiorstw;
- d) należności detaliczne lub warunkowe należności detaliczne;
- e) należności kapitałowe;
- f) pozycje sekurytyzacyjne; lub
- g) inne aktywa niebędące zobowiązaniami kredytowymi.

Środa, 28 września 2005 r.

2. Następujące ekspozycje traktuje się jako ekspozycje wobec rządów i banków centralnych:
  - a) ekspozycje wobec władz regionalnych, lokalnych lub jednostek sektora publicznego traktowane jako ekspozycje wobec rządów zgodnie z podsekcją 1; oraz
  - b) ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju oraz organizacji międzynarodowych, którym przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z podsekcją 1.
3. Następujące ekspozycje traktuje się jak ekspozycje wobec instytucji:
  - a) ekspozycje wobec władz regionalnych i lokalnych, które nie są traktowane jako ekspozycje wobec rządów zgodnie z podsekcją 1;
  - b) ekspozycje wobec pozarządowych podmiotów sektora publicznego traktowane jako ekspozycje wobec instytucji zgodnie z podsekcją 1; oraz
  - c) ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju, którym nie przypisuje się wagi ryzyka równej 0 % zgodnie z podsekcją 1.
4. Aby zaangażowanie mogło kwalifikować się do klasy ekspozycji detalicznych wymienionych w ust. 1 lit. d) musi spełniać następujące kryteria:
  - a) jest to zaangażowanie wobec osoby lub osób prywatnych albo wobec małego lub średniego przedsiębiorstwa, pod warunkiem że w drugim przypadku całkowita kwota, którą dłużnik lub grupa powiązanych dłużników jest winna instytucji kredytowej lub przedsiębiorstwu dominującemu oraz przedsiębiorstwu od niego zależnym, łącznie z wszelkimi przeterminowanymi ekspozycjami, z wyłączeniem jednak należności lub należności warunkowych z zabezpieczeniem w formie nieruchomości mieszkalnych, nie przekracza — według odpowiednio potwierdzonej wiedzy instytucji kredytowej — kwoty 1 miliona euro;
  - b) ekspozycje te traktowane są stale w procesie zarządzania ryzykiem instytucji kredytowej w sposób spójny i jednolity;
  - c) ekspozycje nie są zarządzane równie indywidualnie jak ekspozycje należące do klasy ekspozycji korporacyjnych; oraz
  - d) każde z ekspozycji stanowi jedno z większej liczby podobnie zarządzanych ekspozycji.

Bieżąca wartość minimalnych detalicznych płatności z tytułu najmu kwalifikuje się do zaliczenia do kategorii ekspozycji detalicznej.
5. Następujące ekspozycje zalicza się do klasy ekspozycji kapitałowych:
  - a) zaangażowanie niedłużne, obejmujące podporządkowane roszczenie rezydualne na majątku lub dochodach emitenta; oraz
  - b) ekspozycje dłużne, pod względem ekonomicznym zbliżone do ekspozycji określonych w lit. a).
6. W ramach klasy ekspozycji korporacyjnych, instytucje kredytowe osobno klasyfikują ekspozycje z tytułu kredytowania specjalistycznego, które posiadają następujące cechy:
  - a) jest to ekspozycja wobec podmiotu, który został stworzony specjalnie w celu finansowania aktywów rzeczowych lub operowania nimi;
  - b) ustalenia umowne dają kredytodawcy lub pożyczkodawcy znaczny stopień kontroli nad aktywami oraz dochodem przez nie generowanym; oraz
  - c) głównym źródłem spłaty zobowiązań jest dochód generowany przez aktywa objęte finansowaniem, nie zaś szerzej rozumiana zdolność kredytowa danego przedsiębiorstwa.
7. Wszelkie zobowiązania kredytowe niezwiązane z klasami ekspozycji wymienionymi w ust. 1 lit. a), b) i d)-f) zalicza się do klasy ekspozycji wymienionej w lit. c) niniejszego ustępu.
8. Klasa ekspozycji wymieniona w ust. 1 lit. g) obejmuje wartość rezydualną nieruchomości oddanych w najem, o ile nie jest ona ujęta w ekspozycji najmu określonej w załączniku VII część 3 ust. 4.
9. Metodologia stosowana przez instytucję kredytową podczas zaliczania ekspozycji do różnych klas jest adekwatna i jednolita w długim okresie.

Środa, 28 września 2005 r.

Artykuł 87

1. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego ekspozycji należących do jednej z klas wymienionych w art. 86 ust. 1 lit. a)-e) lub g), są obliczane, jeżeli nie pomniejszają funduszy własnych, zgodnie z załącznikiem VII część 1 ust. 1-27.
2. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka „rozmycia” nabytych wierzytelności, obliczane są zgodnie z załącznikiem VII część 1 ust. 28. W sytuacji, gdy instytucja kredytowa ma pełne prawo regresu, w stosunku do nabytych wierzytelności w zakresie ryzyka niewykonania zobowiązań i ryzyka „rozmycia”, do sprzedawcy nabytych wierzytelności, nie stosuje się przepisów art. 87 i 88 w odniesieniu do nabytych wierzytelności. Ekspozycja ta może być natomiast traktowana jako ekspozycja z zabezpieczeniem.
3. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego oraz ryzyka „rozmycia” oparte jest na odpowiednich parametrach związanych z rozpatrywaną ekspozycją. Należą do nich prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD), strata w przypadku niewykonania zobowiązań (LGD), termin rozliczenia (M) oraz wartość ekspozycji. Wartości PD i LGD mogą zostać ujęte osobno lub łącznie, zgodnie z załącznikiem VII część 2.
4. Niezależnie od ust. 3 obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego ekspozycji należących do jednej z klas wymienionych w art. 86 ust. 1 lit. e), są za zgodą właściwych organów obliczane zgodnie z załącznikiem VII część 1 ust. 17-26. Właściwe organy zezwalają instytucji kredytowej na stosowanie metody określonej w załączniku VII część 1 ust. 25 i 26 jedynie wówczas, gdy instytucja kredytowa spełnia wymogi minimalne określone w załączniku VII część 4 ust. 115-123.
5. Niezależnie od ust. 3 obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego może odbywać się zgodnie z załącznikiem VII część 1 ust. 6. Właściwe organy publikują wytyczne dotyczące sposobu, w jaki instytucje kredytowe powinny przypisywać wagi ryzyka ekspozycjom z tytułu kredytowania specjalnego zgodnie z załącznikiem VII część 1 ust. 6 oraz zatwierdzają metodologię przypisywania wag stosowane przez instytucje kredytowe.
6. W przypadku ekspozycji należących do klas wymienionych w art. 86 ust. 1 lit. a)-d) instytucje kredytowe zapewniają własne oszacowania wartości PD zgodnie z art. 84 oraz załącznikiem VII część 4.
7. W przypadku ekspozycji należących do klas wymienionych w art. 86 ust. 1 lit. d) instytucje kredytowe zapewniają własne oszacowania wartości LGD oraz współczynniki konwersji zgodnie z art. 84 oraz załącznikiem VII część 4.
8. W przypadku ekspozycji należących do klas wymienionych w art. 86 ust. 1 lit. a)-c) instytucje kredytowe stosują wartości LGD określone w załączniku VII część 2 ust. 8 oraz współczynniki konwersji określone w załączniku VII część 3 ust. 9 lit. a)-d).
9. Niezależnie od ust. 8, w przypadku wszystkich ekspozycji należących do klas wymienionych w art. 86 ust. 1 lit. a)-c) właściwe organy mogą zezwolić instytucjom kredytowym na stosowanie własnych oszacowań LGD oraz współczynników konwersji zgodnie z art. 84 oraz załącznikiem VII część 4.
10. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w przypadku ekspozycji sekurytyzowanych oraz ekspozycji należących do klasy wymienionej w art. 86 ust. 1 lit. f) obliczane są zgodnie z podsekcją 4.
11. Jeżeli ekspozycje w formie przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania spełniają kryteria określone w załączniku VI część 1 ust. 77 i 78, a instytucja kredytowa ma świadomość wszystkich ekspozycji bazowych przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, instytucja kredytowa analizuje wspomniane ekspozycje bazowe, aby obliczyć kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat zgodnie z metodami określonymi w niniejszej podsekcji.

Jeżeli instytucja kredytowa nie spełnia warunków pozwalających na stosowanie metod określonych w niniejszej podsekcji, kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat obliczane są zgodnie z następującymi metodami:

- a) w przypadku ekspozycji należących do klasy ekspozycji wymienionej w art. 86 ust. 1 lit. e), zgodnie z metodą określoną w załączniku VII część 1 ust. 19-21. Jeżeli instytucja kredytowa nie jest w stanie w tym celu dokonać rozróżnienia między ekspozycjami w papierach kapitałowych niepublicznych, ekspozycjami w papierach giełdowych i innymi ekspozycjami kapitałowymi, instytucja traktuje takie ekspozycje jako inne ekspozycje kapitałowe.

Środa, 28 września 2005 r.

- b) w przypadku wszystkich innych ekspozycji bazowych, stosuje się metodę określoną w podsekcji 1, z zastrzeżeniem następujących zmian:
  - i) ekspozycjom przypisuje się odpowiednią klasę oraz nadaje się wagę ryzyka odpowiadającą następnemu w kolejności stopniowi jakości kredytowej w stosunku od stopnia, który zostałby normalnie przypisany danej ekspozycji; oraz
  - ii) ekspozycjom związanym z wyższymi stopniami jakości kredytowej, którym normalnie przypisano by wagę ryzyka równą 150 %, przypisuje się wagę ryzyka równą 200 %.

12. Jeżeli ekspozycje w formie przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania nie spełniają kryteriów określonych w załączniku VI część 1 ust. 77 i 78, a instytucja kredytowa nie wie o wszystkich ekspozycjach bazowych przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, instytucja kredytowa analizuje wspomniane ekspozycje bazowe oraz oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat zgodnie z metodami określonymi w załączniku VII część 1 ust. 19-21. Jeżeli instytucja kredytowa nie jest w stanie w tym celu dokonać rozróżnienia między ekspozycjami w papierach kapitałowych niepublicznych, ekspozycjami w papierach giełdowych i innymi ekspozycjami kapitałowymi, instytucja traktuje takie ekspozycje jako inne ekspozycje kapitałowe. Do tych celów ekspozycjom innym niż kapitałowe przypisuje się jedną z klas (ekspozycje w papierach kapitałowych niepublicznych, ekspozycje w giełdowych lub inne ekspozycje kapitałowe) określonych w załączniku VII część 1 ust. 19, zaś nieznanne ekspozycje zalicza się do klasy innych ekspozycji kapitałowych.

Jako alternatywę wobec metody opisanej powyżej, instytucje kredytowe mogą same dokonywać obliczeń lub polegać na obliczeniach i sprawozdaniach stron trzecich dotyczących średnich kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w oparciu o ekspozycje bazowe przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, zgodnie z następującymi metodami, upewniwszy się co do poprawności obliczeń i sprawozdań:

- a) w przypadku ekspozycji należących do klasy wymienionej w art. 86 ust. 1 lit. e), zgodnie z metodą określoną w załączniku VII część 1 ust. 19-21. Jeżeli instytucja kredytowa nie jest w stanie w tym celu dokonać rozróżnienia między ekspozycjami w papierach kapitałowych niepublicznych, ekspozycjami w papierach giełdowych i innymi ekspozycjami kapitałowymi, instytucja traktuje takie ekspozycje jako inne ekspozycje kapitałowe; lub
- b) w przypadku wszystkich innych ekspozycji bazowych, stosuje się metodę określoną w podsekcji 1, z zastrzeżeniem następujących zmian:
  - i) ekspozycjom przypisuje się odpowiednią klasę oraz nadaje się wagę ryzyka odpowiadającą następnemu w kolejności stopniowi jakości kredytowej w stosunku od stopnia, który zostałby normalnie przypisany danej ekspozycji; oraz
  - ii) ekspozycjom związanym z wyższymi stopniami jakości kredytowej, którym normalnie zostałyby przypisana wagę ryzyka równą 150 %, przypisuje się wagę ryzyka równą 200 %.

Artykuł 88

1. Kwoty oczekiwanych strat ekspozycji należących do jednej z klas wymienionych w art. 86 ust. 1 lit. a)-e), są obliczane zgodnie z metodami określonymi w załączniku VII część 1 ust. 29-35.
2. Obliczanie kwot oczekiwanych strat zgodnie z załącznikiem VII część 1 ust. 29-35 opiera się na tych samych parametrach wejściowych PD, LGD oraz wartości każdej ekspozycji, co parametry stosowane do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z art. 87. W przypadku utraty wierzytelności, wobec których instytucje kredytowe stosują swoje własne oszacowania LGD, EL odpowiada najdokładniejszemu oszacowaniu przez instytucję kredytową oczekiwanych strat związanych z utratą wierzytelności (ELBE), zgodnie z załącznikiem VII, część 4, ust. 80.
3. Kwoty oczekiwanych strat w przypadku ekspozycji sekurytyzowanych obliczane są zgodnie z podsekcją 4.
4. Kwoty oczekiwanych strat w przypadku ekspozycji należących do klasy wymienionych w art. 86 ust. 1 lit. g) wynoszą zero.
5. Kwoty oczekiwanych strat w odniesieniu do ryzyka „rozmycia” nabytych wierzytelności obliczane są zgodnie z metodami określonymi w załączniku VII część 1 ust. 35.
6. Kwoty oczekiwanych strat w przypadku ekspozycji wymienionych w art. 87 ust. 11 i 12 obliczane są zgodnie z metodami określonymi w załączniku VII część 1 ust. 29-35.

Środa, 28 września 2005 r.

Artykuł 89

1. Za zgodą właściwych organów instytucje kredytowe, którym zezwolono na stosowanie metody IRB do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwot oczekiwanych strat w odniesieniu do jednej lub więcej klas ekspozycji, mogą stosować przepisy podsekcji 1 w odniesieniu do:

- a) klasy ekspozycji wymienionej w art. 86 ust. 1 lit. a), jeżeli liczba istotnych kontrahentów jest ograniczona, a wdrożenie systemu ratingowego w odniesieniu do tych kontrahentów byłoby dla instytucji nadmiernie uciążliwe;
- b) klasy ekspozycji wymienionej w art. 86 ust. 1 lit. b), jeżeli liczba istotnych kontrahentów jest ograniczona, a wdrożenie systemu ratingowego w odniesieniu do tych kontrahentów byłoby dla instytucji nadmiernie uciążliwe;
- c) ekspozycji w nieistotnych jednostkach organizacyjnych oraz klas ekspozycji, które są nieistotne co do wielkości oraz widocznego profilu ryzyka;
- d) ekspozycji wobec rządów Państwa Członkowskiego pochodzenia oraz władz regionalnych, lokalnych i organów administracyjnych, pod warunkiem, że:
  - i) na podstawie specjalnych uregulowań ustawowych nie ma różnicy pomiędzy pod względem ryzykiem, między ekspozycjami wobec rządu a innymi ekspozycjami; oraz
  - ii) ekspozycjom wobec rządu przypisuje się wagę ryzyka wynoszącą 0 %, zgodnie z podsekcją 1.
- e) ekspozycje instytucji kredytowej wobec kontrahenta będącego przedsiębiorstwem wobec niej dominującym, przedsiębiorstwem od niej zależnym lub przedsiębiorstwem zależnym od przedsiębiorstwa wobec niej dominującego, pod warunkiem, że kontrahent jest instytucją lub finansową spółką holdingową, instytucją finansową, spółką zarządzającą aktywami lub przedsiębiorstwem usług pomocniczych objętym odpowiednimi wymaganiami ostrożnościowymi lub przedsiębiorstwem powiązanym relacją określoną w art. 12 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG, oraz ekspozycje między instytucjami kredytowymi, które spełniają wymogi określone w art. 80 ust. 8;
- f) ekspozycje w udziałach kapitałowych wobec podmiotów, których zobowiązania kredytowe kwalifikują się do wagi ryzyka równej 0 %, zgodnie z podsekcją 1 (łącznie z podmiotami finansowanymi ze środków publicznych, wobec których można zastosować wagę ryzyka równą 0 %);
- g) ekspozycje w papierach kapitałowych utworzone w ramach programów legislacyjnych wspierających określone sektory gospodarki, które zapewniają znaczne subsydia inwestycyjne dla instytucji kredytowych i wiążą się z jedną z form nadzoru rządowego oraz ograniczeniami dotyczącymi inwestycji kapitałowych. Wyłączenie ograniczone jest do łącznej wartości 10 % pierwotnych funduszy własnych oraz dodatkowych funduszy własnych.
- h) ekspozycje określone w załączniku VI, część 1, ust. 40, spełniające wymienione tam kryteria; lub
- i) gwarancje państwowe i ubezpieczone przez państwo, o których mowa w załączniku VIII, część 2, ust. 19.

Niniejszy ustęp nie umniejsza prawa właściwych organów innych Państw Członkowskich do udzielenia zezwolenia na stosowanie przepisów podsekcji 1 w odniesieniu do ekspozycji kapitałowych, w przypadku, których inne Państwa Członkowskie zezwoliły na wspomniany sposób ujęcia.

2. Do celów ust. 1 lit. g) klasa ekspozycji w papierach kapitałowych instytucji kredytowej uznawana jest za istotną, jeżeli łączna wartość ekspozycji, z wyłączeniem ekspozycji kapitałowych utworzonych w ramach programów legislacyjnych wymienionych w ust. 1 lit. g) przekracza w skali minionego roku średnio 10 % funduszy własnych instytucji kredytowej. Jeżeli liczba ekspozycji kapitałowych nie przekracza 10 pojedynczych pakietów akcji, próg ten ustala się na 5 % funduszy własnych instytucji kredytowej.

Podsekcja 3**Ograniczanie ryzyka kredytowego**

Artykuł 90

Do celów niniejszej podsekcji „instytucja kredytowa udzielająca kredytu” oznacza instytucję kredytową utrzymującą daną ekspozycję, niezależnie od tego, czy pochodzi ona z kredytu, czy nie.

Środa, 28 września 2005 r.

Artykuł 91

Instytucje kredytowe stosujące metodę standardową zgodnie z art. 78-83 lub stosujące metodę IRB zgodnie z art. 84-89, ale niestosujące własnych oszacowań LGD ani współczynników konwersji zgodnie z art. 87-88 mogą zgodnie z niniejszą podsekcją uznać ograniczenie ryzyka kredytowego przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem do celów art. 75 lit. a) lub, w stosownych przypadkach, kwot oczekiwanych strat, do celów obliczeń wymienionych w art. 57 lit. q) i art. 63 ust. 3.

Artykuł 92

1. Stosowana technika zabezpieczenia kredytowego, w tym działania i kroki podejmowane przez kredytującą instytucję kredytową oraz procedury i zasady przez nią wdrożone, skutkuje ustanowieniem skutecznych uregulowań prawnych w zakresie zabezpieczenia kredytowego, podlegających egzekucji we wszystkich stosownych jurysdykcjach.
2. Instytucja kredytowa udzielająca kredytu podejmuje wszystkie stosowne środki w celu zapewnienia skuteczności uregulowań w zakresie zabezpieczenia kredytowego oraz eliminowania powiązanych ryzyk.
3. W przypadku rzeczywistej ochrony kredytowej, aktywa stanowiące przedmiot zabezpieczenia muszą być odpowiednio płynne, zaś ich wartość długookresowa na tyle stabilna, by dać pewność skuteczności zastosowanej ochrony kredytowej, wzięwszy pod uwagę metodę używaną do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz dopuszczalny stopień uznania aktywów. Uznawanie ogranicza się do aktywów wymienionych w załączniku VIII, część 1.
4. W przypadku rzeczywistej ochrony kredytowej instytucja kredytowa ma prawo do szybkiego upłynienia lub zatrzymania aktywów wykorzystanych do ochrony kredytu, w przypadku niewykonania zobowiązań, niewypłacalności lub bankructwa dłużnika — lub innego zdarzenia kredytowego określonego w dokumentacji transakcji — dłużnika oraz w stosownych przypadkach depozytariusza zabezpieczenia. Wymagany jest odpowiedni stopień korelacji pomiędzy wartością aktywów wykorzystywanych do ochrony, a jakością kredytową dłużnika.
5. W przypadku nierzeczywistej ochrony ryzyka kredytowego, warunkiem uznania strony podejmującej zobowiązanie jest jej wiarygodność, zaś umowa o ochronie kredytowej jest skuteczna prawnie i wykonalna w stosownych jurysdykcjach, by dać pewność skuteczności zastosowanej ochrony kredytowej, wzięwszy pod uwagę metodę używaną do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz dopuszczalny stopień uznania aktywów. Uznawanie ogranicza się do dostawców ochrony kredytowej oraz rodzajów umów o ochronie wymienionych w załączniku VIII część 1.
6. Konieczna jest zgodność z minimalnymi wymogami określonymi w załączniku VIII część 2.

Artykuł 93

1. Jeżeli spełnione są wymogi art. 92, sposób obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz, w stosownych przypadkach, kwot oczekiwanych strat, może zostać zmieniony zgodnie z załącznikiem VIII części 3-6.
2. Żadna ekspozycja, w stosunku, do której osiągnięto ograniczenie ryzyka kredytowego, nie może wykazywać kwoty ważonej ryzykiem lub kwoty oczekiwanych strat wyższej niż identyczna ekspozycja, której ryzyko kredytowe nie zostało ograniczone.
3. Jeżeli kwota ekspozycji ważona ryzykiem uwzględnia już ochronę kredytową zgodnie z art. 78-83 lub art. 84-89, wówczas ochrona kredytowa na podstawie niniejszej podsekcji przestaje być uznawana.

Podsekcja 4

Sekurytyzacja

Artykuł 94

Jeżeli instytucja kredytowa stosuje metodę standardową określoną w art. 78-83 do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w przypadku klasy ekspozycji, do której zgodnie z art. 79 byłyby przypisane ekspozycje sekurytyzowane, wówczas instytucja ta oblicza kwotę ekspozycji ważoną ryzykiem w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych zgodnie z załącznikiem IX część 4 ust. 1-36.

W pozostałych przypadkach instytucja kredytowa oblicza kwotę ekspozycji ważoną ryzykiem zgodnie z załącznikiem IX część 4 ust. 1-5 oraz 37-76.

Środa, 28 września 2005 r.

Artykuł 95

1. Jeżeli istotne ryzyko kredytowe związane z ekspozycjami sekurytyzowanymi zostało przetransferowane z inicjującej instytucji kredytowej na rzecz innego podmiotu zgodnie z przepisami załącznika IX część 2, wówczas ta instytucja kredytowa może:

- a) w przypadku tradycyjnej sekurytyzacji, wyłączyć z obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz w stosownych przypadkach, kwot oczekiwanych strat, ekspozycje, które poddała sekurytyzacji; oraz
- b) w przypadku sekurytyzacji syntetycznej, obliczać kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz w stosownych przypadkach, kwoty oczekiwanych strat, w stosunku do ekspozycji sekurytyzowanych, zgodnie z załącznikiem IX część 2.

2. W sytuacjach, w których znajduje zastosowanie ust. 1, inicjująca instytucja kredytowa oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem określone w załączniku IX w stosunku do pozycji, które może posiadać w danej sekurytyzacji.

Jeżeli inicjująca instytucja kredytowa nie przekaze istotnego ryzyka kredytowego na rzecz innego podmiotu zgodnie z ust. 1, nie musi obliczać kwot ekspozycji ważonych ryzykiem pozycji wynikających z takiej sekurytyzacji.

Artykuł 96

1. Przy obliczaniu kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnej, do wartości ekspozycji takiej pozycji przypisuje się wagi ryzyka zgodnie z załącznikiem IX na podstawie jakości kredytowej pozycji, którą można ustalić poprzez odniesienie do oceny kredytowej ECAI lub w inny sposób, zgodnie z załącznikiem IX.

2. Jeżeli ekspozycja dotyczy różnych transz sekurytyzacyjnych, zaangażowanie odpowiadające każdej z transz uznawane jest za odrębną pozycję sekurytyzacyjną. Uznaje się że dostawcy ochrony kredytowej pozycji sekurytyzacyjnych utrzymują pozycje wynikające z danej sekurytyzacji. Pozycje sekurytyzacyjne obejmują ekspozycje związane ze strukturą sekurytyzacyjną, wynikające z instrumentów pochodnych na stopy procentowe lub walutowych instrumentów pochodnych.

3. Jeżeli pozycja sekurytyzacyjna objęta jest rzeczywistą lub nierzeczywistą ochroną kredytową, waga ryzyka stosowana wobec tej pozycji może zostać zmieniona zgodnie z art. 90-93, traktowanymi w powiązaniu z załącznikiem IX.

4. Z zastrzeżeniem art. 57 lit. r) i art. 66 ust. 2, kwota ekspozycji ważonych ryzykiem włączana jest do celów art. 75 lit. a) do całkowitej sumy kwot ekspozycji ważonych ryzykiem instytucji kredytowej.

Artykuł 97

1. W celu ustalenia wagi ryzyka pozycji sekurytyzacyjnej zgodnie z art. 96 można zastosować ocenę kredytową opracowaną ECAI jedynie wówczas, gdy dana instytucja ECAI została uznana do tych celów przez właściwe organy; instytucja ta zwana jest dalej „uznaną instytucją ECAI”.

2. Właściwe organy uznają instytucję ECAI do celów ust. 1 jedynie wówczas, gdy stwierdzą, że spełnia ona wymogi określone w art. 81, uwzględniając kryteria techniczne załącznika VI część 2, oraz że może wykazać się umiejętnym działaniem w dziedzinie sekurytyzacji, potwierdzonym uznaniem na rynku.

3. Jeżeli instytucja ECAI została uznana przez właściwe organy Państwa Członkowskiego do celów ust. 1, właściwe organy innego Państwa Członkowskiego mogą uznać tę instytucję ECAI do tych celów, bez konieczności przeprowadzania własnego procesu oceny.

4. Właściwe organy ujawniają informacje wyjaśniające proces uznawania oraz wykaz uznanych instytucji ECAI.

5. Aby możliwe było stosowanie oceny kredytowej uznanej instytucji ECAI do celów ust. 1, ocena taka musi być zgodna z zasadą wiarygodności i przejrzystości, jak określono w załączniku IX część 3.

Artykuł 98

1. Do celów stosowania wag ryzyka w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych, właściwe organy określają, z którym stopniem jakości kredytowej, wymienionym w załączniku IX, należy wiązać określone oceny kredytowe uznanych instytucji ECAI. Ustalenia te są obiektywne i konsekwentne.

Środa, 28 września 2005 r.

2. Jeżeli właściwe organy Państwa Członkowskiego dokonały odpowiednich ustaleń zgodnie z ust. 1, właściwe organy innego Państwa Członkowskiego mogą uznać te ustalenia, bez konieczności przeprowadzania własnych.

Artykuł 99

Korzystanie z ocen kredytowych ECAI do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem danej instytucji kredytowej zgodnie z art. 96 jest zgodne z załącznikiem IX część 3. Oceny kredytowe nie są wykorzystywane wybiórczo.

Artykuł 100

1. W przypadku sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych z opcją przedterminowej spłaty należności, inicjująca instytucja kredytowa oblicza zgodnie z załącznikiem IX dodatkowe kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w związku z możliwym podwyższeniem poziomu ryzyka kredytowego, na które dane zaangażowanie jest narażone w wyniku uruchomienia opcji przedterminowej spłaty.

2. Do tych celów „zaangażowanie odnawialne” oznacza zaangażowanie, w przypadku którego należności klientów mogą ulegać wahaniom w zależności od ich decyzji co do zaciągania i spłacania kredytu do wysokości uzgodnionego limitu, natomiast opcja przedterminowej spłaty oznacza klauzulę umowną nakazującą, w przypadku zaistnienia określonych zdarzeń, wykup pozycji inwestorów przed pierwotnie określonym terminem rozliczenia wyemitowanych papierów wartościowych.

Artykuł 101

1. Inicjująca instytucja kredytowa, która w zakresie sekurytyzacji skorzystała z art. 95 w celu obliczenia kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem lub sponsorująca instytucja kredytowa, mając na względzie ograniczenie potencjalnych lub rzeczywiste straty inwestorów, nie udziela wsparcia sekurytyzacji wykraczającego poza jej obowiązki umowne.

2. Jeżeli inicjująca instytucja kredytowa lub sponsorująca instytucja kredytowa nie spełnia przepisów ust. 1 w odniesieniu do sekurytyzacji, właściwe organy zobowiązują ją co najmniej do utrzymywania kapitału odpowiadającego wymogom kapitałowym dla wszystkich ekspozycji sekurytyzowanych, gdyby nie były sekurytyzowane. Instytucja kredytowa ujawnia publicznie fakt udzielenia wsparcia nieobjętego umową oraz wpływ takiego postępowania na kapitał regulacyjny.

Sekcja 4

Minimalne wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego

Artykuł 102

1. Właściwe organy wymagają od instytucji kredytowych posiadania funduszy własnych dla zabezpieczenia ryzyka operacyjnego zgodnie z metodami określonymi w art. 103, 104 i 105.

2. Bez uszczerbku dla ust. 4, instytucje kredytowe stosujące metodę określoną w art. 104 nie powracają do stosowania metody określonej w art. 103, z wyjątkiem przypadków w których mogą udowodnić zasadność takiego działania oraz za zgodą właściwych organ.

3. Bez uszczerbku dla ust. 4, instytucje kredytowe stosujące metodę określoną w art. 105 nie powracają do stosowania metod określonych w art. 103 lub 104, z wyjątkiem przypadków w których mogą udowodnić zasadność takiego działania oraz za zgodą właściwych organ.

4. Właściwe organy mogą zezwolić instytucjom kredytowym na stosowanie połączonych metod zgodnie z załącznikiem X część 4.

Artykuł 103

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z metodą podstawowego wskaźnika stanowi określony odsetek stosownego wskaźnika, zgodnie z parametrami określonymi w załączniku X część 1.

Artykuł 104

1. Zgodnie z metodą standardową instytucje kredytowe dzielą swoją działalność na szereg obszarów zgodnie z załącznikiem X część 2.

2. W przypadku każdego obszaru działalności instytucje kredytowe obliczają wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego jako określony odsetek stosownego wskaźnika, zgodnie z parametrami określonymi w załączniku X część 2.

Środa, 28 września 2005 r.

3. W przypadku niektórych obszarów działalności właściwe organy mogą pod pewnymi warunkami zezwolić instytucji kredytowej, zgodnie z załącznikiem X, część 2, ust. 8-14, na stosowanie alternatywnego istotnego wskaźnika do określania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.
4. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z metodą standardową stanowi sumę wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego wszystkich obszarów operacyjnych.
5. Parametry metody standardowej określone są w załączniku X część 2.
6. Aby instytucja kredytowa kwalifikowała się do stosowania metody standardowej, musi spełniać kryteria określone w załączniku X część 2.

Artykuł 105

1. Instytucje kredytowe mogą stosować zaawansowaną metodę pomiaru w oparciu o własne systemy pomiaru ryzyka operacyjnego, pod warunkiem uzyskania wyraźnej zgody właściwego organu na stosowanie danych modeli obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych
2. Instytucje kredytowe wykazują właściwym organom, że spełniają kryteria kwalifikacyjne określone w załączniku X część 3.
3. Jeżeli zaawansowana metoda pomiaru ma być stosowana przez unijną dominującą instytucję kredytową oraz przedsiębiorstwa od niej zależne, lub też przez przedsiębiorstwa zależne od unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej, organy właściwe dla poszczególnych podmiotów prawnych prowadzą ścisłą współpracę zgodnie z art. 129-132. Odpowiedni wniosek powinien zawierać elementy wymienione w załączniku X część 3.
4. Jeżeli dominująca unijna instytucja kredytowa oraz przedsiębiorstwa od niej zależne, lub też przedsiębiorstwa zależne unijnego podmiotu dominującego w holdingu finansowym stosują zaawansowaną metodę pomiaru w sposób jednolity, właściwe organy mogą zezwolić na to, aby kryteria kwalifikacyjne określone w załączniku X część 3, spełnione były przez przedsiębiorstwo dominujące i przedsiębiorstwa od niego zależne w ujęciu łącznym.

Sekcja 5

Duże zaangażowania

Artykuł 106

1. „Ryzyko” oznacza do celów, niniejszej sekcji wszelkie pozycje aktywów i pozycje pozabilansowe określone w sekcji 3 podsekcja 1 bez stosowania wag ryzyka lub stopni ryzyka tam określonych.

Ekspozycje wynikające z tych pozycji określone w załączniku IV są wyliczane według jednej z metod określonych w załączniku III. Do celów niniejszej sekcji zastosowanie mają także przepisy zawarte w załączniku III część 2 ust. 2.

Za zgodą właściwych organów wszystkie pozycje w całości pokryte funduszami własnymi mogą być wyłączone z definicji ekspozycji, pod warunkiem że takie fundusze własne nie są uwzględnione w funduszach własnych instytucji kredytowej do celów art. 75 czy też przy obliczaniu innych wskaźników analitycznych przewidzianych niniejszą dyrektywą i innymi wspólnotowymi aktami prawnymi.

2. Zaangażowania nie obejmują żadnej z następujących pozycji:
  - a) w przypadku transakcji walutowych: ryzyka powstałego w normalnym toku rozliczeń w terminie do 48 godzin po dokonaniu płatności; lub
  - b) w przypadku transakcji kupna lub sprzedaży papierów wartościowych: ryzyka powstałego w normalnym toku rozliczeń w terminie do pięciu dni roboczych po dokonaniu płatności lub dostawie papierów, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

Artykuł 107

Do celów niniejszej sekcji termin „instytucja kredytowa” obejmuje:

- a) instytucję kredytową łącznie z jej oddziałami w państwach trzecich; oraz
- b) każde inne przedsiębiorstwo prywatne lub państwowe, łącznie z jego oddziałami, które jest zgodne z definicją „instytucji kredytowej” i posiada zezwolenie przyznane w państwie trzecim.

Środa, 28 września 2005 r.

Artykuł 108

Zaangażowanie instytucji kredytowej w stosunku do klienta lub grupy powiązanych ze sobą klientów uważane jest za duże zaangażowanie wówczas, gdy jego wartość jest równa lub przewyższa 10 % funduszy własnych tej instytucji.

Artykuł 109

Właściwe organy wymagają, aby każda instytucja kredytowa posiadała prawidłowe procedury w zakresie administracji i rachunkowości oraz odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej do celów rozpoznawania i ewidencjonowania wszystkich ekspozycji dużych zaangażowań i kolejnych zmian w ich wysokości, zgodnie z niniejszą dyrektywą, jak też dla monitorowania tych koncentracji w świetle własnych zasad polityki ryzyka.

Artykuł 110

1. Instytucja kredytowa zgłasza właściwym organom każde duże zaangażowanie.

Państwa Członkowskie zapewniają, że raportowanie w zakresie dużych zaangażowań odbywa się zgodnie z jedną z dwóch metod poniżej wymienionych, według ich uznania:

- a) przedkładanie sprawozdań dotyczących wszystkich dużych zaangażowań przynajmniej raz w roku, z jednoczesnym przekazywaniem sprawozdań w ciągu roku, dotyczących wszelkiego nowych dużych zaangażowań oraz wszelkich przyrostów istniejących dużych zaangażowań, wynoszących co najmniej 20 % w stosunku do poprzedniej informacji sprawozdawczej; lub
- b) raportowanie w zakresie wszystkich dużych zaangażowań co najmniej cztery razy w ciągu roku.

2. Z wyjątkiem przypadku instytucji kredytowych korzystających z postanowień art. 114 w odniesieniu do uznawania zabezpieczenia przy obliczaniu wartości ekspozycji do celów art. 111 ust. 1, 2 i 3, zaangażowania wyłączone na mocy art. 113 ust. 3 lit. a)-d) i f)-h) nie muszą podlegać zasadom ustanowionym w ust. 1, a częstotliwość sprawozdań ustanowiona w lit. b) ust. 1 niniejszego artykułu może być zmniejszona do dwóch razy w roku dla ryzyka określonego w art. 113 ust. 3 lit. e) oraz i), oraz w art. 115 i 116.

W przypadku powołania się instytucji kredytowej na niniejszy ustęp, przechowuje ona ewidencję uzasadnień przez nią przedstawionych przez okres co najmniej jednego roku od zdarzenia, na podstawie którego otrzymano stosowne zezwolenie, aby właściwe organy mogły ustalić, czy takie zezwolenie jest faktycznie uzasadnione.

3. Państwa Członkowskie mogą wymagać, aby instytucje kredytowe analizowały ich ekspozycje wobec emitentów zabezpieczeń pod względem ewentualnych koncentracji oraz, gdzie jest to właściwe, podejmowały działania lub sprawozdawały wszelkie znaczące wyniki ich właściwym organom.

Artykuł 111

1. Łączne zaangażowanie instytucji kredytowej w stosunku do klienta lub grupy powiązanych ze sobą klientów nie może przewyższać 25 % jej funduszy własnych.

2. W przypadku gdy taki klient lub grupa powiązanych ze sobą klientów jest przedsiębiorstwem dominującym lub zależnym instytucji kredytowej lub jednym lub więcej z przedsiębiorstw zależnych tego przedsiębiorstwa dominującego, wskaźnik procentowy określony w ust. 1 obniżany jest do 20 %. Państwa Członkowskie mogą jednakże zwolnić zaangażowania wobec takich klientów z limitu 20 %, o ile zapewnią specjalny tryb monitorowania takiego ryzyka za pomocą innych środków bądź procedur. Powiadamiają one Komisję i Europejski Komitet Bankowy o charakterze tych środków lub procedur.

3. Suma łączna wszystkich dużych zaangażowań instytucji kredytowej nie może przewyższać 800 % jej funduszy własnych.

4. Instytucja kredytowa stale przestrzega limitów zaangażowań ustanowionych w ust. 1, 2 i 3. Jeśli w wyjątkowym przypadku wysokość zaangażowań przewyższa powyższe limity, fakt ten jest bezzwłocznie zgłaszany właściwym organom, które w uzasadnionych okolicznościach mogą przyznać instytucji kredytowej ograniczony czas, w którym ma osiągnąć zgodność z tymi limitami.

Artykuł 112

1. Do celów art. 113-117 termin „gwarancja” obejmuje kredytowe instrumenty pochodne uznawane na mocy art. 90-93 inne niż instrumenty indeksowane do kredytów.

Środa, 28 września 2005 r.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3, jeżeli na mocy art. 113-117 dozwolone jest uznawanie rzeczywistej ochrony kredytowej, podlega ona zgodności z wymogami kwalifikacyjnymi i innymi wymogami minimalnymi określonymi w art. 90-93 do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z art. 78-83.
3. Jeżeli instytucja kredytowa korzysta przepisów art. 114 ust. 2 uznawanie rzeczywistego lub nierze-
czywistego zabezpieczenia ryzyka kredytowego podlega stosownym wymogom zgodnie z art. 84-89.

Artykuł 113

1. Państwa Członkowskie mogą nałożyć limity bardziej rygorystyczne niż ustanowione w art. 111.
2. Państwa Członkowskie mogą w całości lub w części wyłączyć stosowanie art. 111 ust. 1, 2 i 3 w stosunku do zaangażowania instytucji kredytowej wobec jej przedsiębiorstwa dominującego, wobec innych przedsiębiorstw zależnych w stosunku do tego przedsiębiorstwa dominującego bądź też wobec własnych przedsiębiorstw zależnych, w zakresie, w jakim przedsiębiorstwa te są objęte nadzorem skonsolidowanym, któremu podlega sama instytucja kredytowa, zgodnie z niniejszą dyrektywą lub z przepisami równoważnymi obowiązującymi w państwie trzecim.
3. Państwa Członkowskie mogą w całości lub w części wyłączyć stosowanie art. 111 w stosunku do zaangażowań wymienionych poniżej:
  - a) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec rządów i banków centralnych, którym jeżeli są niezabezpieczone, przypisuje się zgodnie z art. 78-83 wagę ryzyka równą 0 %;
  - b) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec organizacji międzynarodowych lub wielostronnych banków rozwoju, którym jeżeli byłyby niezabezpieczone, przypisuje się zgodnie z art. 78-83 wagę ryzyka równą 0 %;
  - c) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności zabezpieczone bezpośrednimi gwarancjami rządów centralnych, banków centralnych, organizacji międzynarodowych, wielostronnych banków rozwoju lub jednostek sektora publicznego, jeżeli niezabezpieczonym wierzytelnościom wobec podmiotu zapewniającego gwarancję przypisuje się zgodnie z art. 78-83 wagę ryzyka równą 0 %;
  - d) inne zaangażowania ponoszone w stosunku do lub gwarantowane przez rządy centralne, banki centralne, organizacje międzynarodowe, wielostronne banki rozwoju lub jednostki sektora publicznego, jeżeli niezabezpieczonym wierzytelnościom wobec podmiotu, wobec którego istnieje ekspozycja lub który udziela gwarancji ekspozycji, przypisuje się zgodnie z art. 78-83 wagę ryzyka równą 0 %;
  - e) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec rządów centralnych i banków centralnych niewymienionych w lit. a) powyżej bądź też inne zaangażowania wobec nich wyrażone i wypłacone, o ile ma to zastosowanie, w walucie krajowej kredytobiorcy;
  - f) pozycje aktywów oraz inne zaangażowania zabezpieczone, w stopniu zadowalającym dla właściwych organów, dłużnymi papierami wartościowymi emitowanymi przez rządy centralne i banki centralne, organizacje międzynarodowe, wielostronne banki rozwoju, samorządy regionalne Państw Członkowskich, organy lokalne lub jednostki sektora publicznego, których papiery wartościowe stanowią wierzytelności wobec emitenta i którym przypisuje się zgodnie z art. 78-83 wagę ryzyka równą 0 %;
  - g) pozycje aktywów oraz inne zaangażowania zabezpieczone, w stopniu zadowalającym dla właściwych organów, depozytami złożonymi w instytucji kredytowej udzielającej kredytu lub w instytucji kredytowej będącej przedsiębiorstwem dominującym lub zależnym instytucji udzielającej kredytu;
  - h) pozycje aktywów oraz inne zaangażowania zabezpieczone, w stopniu zadowalającym dla właściwych organów, certyfikatami depozytowymi wyemitowanymi przez instytucję kredytową udzielającą kredytu lub przez instytucję kredytową będącą przedsiębiorstwem dominującym lub zależnym instytucji kredytowej udzielającej kredytu, a zdeponowanymi w jednej z nich;
  - i) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec instytucji o terminie zapadalności do jednego roku, z wyłączeniem pozycji zaliczonych do funduszy własnych tych instytucji;
  - j) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec instytucji niebędących instytucjami kredytowymi, lecz spełniających warunki określone w załączniku VI część 1 ust. 85, oraz inne zaangażowania wobec tych instytucji, o terminie zapadalności do jednego roku, zabezpieczone zgodnie z wymienionym ustępem;
  - k) weksle handlowe oraz inne podobne weksle, o terminie zapadalności do jednego roku, podpisane przez inne instytucje kredytowe;

Środa, 28 września 2005 r.

- l) obligacje zabezpieczone określone w załączniku VI, część 1, ust. 68-70;
  - m) do czasu dalszej koordynacji pakiety akcji w zakładach ubezpieczeń określone w art. 122 ust. 1 w wysokości do 40 % funduszy własnych instytucji kredytowej nabywającej taki pakiet;
  - n) pozycje aktywów stanowiące wierzytelności wobec regionalnych lub centralnych instytucji kredytowych, z którymi instytucja kredytowa jest stowarzyszona w sieci zgodnie z przepisami prawnymi lub ustawowymi, które to instytucje na mocy tych przepisów mają obowiązek przeprowadzania rozliczeń środków pieniężnych wewnątrz sieci;
  - o) zaangażowania zabezpieczone, w stopniu zadowalającym dla właściwych organów, dłużnymi papierami wartościowymi innymi niż wymienione w lit. f);
  - p) kredyty zabezpieczone, w stopniu zadowalającym dla właściwych organów, hipoteką ustanowioną na nieruchomości mieszkalnej lub akcjami fińskich przedsiębiorstw budownictwa mieszkaniowego działających na mocy fińskiej Ustawy o przedsiębiorstwach mieszkaniowych z 1991 r. lub późniejszych równoważnych aktów prawnych, jak również transakcje leasingowe, na mocy których leasingodawca zachowuje pełny tytuł własności do nieruchomości mieszkalnej będącej przedmiotem transakcji dopóty, dopóki leasingobiorca nie zrealizuje posiadanej opcji zakupu, w każdym przypadku do 50 % wartości danej nieruchomości mieszkalnej;
  - q) następujące instrumenty, jeżeli otrzymałyby zgodnie z art. 78-83 wagę ryzyka równą 50 % oraz jedynie do 50 % wartości danego nieruchomości:
    - i) ekspozycje zabezpieczone hipotekami na biurach lub innych nieruchomościach komercyjnych lub zabezpieczone udziałami w fińskich przedsiębiorstwach mieszkaniowych, działających zgodnie z fińską Ustawą o przedsiębiorstwach mieszkaniowych z 1991 r. lub późniejszymi odpowiednimi aktami prawnymi, w odniesieniu do biur lub innych nieruchomości komercyjnych; oraz
    - ii) ekspozycje związane z transakcjami najmu nieruchomości dotyczącymi biur lub innych nieruchomości komercyjnych;
- Do celów pkt. (ii) do dnia 31 grudnia 2011 r. właściwe organy każdego Państwa Członkowskiego mogą zezwolić instytucjom kredytowym na uznawanie 100 % wartości danych nieruchomości. Pod koniec tego okresu należy poddać to traktowanie przeglądowi. Państwa Członkowskie powiadają Komisję o tym, w jaki sposób korzystają z traktowania preferencyjnego.
- r) 50 % pozycji pozabilansowych umiarkowanego ryzyka określonych w załączniku II;
  - s) pod warunkiem uzyskania zgody właściwych organów, gwarancje inne niż gwarancje kredytowe udzielone na podstawie przepisów prawnych lub regulacji swoim członkom przez fundusze wzajemnego gwarantowania posiadające status instytucji kredytowych, z zastrzeżeniem zastosowania wagi ryzyka w wysokości 20 % kwoty tych gwarancji; oraz
  - t) pozycje pozabilansowe niskiego ryzyka określone w załączniku II, o ile zawarto umowę z klientem lub grupą powiązanych ze sobą klientów, na mocy której zaangażowanie może powstać jedynie w przypadku ustalenia, że nie spowoduje to przekroczenia limitów przewidzianych w art. 111 ust. 1-3.

W zakres przepisów lit. g) wchodzi środki pieniężne otrzymane w ramach instrumentu indeksowanego do kredytu wyemitowanego przez instytucję kredytową oraz kredyty udzielone i depozyty złożone przez kontrahenta na rzecz instytucji kredytowej, objęte umową o kompensacji należności bilansowych zgodnie z art. 90-93.

Do celów lit. o) papiery stanowiące zabezpieczenie podlegają wycenie według wartości rynkowej, która musi przewyższać wartość zabezpieczonego zaangażowania, muszą one być również przedmiotem obrotu na giełdzie papierów wartościowych lub być skutecznie zbywalne i regularnie notowane na rynku działającym pod kontrolą uznanych przedsiębiorstw profesjonalnych oraz muszą umożliwiać w stopniu zadowalającym dla właściwych organów Państwa Członkowskiego pochodzenia instytucji kredytowej ustalenie obiektywnej ceny tak, aby możliwa była weryfikacja nadwyżki ich wartości w każdym momencie. Wymagana nadwyżka wartości stanowi 100 %, przy czym stanowi ona 150 % w przypadku akcji, zaś 50 % w przypadku papierów dłużnych wyemitowanych przez instytucje oraz organy regionalne lub lokalne Państw Członkowskich inne niż określone w lit. f), a także w przypadku papierów dłużnych wyemitowanych przez banki rozwoju wielostronnego inne niż banki, którym zgodnie z art. 78-83 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %. Jeżeli zachodzi niedopasowanie między terminem rozliczenia ekspozycji oraz terminem rozliczenia ochrony kredytowej, zabezpieczenie nie jest uznawane. Papiery wartościowe służące jako zabezpieczenie nie mogą stanowić funduszy własnych instytucji kredytowych.

Środa, 28 września 2005 r.

Do celów lit. p) wartość nieruchomości wyliczana jest, w sposób zadowalający dla właściwych organ, na podstawie ścisłych standardów wyceny ustanowionych przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi. Wycenę przeprowadza się przynajmniej raz w roku. Do celów litery p), „nieruchomość mieszkalna” oznacza miejsce zamieszkania przeznaczone do zamieszkiwania lub oddania w najem przez kredytobiorcę.

Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o wykorzystaniu możliwości określonej w lit. s), aby upewnić się, że nie powoduje to zniekształcenia konkurencji.

Artykuł 114

1. Z zastrzeżeniem ust. 3, do celów obliczania wartości zaangażowań do celów art. 111 ust. 1-3 Państwa Członkowskie mogą, w odniesieniu do instytucji kredytowych stosujących metodę zaawansowaną traktowania zabezpieczeń finansowych zgodnie z art. 90-93, będącą alternatywą dla korzystania z pełnych lub częściowych wyłączeń zgodnie z art. 113 ust. 3 lit. f), g), h) i o) — zezwolić na stosowanie wartości niższej niż wartość ekspozycji, ale nie niższej niż całkowita suma w pełni zaktualizowanych wartości ich zaangażowań wobec klienta lub grupy powiązanych ze sobą klientów.

Do niniejszych celów „w pełni zaktualizowana wartość ekspozycji” oznacza wartość obliczoną zgodnie z art. 90-93, przy uwzględnieniu ograniczenia ryzyka kredytowego, korekt z tytułu zmienności oraz wszelkich niedopasowań terminów rozliczenia (E*).

Jeżeli do danej instytucji kredytowej stosuje się niniejszy ustęp, wówczas nie stosuje się wobec niej art. 113 ust. 3 lit f), g), h) i o).

2. Z zastrzeżeniem ust. 3, instytucja kredytowa, której zezwolono na stosowanie własnych oszacowań LGD oraz współczynników konwersji dla klas ekspozycji zgodnie z art. 84-89, może uzyskać — o ile jest w stanie oszacować w stopniu zadowalającym właściwe organy wpływ zabezpieczenia finansowego na ekspozycje w oderwaniu od innych aspektów związanych z wartością LGD — pozwolenie na uznawanie omawianego wpływu w obliczaniu wartości ekspozycji do celów art. 111 ust. 1-3.

Właściwe organy upewniają się, czy oszacowania dokonane przez instytucję kredytową są odpowiednie do wykorzystania przy obniżaniu wartości ekspozycji do celów zgodności z przepisami art. 111.

Jeżeli instytucji kredytowej zezwolono na stosowanie oszacowań własnych wpływu zabezpieczenia finansowego, stosuje je ona w sposób zgodny z przyjętą metodą kalkulacji wymogów kapitałowych.

Instytucje, które uzyskały zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań wartości LGD oraz współczynników konwersji dla klas ekspozycji zgodnie z art. 84-89 i które nie obliczają wartości własnych ekspozycji zgodnie z metodą opisaną w ust. 1 — mogą uzyskać pozwolenie na stosowanie metody określonej w ust. 1 powyżej, lub wyłączenia określonego w art. 113 ust. 3 lit. o) powyżej do obliczania wartości ekspozycji. Instytucja kredytowa stosuje tylko jedną z tych dwóch metod.

3. Instytucja kredytowa, która uzyskała zezwolenie na stosowanie metod opisanych w ust. 1 i 2 do obliczania wartości ekspozycji do celów art. 111 ust. 1-3 prowadzi okresowe testy skrajnych warunków koncentracji ryzyka kredytowego, obejmujące również możliwą do zrealizowania wartość przyjętych zabezpieczeń.

Takie testy skrajnych warunków dotyczą ryzyk związanych z potencjalnymi zmianami warunków rynkowych, które mogłyby ujemnie wpłynąć na adekwatność funduszy własnych instytucji kredytowej oraz ryzyka związane z realizacją zabezpieczenia w sytuacjach skrajnych.

Instytucja kredytowa wykazuje właściwym organom, że przeprowadzone testy warunków skrajnych są adekwatne do oceny omawianych ryzyk.

Jeżeli test warunków skrajnych wykaże niższą wartość możliwą do zrealizowania przyjętego zabezpieczenia niż wartość dopuszczalna na mocy ust. 1 i 2 (stosownie do przypadku), wówczas należy odpowiednio zmniejszyć wartość uznawanego zabezpieczenia przy obliczaniu wartości ekspozycji do celów art. 111 ust. 1-3.

Środa, 28 września 2005 r.

Takie instytucje kredytowe w swoich strategiach przeciwdziałania skutkom ryzyka koncentracji uwzględniają:

- a) zasady i procedury przeciwdziałania ryzyku związanemu z niedopasowaniami terminów rozliczenia między ekspozycjami a wszelkimi rodzajami ochrony kredytowej tych ekspozycji;
- b) polityki i procedury na wypadek, gdy test warunków skrajnych wykazuje niższą możliwą wartość realizacji przyjętego zabezpieczenia niż wartość uwzględniana zgodnie z ust. 1 i 2; oraz
- c) zasady i procedury odnoszące się do ryzyka koncentracji związanego ze stosowaniem technik ograniczania ryzyka kredytowego, zwłaszcza w stosunku do dużych pośrednich ekspozycji kredytowych (np. wobec jedynego emitenta papierów wartościowych przyjętych jako zabezpieczenie).

4. Jeżeli wpływ ochrony uznawany jest zgodnie z warunkami ust. 1 i 2, Państwa Członkowskie mogą traktować wszelkie zabezpieczone części ekspozycji jako ekspozycje wobec emitenta zabezpieczenia, a nie wobec klienta.

Artykuł 115

1. Do celów art. 111 ust. 1-3 Państwa Członkowskie mogą przypisać wagę ryzyka w wysokości 20 % względem pozycji aktywów stanowiących wierzytelności wobec władz regionalnych i lokalnych Państw Członkowskich, jeżeli wierzytelnościom tym przypisuje się zgodnie z art. 78-83 wagę ryzyka równą 20 % oraz względem ekspozycji wobec, lub gwarantowanych przez, samorzady lub władze, wierzytelności, którym zgodnie z art. 78-83 przypisuje się wagę ryzyka równą 20 %. Państwa Członkowskie mogą jednak obniżyć ten wskaźnik do 0 % w stosunku do aktywów stanowiących wierzytelności wobec władz regionalnych i lokalnych Państw Członkowskich, jeżeli wierzytelnościom tym zgodnie z art. 78-83 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % oraz w stosunku do ekspozycji wobec lub gwarantowanych przez takie samorzady lub organy, wierzytelności, którym zgodnie z art. 78-83 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %.

2. Do celów art. 111 ust. 1-3 Państwa Członkowskie mogą przypisać wagę ryzyka w wysokości 20 % względem aktywów stanowiących wierzytelności wobec instytucji, jak też innych ekspozycji wobec tych instytucji o terminie zapadalności powyżej jednego roku, lecz nieprzekraczającego trzech lat, a także wagę ryzyka w wysokości 50 % względem aktywów stanowiących wierzytelności wobec instytucji o terminie zapadalności powyżej trzech lat, pod warunkiem jednak, że te ostatnie mają postać papierów dłużnych wyemitowanych przez instytucję, a w opinii właściwych organów te papiery dłużne są skutecznie zbywalne na rynku tworzonym przez przedsiębiorstwo profesjonalne i są codziennie notowane na tym rynku, lub w przypadku uzyskania zezwolenia na emisję tych papierów od właściwych organów Państwa Członkowskiego pochodzenia instytucji będącej emitentem. Żadna z tych pozycji nie może w żadnym przypadku być składnikiem funduszy własnych.

Artykuł 116

W drodze odstępstwa od art. 113 ust. 3 lit. i) oraz art. 115 ust. 2 Państwa Członkowskie mogą przypisać wagę ryzyka w wysokości 20 % pozycjom aktywów stanowiącym należności od instytucji oraz innemu ryzyku wobec tych instytucji, bez względu na termin ich zapadalności.

Artykuł 117

1. Gdy zaangażowanie wobec klienta jest zabezpieczone gwarancją strony trzeciej lub papierami wartościowymi wyemitowanymi przez stronę trzecią na warunkach określonych w art. 113 ust. 3 lit. o), Państwa Członkowskie mogą:

- a) traktować zaangażowanie jako podjęte w stosunku do gwaranta, a nie do klienta; lub
- b) traktować zaangażowanie jako podjęte w stosunku do strony trzeciej, a nie do klienta, o ile takie ryzyko zdefiniowane w art. 113 ust. 3 lit. o) zabezpieczone jest na warunkach określonych w tym przepisie.

2. Jeżeli Państwa Członkowskie stosują sposób postępowania określony w ust. 1 lit. a):

- a) jeżeli gwarancja nominowana jest w walucie innej niż waluta, w której nominowana jest ekspozycja, kwotę ekspozycji uznanej za zabezpieczoną oblicza się w przypadku nierzeczywistej ochrony kredytu zgodnie z przepisami dotyczącymi ujmowania niedopasowania walutowego, zawartymi w załączniku VIII;
- b) niedopasowanie pomiędzy terminem rozliczenia ekspozycji i terminem rozliczenia ochrony traktowany jest zgodnie z przepisami dotyczącymi ujmowania niedopasowania terminów rozliczenia, zawartymi w załączniku VIII; oraz
- c) ochrona częściowa może zostać uznana zgodnie ze sposobem postępowania określonym w załączniku VIII.

Środa, 28 września 2005 r.

Artykuł 118

W przypadkach określonych w akapicie pierwszym i drugim, jeżeli instytucja kredytowa przestaje wypełniać w ujęciu indywidualnym lub subskonsolidowanym zobowiązania nałożone przepisami niniejszej sekcji zgodnie z art. 69 ust. 1 lub do dominującej instytucji kredytowej w Państwie Członkowskim stosują się przepisy art. 70, muszą być podjęte środki zapewniające zadowalającą alokację ryzyka w ramach grupy.

Artykuł 119

Do dnia 31 grudnia 2007 r. Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie funkcjonowania przepisów niniejszej sekcji wraz z odpowiednimi wnioskami.

Sekcja 6

Znaczne pakiety akcji poza sektorem finansowym

Artykuł 120

1. Żadna instytucja kredytowa nie może posiadać znacznego pakietu akcji w wysokości przekraczającej 15 % funduszy własnych w podmiocie, który nie jest ani instytucją kredytową, ani instytucją finansową, ani przedsiębiorstwem, którego działalność jest bezpośrednim rozszerzeniem działalności bankowej lub stanowi usługi uzupełniające wobec działalności bankowej, takie jak leasing, factoring, zarządzanie funduszami powierniczymi, zarządzanie usługami przetwarzania danych lub inne podobne działalności.
2. Suma łączna znacznych pakietów akcji instytucji kredytowej w przedsiębiorstwach, które nie są instytucjami kredytowymi, instytucjami finansowymi lub przedsiębiorstwami, których działalność jest bezpośrednim rozszerzeniem działalności bankowej lub stanowi usługi uzupełniające wobec działalności bankowej, takie jak leasing, factoring, zarządzanie funduszami powierniczymi, zarządzanie usługami przetwarzania danych lub inne podobne działalności, nie może przekraczać 60 % jej funduszy własnych.
3. Przekroczenie limitów ustanowionych w ust. 1 i 2 może nastąpić jedynie w wyjątkowych okolicznościach. Jednakże w takich przypadkach właściwe organy wymagają, aby instytucja kredytowa podwyższyła swoje fundusze własne albo podjęła inne środki o równoważnych skutkach.

Artykuł 121

Akcje posiadane tymczasowo podczas restrukturyzacji finansowej danego przedsiębiorstwa lub jego ratowania, jak również w normalnym toku gwarantowania emisji lub w imieniu samej instytucji, lecz na rachunek innych przedsiębiorstw, nie będą traktowane jako znaczne pakiety akcji do celów wyliczenia limitów ustanowionych w art. 120 ust. 1 i 2. W takim wyliczeniu nie są uwzględniane akcje, które nie są finansowymi aktywami trwałymi w rozumieniu definicji określonej w art. 35 ust. 2 dyrektywy 86/635/EWG.

Artykuł 122

1. Państwa Członkowskie nie muszą stosować limitów ustanowionych w art. 120 ust 1 i 2 do pakietów akcji w zakładach ubezpieczeń określonych w dyrektywach 73/239/EWG i 2002/83/WE, lub w zakładach reasekuracji określonych w dyrektywie 98/78/WE.
2. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że właściwe organy nie stosują limitów określonych w art. 120 ust. 1 i 2, jeśli 100 % kwoty, o którą znaczne pakiety akcji posiadane przez instytucję kredytową przekraczają te limity, jest pokryte funduszami własnymi, przy czym ta kwota funduszy własnych nie jest uwzględniana przy wyliczeniu wymaganym zgodnie z art. 75. W przypadku, gdy przekroczone są oba limity ustanowione w art. 120 ust. 1 i 2 u, kwota mająca być pokryta funduszami własnymi stanowi kwotę wyższego z tych dwóch przekroczeń.

Środa, 28 września 2005 r.

Rozdział 3

Proces oceny instytucji kredytowych

Artykuł 123

Instytucje kredytowe ustalają stabilne, skuteczne i kompletne strategie i procesy w celu oceny i utrzymania na bieżąco kwoty kapitału wewnętrznego, który pod względem rodzaju i struktury uważają za odpowiedni do zabezpieczenia rodzaju i skali ryzyka, na które są lub mogą być narażone.

Wspomniane strategie i procesy są poddawane regularnym przeglądom wewnętrznym, których zadaniem jest zagwarantować, by owe strategie i procedury pozostawały kompleksowe i proporcjonalne do charakteru, skali i złożoności działalności danej instytucji kredytowej.

Rozdział 4

Nadzór i sprawozdania właściwych organ

Sekcja 1

Nadzór

Artykuł 124

1. Uwzględniając określone w załączniku XI kryteria techniczne, właściwe organy dokonują przeglądu uregulowań, strategii, procesów i mechanizmów wdrożonych przez instytucje kredytowe w celu zastosowania się do przepisów niniejszej dyrektywy oraz oceniają ryzyko, na które są lub mogą być narażone instytucje kredytowe.
2. Weryfikacja i ocena, o których mowa w ust. 1, obejmują swoim zakresem wymogi określone w niniejszej dyrektywie.
3. Na podstawie przeglądu i oceny, o których mowa w ust. 1, właściwe organy ustalają, czy uregulowania, strategie, procesy i mechanizmy wdrożone przez instytucje kredytowe oraz fundusze własne tych instytucji gwarantują odpowiednie zarządzanie ryzykiem i jego pokrycie.
4. Właściwe organy ustalają częstotliwość i intensywność przeglądów i ocen, o których mowa w ust. 1, przy uwzględnieniu wielkości, systemowego znaczenia, charakteru, skali i złożoności działalności danej instytucji kredytowej, uwzględniając przy tym zasadę proporcjonalności. Weryfikacja i ocena podlegają aktualizacji przynajmniej raz w roku
5. Przegląd i ocena przeprowadzone przez właściwe organy obejmują ekspozycję instytucji kredytowych na ryzyko stopy procentowej wynikające z działalności zaliczonej do portfela niehandlowego. Odpowiednie środki muszą zostać przedsięwzięte w przypadku instytucji, których wartość ekonomiczna obniża się o ponad 20 % ich funduszy własnych w rezultacie nagłej i nieoczekiwanej zmiany poziomu stóp procentowych; wysokość tej zmiany jest określana przez właściwe organy i jest taka sama dla wszystkich instytucji kredytowych.

Artykuł 125

1. Gdy przedsiębiorstwo dominujące jest dominującą instytucją kredytową w Państwie Członkowskim lub unijną dominującą instytucją kredytową, nadzór skonsolidowany wykonywany jest przez właściwe organy, które udzieliły temu przedsiębiorstwu zezwolenia na mocy art. 6.
2. Gdy przedsiębiorstwem dominującym instytucji kredytowej jest dominująca finansowa spółka holdingowa w Państwie Członkowskim lub unijna dominująca finansowa spółka holdingowa, nadzór skonsolidowany wykonywany jest przez właściwe organy, które udzieliły zezwolenia tej instytucji kredytowej na mocy art. 6.

Artykuł 126

1. W przypadku, gdy przedsiębiorstwem dominującym instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w dwóch lub więcej Państwach Członkowskich, jest ta sama dominująca finansowa spółka holdingowa w Państwie Członkowskim lub ta sama unijna dominująca finansowa spółka holdingowa, nadzór skonsolidowany wykonywany jest przez właściwe organy właściwe dla instytucji kredytowej posiadającej zezwolenie przyznane w tym Państwie Członkowskim, w którym utworzona została finansowa spółka holdingowa.

Środa, 28 września 2005 r.

W przypadku, gdy przedsiębiorstwami dominującymi instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w dwóch lub więcej Państwach Członkowskich, są dwie lub więcej finansowe spółki holdingowe, których siedziby zarządu znajdują się w różnych Państwach Członkowskich, a w każdym z tych Państw Członkowskich znajduje się instytucja kredytowa, nadzór skonsolidowany wykonywany jest przez właściwe organy odpowiadające instytucji kredytowej o największej sumie bilansowej.

2. W przypadku, gdy przedsiębiorstwem dominującym dwóch lub więcej instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie we Wspólnocie, jest ta sama finansowa spółka holdingowa, i gdy żadna z tych instytucji kredytowych nie uzyskała zezwolenia w Państwie Członkowskim, w którym ta finansowa spółka holdingowa została założona, nadzór skonsolidowany wykonywany jest przez właściwe organy, które udzieliły zezwolenia instytucji kredytowej o największej sumie bilansowej; ta ostatnia jest traktowana, do celów niniejszej dyrektywy, jako instytucja kredytowa kontrolowana przez unijną dominującą finansową spółkę holdingową.

3. W szczególnych przypadkach właściwe organy mogą na mocy wspólnego porozumienia odstąpić od kryteriów określonych w ust. 1 i 2, gdyby zastosowanie tych kryteriów okazało się niewłaściwe, mając na uwadze instytucje kredytowe i znaczenie prowadzonej przez nie działalności w poszczególnych krajach, oraz wyznaczyć inne organy jako właściwe do wykonywania nadzoru skonsolidowanego. W takich przypadkach właściwe organy przed podjęciem decyzji, dają odpowiedniej unijnej dominującej instytucji kredytowej lub unijnej dominującej finansowej spółce holdingowej lub instytucji kredytowej o największej wartości bilansu (stosownie do przypadku) możliwość wyrażenia opinii na temat tej decyzji.

4. Właściwe organy powiadamiają Komisję o każdym porozumieniu objętym zakresem ust. 3.

Artykuł 127

1. Państwa Członkowskie przyjmują, gdy sytuacja tego wymaga, wszelkie niezbędne środki w celu objęcia finansowych spółek holdingowych nadzorem skonsolidowanym. Bez uszczerbku dla przepisów art. 135 konsolidacja sytuacji finansowej spółki holdingowej w żadnym przypadku nie oznacza, że właściwe organy zobowiązane są do pełnienia roli nadzorczej w stosunku do finansowej spółki holdingowej na zasadzie indywidualnej.

2. W przypadku gdy instytucja kredytowa będąca przedsiębiorstwem zależnym nie zostaje objęta nadzorem skonsolidowanym przez właściwe organy Państwa Członkowskiego z przyczyn przedstawionych wyżej w art. 73 ust. 1 lit. b) i c), właściwe organy Państwa Członkowskiego, w którym dana instytucja kredytowa będąca przedsiębiorstwem zależnym jest umiejscowiona, mogą żądać od przedsiębiorstwa dominującego informacji, które mogą ułatwić im nadzór nad tą instytucją kredytową.

3. Państwa Członkowskie zapewniają, że właściwe organy odpowiedzialne za wykonywanie nadzoru skonsolidowanego mają możliwość żądania informacji określonych w art. 137 od przedsiębiorstw zależnych instytucji kredytowej lub finansowej spółki holdingowej, które nie są objęte zakresem nadzoru skonsolidowanego. W takim przypadku stosuje się procedury przekazywania i weryfikowania tych informacji określone w tym artykule.

Artykuł 128

W przypadku gdy w Państwie Członkowskim istnieje więcej niż jeden właściwy organ sprawujący nadzór nad instytucjami kredytowymi i instytucjami finansowymi, to Państwo Członkowskie podejmie niezbędne środki w celu koordynacji działań tych organ.

Artykuł 129

1. Oprócz obowiązków nałożonych przepisami niniejszej dyrektywy właściwe organy odpowiedzialne za wykonywanie nadzoru skonsolidowanego nad unijnymi dominującymi instytucjami kredytowymi oraz instytucjami kredytowymi kontrolowanymi przez unijne dominujące finansowe spółki holdingowe wykonują następujące zadania:

- a) koordynacja gromadzenia i rozpowszechniania istotnych informacji w sytuacjach normalnych i kryzysowych; oraz
- b) planowanie i koordynacja działań nadzorczych w sytuacjach normalnych i kryzysowych, również w odniesieniu do działań przewidzianych w art. 124, we współpracy z właściwymi organami, których to dotyczy.

2. W przypadku wniosków o zezwolenia, o których mowa w art. 84 ust. 1, 87 ust. 9 i 105 oraz w załączniku III część 6, przedłożonych przez unijną dominującą instytucję kredytową i jej podmioty zależne lub wspólnie przez podmioty zależne unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej, właściwe organy współpracują ze sobą, konsultując się wzajemnie, w celu podjęcia decyzji, czy należy udzielić zezwolenia oraz określenia ewentualnych warunków udzielania takiego zezwolenia.

Środa, 28 września 2005 r.

Wniosek, o którym mowa w akapicie pierwszym, jest przedkładany wyłącznie właściwym organom, o których mowa w ust. 1.

Właściwe organy czynią co w ich mocy, aby dojść do wspólnej decyzji w sprawie wniosku w ciągu 6 miesięcy. Wspólna decyzja zostaje określona w dokumencie zawierającym w pełni uzasadnioną decyzję, który zostaje przekazany podmiotowi składającemu wniosek przez właściwe organy, o których mowa w ust. 1.

Okres, o którym mowa w akapicie 3, rozpoczyna się w dniu otrzymania kompletnego wniosku przez właściwe organy, o których mowa w ust. 1. Właściwe organy, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie przekazują kompletny wniosek do innych właściwych organów.

W przypadku braku wspólnej decyzji właściwych organów, w ciągu 6 miesięcy właściwe organy, o których mowa w ust. 1, sporządzają własną decyzję w sprawie wniosku. Decyzja jest zawarta w dokumencie zawierającym w pełni uzasadnioną decyzję i uwzględniającym poglądy i zastrzeżenia innych właściwych organów wyrażone w okresie 6 miesięcy. Decyzja zostaje przekazana podmiotowi składającemu wniosek i innym właściwym organom przez właściwe organy, o których mowa w ust. 1.

Decyzje, o których mowa w akapicie trzecim i piątym, są przyjmowane jako rozstrzygające i stosowane przez właściwe organy w zainteresowanych Państwach Członkowskich.

Artykuł 130

1. W razie wystąpienia sytuacji kryzysowej w ramach jednej grupy bankowej, która może zagrozić stabilności systemu finansowego w jednym z Państw Członkowskich, w którym przedsiębiorstwa należące do grupy uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności, właściwy organ odpowiedzialny za prowadzenie nadzoru skonsolidowanego powiadamia o tym w najkrótszym możliwym terminie, z zastrzeżeniem tytułu V rozdział 1 sekcja 2, organy określone w art. 49 lit. a) i w art. 50. Obowiązek ten stosuje się do wszystkich właściwych organów, określonych zgodnie z art. 125 i 126 w stosunku do szczególnej grupy, oraz do właściwych organów określonych zgodnie z art. 129 ust. 1. Należy wykorzystać w możliwie szerokim zakresie wszystkie istniejące kanały komunikacji.

2. W przypadku, gdy właściwe organy odpowiedzialne za nadzór skonsolidowany potrzebują informacji, które już zostały dostarczone innym właściwym organom, kontaktują się z tymi organami, kiedy to tylko możliwe, aby zapobiec powielaniu sprawozdań sporządzanych dla różnych organów zajmujących się nadzorem.

Artykuł 131

W celu usprawnienia i zapewnienia skuteczności nadzoru właściwe organy odpowiedzialne za nadzór skonsolidowany oraz inne właściwe organy dysponują pisemnymi uzgodnieniami w kwestii koordynacji i współpracy.

W uzgodnieniach tych mogą zostać określone dodatkowe zadania powierzone właściwym organom odpowiedzialnym za nadzór skonsolidowany oraz wyszczególnione procedury w zakresie procesu decyzyjnego i współpracy z innymi właściwymi organami.

Właściwe organy odpowiedzialne za udzielenie zezwolenia przedsiębiorstwu zależnemu przedsiębiorstwa dominującego będącego instytucją kredytową mogą na mocy dwustronnej umowy przekazać swoje kompetencje w zakresie nadzoru właściwym organom, które udzieliły zezwolenia przedsiębiorstwu dominującemu i sprawują nad nim nadzór. Komisja jest powiadamiana o istnieniu i treści takich porozumień. Przesyła ona te informacje właściwym organom pozostałych Państw Członkowskich oraz Europejskiemu Komitetowi Bankowemu.

Artykuł 132

1. Właściwe organy ściśle ze sobą współpracują. Dostarczają sobie nawzajem informacji, które są istotne do wykonywania przez inne organy zadań związanych z nadzorem w ramach obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. W związku z tym właściwe organy przekazują na żądanie oraz z własnej inicjatywy wszystkie niezbędne informacje.

Informacje określone w akapicie pierwszym uważane są za istotne, jeżeli mogłyby w znaczący sposób wpłynąć na ocenę solidności finansowej instytucji kredytowej lub finansowej w innym Państwie Członkowskim.

Środa, 28 września 2005 r.

W szczególności, organy odpowiedzialne za nadzór skonsolidowany nad dominującymi unijnymi instytucjami kredytowymi lub instytucjami kredytowymi kontrolowanymi przez dominujące unijne finansowe spółki holdingowe, przekazują wszystkie istotne informacje właściwym organom w innych Państwach Członkowskich, które to organy sprawują nadzór nad podmiotami zależnymi tych spółek dominujących. Przy określaniu zakresu istotnych informacji brane jest pod uwagę znaczenie tych podmiotów zależnych w systemie finansowym danych Państw Członkowskich.

Niezbędne informacje, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują w szczególności co następuje:

- a) określenie struktury grupowej wszystkich ważnych instytucji kredytowych w danej grupie, jak również właściwych organów instytucji kredytowych w tej grupie;
- b) procedury uzyskiwania oraz weryfikacji informacji od instytucji kredytowych wchodzących w skład danej grupy;
- c) niekorzystny rozwój sytuacji w instytucjach kredytowych lub w innych jednostkach wchodzących w skład grupy, mogący mieć poważny wpływ na te instytucje kredytowe; oraz
- d) główne sankcje i środki szczególne przewidziane przez właściwe organy zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy, obejmujące wymóg dodatkowego narzutu kapitałowego zgodnie z art. 136 oraz nałożenie jakichkolwiek ograniczeń w stosowaniu rozwiniętej metody pomiaru przy obliczaniu wymagań dotyczących funduszy własnych zgodnie z art. 105.

2. Właściwe organy odpowiedzialne za nadzór skonsolidowany nad instytucjami kredytowymi kontrolowanymi przez unijną dominującą instytucję kredytową kontaktują się, zawsze kiedy jest to możliwe, z właściwymi organami, o których mowa w art. 129 ust. 1, gdy potrzebują informacji w zakresie wdrożenia określonych w niniejszej dyrektywie koncepcji i metod, które mogą być już dostępne owym organom

3. Właściwe organy, których to dotyczy, przed podjęciem decyzji konsultują się wzajemnie w odniesieniu do następujących kwestii, w których te decyzje mają znaczenie w kontekście zadań nadzoru wykonywanych przez inne właściwe organy:

- a) wymagające zatwierdzenia lub zezwolenia ze strony właściwych organów zmiany w składzie akcjonariatu, w strukturze organizacyjnej lub strukturze zarządzania instytucji kredytowych w danej grupie; oraz
- b) główne sankcje lub środki szczególne przewidziane przez właściwe organy, obejmujące wymóg dodatkowego narzutu kapitałowego zgodnie z art. 136 oraz nałożenie jakichkolwiek ograniczeń w stosowaniu rozwiniętej metody pomiaru przy obliczaniu wymagań funduszy własnych zgodnie z art. 105.

Do celów lit. b) należy zawsze konsultować się z właściwymi organami odpowiedzialnymi za nadzór skonsolidowany.

Jednakże właściwe organy mogą podjąć decyzję o niekonsultowaniu się w przypadkach niecierpiących zwłoki lub jeśli taka konsultacja może zagrozić skuteczności decyzji. W takim przypadku właściwe organy, których to dotyczy, bezzwłocznie informują o tym inne właściwe organy.

Artykuł 133

1. Właściwe organy odpowiedzialne za nadzór skonsolidowany do celów nadzoru wymagają konsolidacji metodą pełną wszystkich instytucji kredytowych i instytucji finansowych będących przedsiębiorstwami zależnymi w stosunku do przedsiębiorstwa dominującego.

Jednakże właściwe organy mogą wymagać jedynie konsolidacji proporcjonalnej, w przypadku, gdy w ich opinii odpowiedzialność przedsiębiorstwa dominującego posiadającego udział w kapitale jest ograniczona do tego udziału z uwagi na odpowiedzialność innych akcjonariuszy lub udziałowców, których wypłacalność nie budzi zastrzeżeń. Odpowiedzialność innych akcjonariuszy i udziałowców jest wyraźnie określana, jeśli to konieczne, na podstawie formalnych zobowiązań przez nich podpisanych.

W przypadku przedsiębiorstw powiązanych według powiązania w rozumieniu art. 12 ust. 1 dyrektywy 83/349/EWG właściwe organy ustalają sposób wykonywania konsolidacji.

2. Właściwe organy odpowiedzialne za nadzór skonsolidowany wymagają konsolidacji proporcjonalnej udziałów kapitałowych w instytucjach kredytowych i finansowych zarządzanych przez przedsiębiorstwo objęte konsolidacją razem z jednym lub większą liczbą przedsiębiorstw nie objętych konsolidacją, wówczas gdy odpowiedzialność tych przedsiębiorstw jest ograniczona do posiadanego przez nie udziału w kapitale.

Środa, 28 września 2005 r.

3. W przypadku udziałów kapitałowych lub powiązań kapitałowych innych niż określone w ust. 1 i 2 właściwe organy ustalają, czy należy przeprowadzić konsolidację i w jaki sposób. Mogą one zezwolić lub wymagać, w szczególności, stosowania metody praw własności. Jednakże, stosowanie tej metody nie oznacza objęcia tych przedsiębiorstw nadzorem skonsolidowanym.

Artykuł 134

1. Bez uszczerbku dla art. 133 w następujących przypadkach właściwe organy ustalają, czy należy przeprowadzić konsolidację i w jaki sposób:

- a) gdy w opinii właściwych organów instytucja kredytowa wywiera znaczny wpływ na jedną lub więcej instytucji kredytowych lub instytucji finansowych, jednak nie posiada udziałów kapitałowych w tych instytucjach lub innych powiązań kapitałowych z nimi; oraz
- b) gdy dwiema lub więcej instytucjami kredytowymi lub instytucjami finansowymi kierują te same osoby, a sytuacja ta nie wynika z umowy lub z przepisów aktów założycielskich bądź umów spółki.

Właściwe organy mogą zezwolić, w szczególności, na stosowanie metody przewidzianej w art. 12 dyrektywy 83/349/EWG lub wymagać jej stosowania. Stosowanie tej metody nie oznacza jednakże objęcia danych przedsiębiorstw nadzorem skonsolidowanym.

2. 2 Gdy nadzór skonsolidowany wymagany jest na podstawie art. 125 i 126, przedsiębiorstwa pomocniczych usług i spółki zarządzania aktywami określone w dyrektywie 2002/87/WE objęte są konsolidacją w przypadkach i zgodnie z metodami ustanowionymi w art. 133 i ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 135

Państwa Członkowskie wymagają, aby osoby skutecznie kierujące działalnością finansową spółki holdingowej posiadały wystarczająco nieposzlakowaną opinię i wystarczające doświadczenie do wykonywania tych obowiązków.

Artykuł 136

1. Właściwe organy zobowiązują każdą instytucję kredytową, która nie spełnia wymogów nałożonych przez niniejszą dyrektywę, do niezwłocznego podjęcia działań lub czynności niezbędnych w danej sytuacji.

W tym celu działania, które mogą podjąć właściwe organy obejmują:

- a) nałożenie na instytucje kredytowe obowiązku utrzymywania funduszy własnych na poziomie przekraczającym poziom minimalny określony w art. 75;
- b) wymóg poprawy uregulowań, procesów, mechanizmów i strategii wdrożonych w celu spełnienia wymogów art. 22 i 123;
- c) nałożenie na instytucje kredytowe wymogu tworzenia określonych rezerw celowych lub szczególnego traktowania aktywów pod względem wymagań w zakresie funduszy własnych;
- d) nałożenie restrykcji lub ograniczeń na działalność lub sieć placówek i jednostek organizacyjnych instytucji kredytowych; oraz
- e) wymóg ograniczenia ryzyka występującego w działalności, produktach i systemach instytucji kredytowych.

Zastosowanie tych działań jest przedmiotem rozdziału 1 sekcja 2.

2. Właściwe organy nakładają szczególny wymóg utrzymywania funduszy własnych na poziomie przekraczającym poziom minimalny określony w art. 75 przynajmniej na te instytucje kredytowe, które nie spełniają wymogów określonych w art. 22, 109 i 123, lub na te, które zostały ocenione negatywnie w wyniku przeglądu i oceny określonych w art. 124 ust. 3, wobec prawdopodobieństwa, że zastosowanie innych środków samo w sobie nie ulepszy w wystarczającym stopniu we właściwym czasie tych uregulowań, procedur, mechanizmów i strategii.

Artykuł 137

1. Do czasu dalszej koordynacji metod konsolidacji Państwa Członkowskie zapewniają, że w przypadku gdy przedsiębiorstwo dominujące jednej lub więcej instytucji kredytowych jest spółką holdingową o profilu mieszanym, właściwe organy odpowiedzialne za udzielenie zezwolenia tym instytucjom kredytowym i nadzór nad nimi żądają od nich, zwracając się do spółki holdingowej i jej przedsiębiorstw zależnych bezpośrednio lub za pośrednictwem zależnych instytucji kredytowych, przedstawienia wszelkich informacji niezbędnych do wykonywania nadzoru nad zależnymi instytucjami kredytowymi.

Środa, 28 września 2005 r.

2. Państwa Członkowskie zapewniają, że ich właściwe organy mają możliwość przeprowadzania inspekcji na miejscu w celu zweryfikowania informacji otrzymanych od spółek holdingowych o profilu mieszanym i od ich przedsiębiorstw zależnych lub możliwość zlecenia takich weryfikacji inspektorom zewnętrznym. Jeżeli spółka holdingowa o profilu mieszanym lub jedno z jej przedsiębiorstw zależnych jest zakładem ubezpieczeń, można również zastosować procedurę przewidzianą w art. 140 ust. 1. Jeżeli spółka holdingowa o profilu mieszanym lub jedno z jej przedsiębiorstw zależnych umiejscowione są w Państwie Członkowskim innym niż to, w którym umiejscowione jest przedsiębiorstwo zależne będące instytucją kredytową, inspekcje na miejscu należy przeprowadzać zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 141.

Artykuł 138

1. Bez uszczerbku dla rozdziału 2 sekcja 5 Państwa Członkowskie przewidują, że jeżeli przedsiębiorstwo dominujące jednej lub większej liczby instytucji kredytowych jest spółką holdingową o działalności mieszanej, to właściwe organy odpowiedzialne za nadzór nad tymi instytucjami kredytowymi sprawują ogólny nadzór nad transakcjami dokonywanymi między instytucją kredytową a spółką holdingową o działalności mieszanej oraz jej przedsiębiorstwami zależnymi.

2. Właściwe organy wymagają od instytucji kredytowych wprowadzenia właściwych procesów zarządzania ryzykiem oraz mechanizmów kontroli wewnętrznej, w tym odpowiednich procedur dotyczących sprawozdawczości i rachunkowości w celu ustalenia, zmierzenia, nadzorowania i kontroli transakcji dokonywanych ze spółką holdingową o działalności mieszanej, będącą przedsiębiorstwem dominującym tych instytucji i jej przedsiębiorstwami zależnymi. Właściwe organy wymagają od instytucji kredytowej składania sprawozdań dotyczących wszelkich istotnych transakcji z tymi podmiotami, innymi niż podmioty określone w art. 110. Procedury te oraz istotne transakcje podlegają kontroli właściwych organów.

Jeżeli transakcje dokonywane między przedsiębiorstwami należącymi do tej grupy stanowią zagrożenie dla sytuacji finansowej instytucji kredytowej, właściwy organ odpowiedzialny za nadzór nad instytucją podejmuje właściwe środki.

Artykuł 139

1. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne kroki w celu zapewnienia, że nie istnieją żadne przeszkody prawne uniemożliwiające wymianę mającą miejsce między przedsiębiorstwami objętymi zakresem nadzoru skonsolidowanego, spółkami holdingowymi o profilu mieszanym i ich przedsiębiorstwami zależnymi oraz przedsiębiorstwami zależnymi określonymi w art. 127 ust. 3, wszelkich informacji, które miałyby znaczenie do celów sprawowania nadzoru zgodnie z art. 124-138 i niniejszym artykułem.

2. Gdy przedsiębiorstwo dominujące i którekolwiek z jego przedsiębiorstw zależnych będących instytucjami kredytowymi mają siedziby w różnych Państwach Członkowskich, właściwe organy każdego Państwa Członkowskiego przekazują sobie wszystkie stosowne informacje umożliwiające lub ułatwiające wykonywanie nadzoru skonsolidowanego.

W przypadku, gdy właściwe organy Państwa Członkowskiego, w którym umiejscowione jest przedsiębiorstwo dominujące, same nie wykonują nadzoru skonsolidowanego na podstawie art. 125 i 126, mogą one zostać poproszone przez właściwe organy odpowiedzialne za wykonywanie takiego nadzoru o wystąpienie do przedsiębiorstwa dominującego o wszelkie informacje mające znaczenie dla celów nadzoru skonsolidowanego oraz przekazanie ich tym organom.

3. Państwa Członkowskie upoważniają swoje właściwe organy do wymiany informacji określonych w ust. 2 pod warunkiem, że w przypadku finansowych spółek holdingowych, instytucji finansowych lub przedsiębiorstw pomocniczych usług, zbieranie lub posiadanie informacji w żaden sposób nie oznacza, że od właściwych organów wymaga się pełnienia roli nadzorczej w stosunku do tych instytucji lub przedsiębiorstw jako przedsiębiorstw indywidualnych.

Podobnie Państwa Członkowskie upoważniają swoje właściwe organy do wymiany informacji określonych w art. 137 pod warunkiem, że zbieranie lub posiadanie informacji w żaden sposób nie oznacza, że właściwe organy odgrywają rolę nadzorczą w stosunku do spółki holdingowej o profilu mieszanym i tych z jej przedsiębiorstw zależnych, które nie są instytucjami kredytowymi, lub w stosunku do przedsiębiorstw zależnych objętych zakresem art. 127 ust. 3.

Artykuł 140

1. Gdy instytucja kredytowa, finansowa spółka holdingowa lub spółka holdingowa o profilu mieszanym kontroluje jedno lub więcej przedsiębiorstw zależnych będących zakładami ubezpieczeń lub inne przedsiębiorstwo świadczące usługi inwestycyjne i objęte wymogiem uzyskania zezwolenia, właściwe organy i organy, którym powierzono publiczne zadanie nadzorowania zakładów ubezpieczeń lub innych przedsiębiorstw świadczących usługi inwestycyjne, ściśle ze sobą współpracują. Bez uszczerbku dla ich odpowiednich obowiązków, organy te przekazują sobie informacje mogące uprościć ich zadania i umożliwić nadzór nad działalnością i ogólną sytuacją finansową nadzorowanych przez nie przedsiębiorstw.

Środa, 28 września 2005 r.

2. Informacje uzyskane w ramach skonsolidowanego nadzoru, w szczególności wszelka wymiana informacji między właściwymi organami przewidziana w niniejszej dyrektywie, podlegają obowiązkowi dochowania tajemnicy zawodowej zgodnie z definicją określoną w rozdziale 1 sekcja 2.

3. Właściwe organy odpowiedzialne za nadzór skonsolidowany sporządzają wykazy finansowych spółek holdingowych określonych w art. 71 ust. 2. Wykazy te przekazywane są właściwym organom pozostałych Państw Członkowskich oraz Komisji.

Artykuł 141

W przypadku, gdy stosując niniejszą dyrektywę właściwe organy danego Państwa Członkowskiego w szczególnych przypadkach pragną sprawdzić informacje dotyczące instytucji kredytowej, finansowej spółki holdingowej, instytucji finansowej, przedsiębiorstwa pomocniczych usług, spółki holdingowej o profilu mieszanym, przedsiębiorstwa zależnego określonego w art. 137 lub przedsiębiorstwa zależnego określonego w art. 127 ust. 3, mających siedzibę w innym Państwie Członkowskim, o przeprowadzenie takiej weryfikacji zwracają się do właściwych organów tego Państwa Członkowskiego. Organy otrzymujące taki wniosek uwzględniają go w ramach swoich kompetencji, przeprowadzając weryfikację we własnym zakresie lub umożliwiając jej przeprowadzenie przez organy składające wniosek bądź też umożliwiając jej przeprowadzenie przez biegłego rewidenta lub eksperta. Właściwy organ składający wniosek może, jeżeli wyraża taką wolę, uczestniczyć w weryfikacji, jeżeli nie przeprowadza weryfikacji we własnym zakresie.

Artykuł 142

Bez uszczerbku dla przepisów ich prawa karnego, Państwa Członkowskie zapewniają możliwość nakładania kar lub podejmowania środków mających na celu usunięcie stwierdzonych naruszeń przepisów lub przyczyn takich naruszeń w stosunku do finansowych spółek holdingowych i spółek holdingowych o profilu mieszanym, lub osób efektywnie nimi zarządzających, które naruszają przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne przyjęte w celu wykonania art. 124 - 141 oraz niniejszego artykułu. Właściwe organy ściśle ze sobą współpracują, aby zapewnić, że te kary lub środki przynoszą pożądane skutki, szczególnie w przypadku, gdy zarząd lub główna jednostka organizacyjna finansowej spółki holdingowej lub spółki holdingowej o profilu mieszanym nie mieści się w siedzibie zarządu tej spółki.

Artykuł 143

1. Jeżeli instytucja kredytowa, której przedsiębiorstwo dominujące jest instytucją kredytową lub finansową spółką holdingową, której siedziba znajduje się w państwie trzecim, nie podlega nadzorowi skonsolidowanemu na mocy art. 125 i 126, właściwe organy sprawdzają, czy instytucja kredytowa podlega nadzorowi skonsolidowanemu właściwego organu państwa trzeciego, równoważnego organowi podlegającemu zasadom ustanowionym w niniejszej dyrektywie.

Sprawdzenia dokonuje, na wniosek przedsiębiorstwa dominującego lub jakiegokolwiek podmiotu objętego regulacją, posiadającego zezwolenie udzielone we Wspólnocie, lub z własnej inicjatywy, właściwy organ, który odpowiadałby za nadzór skonsolidowany, gdyby zastosowano ust. 3. Ten właściwy organ zasięga opinii innych właściwych organ, których to dotyczy.

2. Komisja może nałożyć na Europejski Komitet Bankowy wymóg wydania ogólnych wytycznych dotyczących tego, czy uzgodnienia dotyczące nadzoru skonsolidowanego właściwych organów państw trzecich umożliwiają osiągnięcie celów nadzoru skonsolidowanego, określonych w niniejszym rozdziale, w odniesieniu do instytucji kredytowych, których przedsiębiorstwo dominujące posiada siedzibę w państwie trzecim. Komitet poddaje takie wytyczne kontroli oraz uwzględnia wszelkie zmiany wprowadzone do uzgodnień dotyczących skonsolidowanego nadzoru, stosowanych przez takie właściwe organy.

Właściwy organ przeprowadzający weryfikację określoną w ust. 1 akapit pierwszy uwzględni takie wytyczne. Do tego celu przed podjęciem decyzji właściwy organ zasięga opinii Komitetu.

3. W przypadku braku takiego równoważnego nadzoru Państwa Członkowskie do instytucji kredytowej stosują przez analogię przepisy niniejszej dyrektywy lub umożliwiają właściwym organom stosowanie innych właściwych technik nadzoru, które umożliwiają osiągnięcie celów nadzoru skonsolidowanego nad instytucjami kredytowymi.

Techniki nadzoru uzgadnia, po konsultacjach z innymi właściwymi organami, których to dotyczy, właściwy organ, który odpowiadałby za nadzór skonsolidowany

Środa, 28 września 2005 r.

Właściwe organy mogą w szczególności wymagać utworzenia finansowej spółki holdingowej, której siedziba zarządu znajduje się we Wspólnocie, oraz zastosować przepisy w sprawie nadzoru skonsolidowanego do skonsolidowanej pozycji tej finansowej spółki holdingowej.

Techniki nadzoru są opracowywane w ten sposób, aby realizować cele skonsolidowanego nadzoru określone w niniejszym rozdziale; powiadamia się o nich inne właściwe organy, których to dotyczy, oraz Komisję.

Sekcja 2

Ujawnienia właściwych organów

Artykuł 144

Właściwe organy ujawniają następujące informacje:

- a) teksty przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych oraz ogólne wytyczne przyjęte w danym Państwie Członkowskim w dziedzinie regulacji ostrożnościowych;
- b) sposoby korzystania z możliwości wyboru opcji i zasad przewidzianych przez prawo wspólnotowe;
- c) ogólne kryteria i metody stosowane podczas weryfikacji i oceny, o których mowa w art. 124; oraz
- d) bez uszczerbku dla przepisów określonych w rozdziale 1 sekcja 2, zsumowane dane statystyczne w zakresie kluczowych aspektów wdrażania zasad ostrożnościowych w każdym Państwie Członkowskim.

Ujawnienia przewidziane w akapicie pierwszym pozwalają na wymierne porównanie metod przyjętych przez właściwe organy różnych Państw Członkowskich. Ujawnienia są publikowane w jednakowym formacie i regularnie uaktualniane. Ujawnienia są dostępne pod jednym wspólnym adresem elektronicznym.

Rozdział 5

Ujawnienia instytucji kredytowych

Artykuł 145

1. Do celów niniejszej dyrektywy instytucje kredytowe podają do publicznej wiadomości, informacje określone w załączniku XII część 2, bez uszczerbku dla przepisów określonych w art. 146.
2. Na podstawie rozdziału 2 sekcja 3 podsekcje 2 i 3 oraz art. 105 fakt uznania przez właściwe organy instrumentów i metod określonych w załączniku XII część 3 podawany jest do wiadomości publicznej przez instytucje kredytowe wraz z podaniem informacji wyszczególnionych w tym załączniku.
3. Instytucje kredytowe przyjmują formalne zasady polityki informacyjnej w celu spełnienia wymogów w zakresie ujawniania, określonych w ust. 1 i 2, oraz dysponują strategiami w zakresie oceny adekwatności ujawnień, łącznie z ich weryfikacją i częstotliwością.
4. Na wniosek MŚP i innych przedsiębiorstw ubiegających się o kredyt, instytucje kredytowe powinny składać wyjaśnienie decyzji ratingowych, dostarczając na żądanie wyjaśnienie pisemne. Jeżeli dobrowolne zobowiązanie sektora w tym zakresie okaże się nieadekwatne, przyjmuje się rozwiązania krajowe. Koszty administracyjne wyjaśnienia muszą być odpowiednie do wysokości kredytu.

Artykuł 146

1. Niezależnie od art. 145, instytucje kredytowe mogą pominąć jedno lub więcej ujawnień spośród wyszczególnionych w załączniku XII część 2, jeśli informacji zawartych w takich ujawnieniach nie uznaje się, w świetle kryterium określonego w załączniku XII część 1 ust. 1, za istotne.

Środa, 28 września 2005 r.

2. Niezależnie od art. 145 instytucje kredytowe mogą pominąć jedną lub więcej informacji wyszczególnionych w załączniku XII część 2 i 3, jeśli informacje takie zawierają elementy, które, w świetle kryterium określonego w załączniku XII część 1 ust. 2 i 3, mogą zostać uznane za prawnie zastrzeżone lub poufne.

3. W wyjątkowych przypadkach określonych w ust. 2 instytucja kredytowa, której to dotyczy, podaje w swoich ujawnieniach, że poszczególne informacje nie są ujawnione, podaje powód ich nieujawnienia oraz publikuje bardziej ogólną informację na temat kwestii objętej wymogiem ujawniania, jeżeli z uwagi na kryteria określone w załączniku XII część 1 ust. 2 i 3 nie są one klasyfikowane jako prawnie zastrzeżone lub tajne.

Artykuł 147

1. Instytucje kredytowe publikują ujawnienia wymagane na mocy art. 145 przynajmniej raz w roku. Ujawnienia publikuje się najszybciej, jak to możliwe.
2. Instytucje kredytowe ustalają również, czy publikacja częstsza niż przewidziana w ust. 1 jest niezbędna w świetle kryteriów ustanowionych w załączniku XII część 1 ust. 4.

Artykuł 148

1. Instytucje kredytowe mogą określić właściwy środek przekazu, miejsce publikacji i środki weryfikacji w celu skutecznego spełnienia określonych w art. 145 wymogów dotyczących ujawniania. W miarę możliwości wszystkie ujawnienia powinny ukazywać się za pośrednictwem jednego środka przekazu lub w jednym miejscu.
2. Równoważne ujawnienia, których instytucje kredytowe dokonały w celu spełnienia wymogów na podstawie przepisów o rachunkowości, wymogów dotyczących spółek giełdowych lub innych, mogą zostać uznane za spełniające wymogi art. 145. Jeśli ujawnienia, o których mowa, nie są częścią sprawozdań finansowych, instytucje kredytowe precyzują, gdzie można je znaleźć.

Artykuł 149

Niezależnie od art. 146-148 Państwa Członkowskie dają właściwym organom prawo do wymagania od instytucji kredytowych:

- a) sporządzenia jednego lub więcej ujawnień określonych w załączniku XII część 2 i 3;
- b) opublikowania jednego lub więcej ujawnień częściej niż raz do roku oraz ustalenia ostatecznych terminów publikacji;
- c) korzystania ze środków przekazu i miejsc publikacji, innych niż przewidziane dla sprawozdań finansowych; oraz
- d) używania szczególnych środków weryfikacji w stosunku do ujawnień nieobjętych ustawowym badaniem sprawozdania finansowego.

TYTUŁ VI

UPRAWNIENIA WYKONAWCZE

Artykuł 150

1. Bez uszczerbku dla przepisów w zakresie funduszy własnych dla wniosku, który Komisja ma przedłożyć zgodnie z art. 62 dostosowania techniczne w następujących dziedzinach przyjmuje się zgodnie z trybem postępowania, o którym mowa w art. 152 ust. 2:
  - a) objaśnianie definicji w celu uwzględnienia nowych zjawisk na rynkach finansowych przy stosowaniu niniejszej dyrektywy;
  - b) objaśnianie definicji w celu zapewnienia jednolitego stosowania niniejszej dyrektywy;
  - c) dostosowywanie terminologii i formułowanie definicji stosownie do kolejnych aktów dotyczących instytucji kredytowych i spraw pokrewnych;

Środa, 28 września 2005 r.

- d) dostosowania techniczne w wykazie w art. 2;
- e) zmiana kwoty kapitału założycielskiego określonego w art. 9, aby uwzględnić nowe zjawiska natury gospodarczej i pieniężnej;
- f) rozszerzanie wykazu określonego w art. 23 i 24 i zamieszczonego w załączniku I lub dostosowanie terminologii stosowanej w tym wykazie do nowych zjawisk zachodzących na rynkach finansowych;
- g) określanie obszarów, w których właściwe organy mają obowiązek wymiany informacji wymienionych w art. 42;
- h) dostosowania techniczne w art. 56-67 oraz w art. 74, wynikające z nowych zjawisk w standardach lub wymogach rachunkowości, z uwzględnieniem wymogów określonych w prawie wspólnotowym lub ze względu na konwergencję praktyk nadzorczych;
- i) zmiana wykazu klas ekspozycji w art. 79 i 86, aby uwzględnić nowe zjawiska na rynkach finansowych,
- j) kwota określona w art. 79 ust. 2 lit. c), art. 86 ust. 4 lit. a), załączniku VII część 1 ust. 5 i załączniku VII część 2 ust. 15 w celu uwzględnienia skutków inflacji;
- k) wykaz i klasyfikacja pozycji pozabilansowych w załącznikach II i IV oraz zasady traktowania tych pozycji przy określaniu wartości ekspozycji do celów tytułu V rozdział 2 sekcja 3; lub
- l) dostosowanie przepisów w załącznikach V-XII w celu uwzględnienia nowych zjawisk zachodzących na rynkach finansowych, w szczególności związanych z nowymi produktami finansowymi, lub w standardach lub wymogach rachunkowości, które uwzględniają wymogi określone w prawie wspólnotowym lub ze względu na konwergencję praktyk nadzorczych;

2. Komisja może przyjąć następujące środki wykonawcze zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 151 ust. 2.

- a) określenie wielkości nagłych i nieoczekiwanych zmian poziomu stóp procentowych, o których mowa w art. 124 ust. 5;
- b) czasowe obniżanie minimalnego poziomu funduszy własnych określonego w art. 75 lub wag ryzyka określonych w tytule V rozdział 2 sekcja 3 aby uwzględnić pewne okoliczności szczególne;
- c) bez uszczerbku dla przepisów dotyczących sprawozdania, określonych w art. 119, objaśnianie wyłączeń przewidzianych w *artykułach* 111 ust. 4, 113, 115 i 116;
- d) określenie kluczowych aspektów, w zakresie których ujawniane są zsumowane dane statystyczne zgodnie z art. 144 ust. 1 lit. d); lub
- e) określenie formatu, struktury, spisu treści i daty corocznej publikacji ujawnień przewidzianych w art. 144;

3. Żaden z przyjętych środków wykonawczych nie może zmienić podstawowych przepisów niniejszej dyrektywy.

4. Bez uszczerbku dla przyjętych już środków wykonawczych, do czasu upływu dwuletniego okresu następującego po przyjęciu niniejszej dyrektywy, a najpóźniej do 1 kwietnia 2008 r., zawieszają się stosowanie jej przepisów wymagających przyjęcia środków wykonawczych, poprawek i decyzji zgodnie z ust. 2. Na wniosek Komisji Parlament Europejski i Rada mogą odnowić odnośne przepisy i w tym celu dokonają ich rewizji przed upływem powyższego okresu lub daty w niniejszym ustępie.

Artykuł 151

1. Komisję wspiera Europejski Komitet ds. Bankowości utworzony decyzją Komisji 2004/10/WE⁽¹⁾

⁽¹⁾ Dz.U. L 3 z 7.1.2004, str. 36.

Środa, 28 września 2005 r.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, zastosowanie znajduje procedura określona w art. 5 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów art. 7 ust. 3 i art. 8 tej decyzji.

Okres przewidziany w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE ustala się na trzy miesiące.

3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

TYTUŁ VII

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Rozdział 1

Przepisy przejściowe

Artykuł 152

1. Instytucje kredytowe obliczające kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z art. 84-89, utrzymują podczas pierwszego, drugiego i trzeciego okresu dwunastomiesięcznego po 31 grudnia 2006 r. fundusze własne o wartości, zawsze wyższej lub równej kwocie wskazanej w ust. 3, 4 i 5.

2. Instytucje kredytowe stosujące zgodnie z art. 105 zaawansowane metody pomiaru do obliczania wymogów kapitału własnego z tytułu ryzyka operacyjnego, podczas drugiego i trzeciego dwunastomiesięcznego okresu po 31 grudnia 2006 r. utrzymują fundusze własne o wartości zawsze wyższej lub równej kwocie wskazanej w ust. 4 i 5.

3. W odniesieniu do pierwszego okresu dwunastomiesięcznego, o którym mowa w ust. 1, kwota funduszy własnych wynosi 95 % łącznej kwoty minimalnej funduszy własnych, której utrzymanie przez instytucje kredytowe jest wymagane podczas tego okresu zgodnie z art. 4 dyrektywy 93/6/EWG Rady z dnia 15 marca 1993 r. w sprawie adekwatności kapitałowej przedsiębiorstw inwestycyjnych i instytucji kredytowych⁽¹⁾, w brzmieniu w jakim dyrektywa ta oraz dyrektywa 2000/12/WE obowiązywały przed dniem 1 stycznia 2007 r.

4. W odniesieniu do drugiego okresu dwunastomiesięcznego, o którym mowa w ust. 1, kwota funduszy własnych wynosi 90 % łącznej kwoty minimalnej funduszy własnych, której utrzymanie przez instytucje kredytowe jest wymagane podczas tego okresu zgodnie z art. 4 dyrektywy 93/6/EWG, w brzmieniu w jakim dyrektywa ta oraz dyrektywa 2000/12/WE obowiązywały przed dniem 1 stycznia 2007 r.

5. W odniesieniu do trzeciego okresu dwunastomiesięcznego, o którym mowa w ust. 1, kwota funduszy własnych wynosi 80 % łącznej kwoty minimalnej funduszy własnych, której utrzymanie przez instytucje kredytowe jest wymagane podczas tego okresu zgodnie z art. 4 dyrektywy 93/6/EWG, w brzmieniu w jakim dyrektywa ta oraz dyrektywa 2000/12/WE obowiązywały przed dniem 1 stycznia 2007 r.

6. Spełnienie wymogów określonych w ust. 1-4 następuje na podstawie kwot funduszy własnych w pełni skorygowanych w celu uwzględnienia różnic w obliczaniu funduszy własnych zgodnie z dyrektywą 2000/12/WE i dyrektywą 93/6/EWG, w brzmieniu w jakim dyrektywy te obowiązywały przed dniem 1 stycznia 2007 r. oraz przed stosowaniem metody obliczania funduszy własnych zgodnie z niniejszą dyrektywą wynikającej ze sposobu ujęcia współczynnika straty oczekiwanej i straty nieoczekiwanej zgodnego z art. 84-89 niniejszej dyrektywy.

7. Do celów ust. 1-6 niniejszego artykułu stosuje się art. 68-73.

8. Do dnia 1 stycznia 2008 r. instytucje kredytowe mogą uznawać artykuły ustanawiające metodę standardową określoną w tytule V rozdział 2 sekcja 3 ust. 1 za zastąpione art. 42-46 dyrektywy 2000/12/WE, w brzmieniu w jakim artykuły te obowiązywały przed dniem 1 stycznia 2007 r.

9. W przypadku wykorzystania możliwości, o której mowa w ust. 8, w odniesieniu do przepisów dyrektywy 2000/12/WE obowiązuje, co następuje:

- a) przepisy wyżej wymienionej dyrektywy, o których mowa w art. 42-46, stosuje się, w brzmieniu w jakim obowiązywały przed dniem 1 stycznia 2007 r.;
- b) „wartość ważona ryzykiem”, o której mowa w art. 42 ust. 1 wyżej wymienionej dyrektywy oznacza „kwotę ekspozycji ważoną ryzykiem”;

⁽¹⁾ Dz.U. L 141 z 11.6.1993, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/1/WE.

Środa, 28 września 2005 r.

- c) kwoty wyliczone zgodnie z art. 42 ust. 2 wyżej wymienionej dyrektywy oznaczają „kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem”;
- d) „kredytowe instrumenty pochodne” są ujęte w wykazie pozycji pełnego ryzyka w załączniku II wyżej wymienionej dyrektywy; oraz
- e) metodę obliczania określoną w art. 43 ust. 3 wyżej wymienionej dyrektywy stosuje się w odniesieniu do instrumentów pochodnych wyszczególnionych w załączniku IV wyżej wymienionej dyrektywy bez względu na to, czy są one bilansowe czy pozabilansowe, a kwoty wyliczone w oparciu o metodę określoną w załączniku III uznaje się za kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem.
10. W przypadku wykorzystania opcji, o której mowa w ust. 8, w odniesieniu do metod obliczania ekspozycji, dla których używa się metody standardowej, obowiązuje, co następuje:
- a) tytuł V rozdział 2 sekcja 3 ust. 3 odnoszący się do uznawania złagodzenia ryzyka kredytowego nie ma zastosowania;
- b) tytuł V rozdział 2 sekcja 3 ust. 4 odnoszący się do traktowania sekurytyzacji może zostać wyłączony ze stosowania przez właściwe organy.
11. W przypadku wykorzystania opcji, o której mowa w ust. 8, wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z art. 75 lit. d) pomniejsza się o wskaźnik procentowy równy stosunkowi wartości ekspozycji instytucji kredytowych, dla których kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się zgodnie ze opcją, o której mowa w ust. 8, do łącznej wartości ich ekspozycji
12. W przypadku, gdy instytucja kredytowa wylicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla wszystkich swoich ekspozycji zgodnie z możliwością, o której mowa w ust. 8, art. 48-50 dyrektywy 2000/12/WE odnoszące się do dużych zaangażowań mogą mieć zastosowanie, w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2007 r.
13. Kiedy stosuje się opcję, o której mowa w ust. 8, odniesienia do art. 78-83 niniejszej dyrektywy należy rozumieć jako odniesienia do art. 42-46 dyrektywy 2000/12/WE, w brzmieniu, w jakim artykuły te obowiązywały przed 1 stycznia 2007 r.
14. Jeżeli stosuje się opcję, o której mowa w ust. 8, przed datą określoną w tymże ustępie nie stosuje się art. 123, 124, 145 i 149.

Artykuł 153

Do dnia 31 grudnia 2012 r. właściwe organy mogą, przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla ekspozycji wynikających z transakcji wynajmu nieruchomości dotyczącego budynków biurowych lub nieruchomości handlowo-usługowych położonych na ich obszarze i spełniających kryteria ustanowione w załączniku VI część 1 ust. 54, zezwolić na stosowanie wagi ryzyka 50 % bez stosowania przepisów załącznika VI część 1 ust. 55 i 56.

Do dnia 31 grudnia 2010 r. właściwe organy mogą, w celu określenia zabezpieczonej części przeterminowanego kredytu do celów załącznika VI, uznać zabezpieczenie rzeczowe inne niż zabezpieczenie kwalifikujące się w ramach art. 90-93.

Do dnia 31 grudnia 2012 r. przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem do celów załącznika VI część 1 ust. 4 w odniesieniu do ekspozycji wobec rządów centralnych Państw Członkowskich lub banków centralnych denominowanych i finansowanych w walucie krajowej Państwa Członkowskiego stosowana jest taka sama waga ryzyka, która byłaby przypisana do takich ekspozycji denominowanych i finansowanych w ich walucie krajowej.

Artykuł 154

1. Do dnia 31 grudnia 2011 r. właściwe organy każdego Państwa Członkowskiego mogą, do celów załącznika VI część 1 ust. 61, ustalić dla ekspozycji określonych w załączniku VI, część 1, ust. 12-17 i 41-43 wobec kontrahentów z siedzibą na ich terytorium, okres przeterminowania liczony w dniach, wynoszący maksymalnie 180 dni, o ile jest to właściwe w lokalnych warunkach. Konkretna liczba dni może być zróżnicowana w poszczególnych grupach produktów.

Właściwe organy, które nie korzystają z możliwości, o której mowa w akapicie pierwszym, w stosunku do ekspozycji na ich terytorium, mogą wyznaczyć dłuższy okres dla ekspozycji wobec kontrahentów z siedzibą na terytorium innych Państw Członkowskich, których właściwe organy skorzystały z tego wyboru. Konkretna liczba musi mieścić się w przedziale od 90 dni do terminu, które inne właściwe organy wyznaczyły w odniesieniu do ekspozycji wobec takich kontrahentów na swoim terytorium.

Środa, 28 września 2005 r.

2. Dla instytucji kredytowych składających wnioski o zastosowanie metody IRB przed rokiem 2010 możliwe jest do 31 grudnia 2009 r., za zgodą odpowiedniego organu, skrócenie wymogu trzyletniego stosowania przewidzianego w art. 84 ust. 3 do okresu nie krótszego niż jeden rok.

3. Dla instytucji kredytowych składających wnioski o stosowanie własnych oszacowań LGD lub współczynników konwersji wymóg trzyletniego stosowania przewidzianego w art. 84 ust. 4 może zostać skrócony do dwóch lat do 31 grudnia 2008 r.

4. Do 31 grudnia 2012 roku właściwe organy każdego z Państw Członkowskich mogą zezwolić instytucjom kredytowym na dalsze stosowanie wobec udziałów tego typu, o którym mowa w art. 57 lit. o), które zostały uzyskane przed ... (*), traktowania, o którym mowa w art. 38 dyrektywy 2000/12/WE, w jego brzmieniu, jakie obowiązywało przed dniem 1 stycznia 2007 r.

5. Do dnia 31 grudnia 2010 r. ważona zaangażowaniem średnia wartość LGD dla wszystkich ekspozycji detalicznych zabezpieczonych nieruchomości mieszkalnymi i nieobjętych gwarancjami rządów centralnych nie może wynosić mniej niż 10 %.

6. Do dnia 31 grudnia 2017 r. właściwe organy Państw Członkowskich mogą znieść obowiązek stosowania metody IRB w stosunku do niektórych ekspozycji kapitałowych utrzymywanych przez instytucje kredytowe oraz przedsiębiorstwa UE zależne instytucji kredytowych w danym Państwie Członkowskim na dzień 31 grudnia 2007 r.

Pozycję zwolnioną ze stosowania tej metody mierzy się jako liczbę akcji przypadającą na dzień 31 grudnia 2007 r., powiększoną o dodatkowe udziały lub akcje, których własność wynika bezpośrednio z posiadania udziału kapitałowego, pod warunkiem że nie powoduje to wzrostu proporcjonalnego udziału własnościowego w portfelu spółki.

Jeśli nabycie akcji powoduje wzrost proporcjonalnego udziału własnościowego w danym pakiecie udziałów, część pakietu stanowiąca nadwyżkę nie podlega wspomnianemu wyżej zwolnieniu. Zwolnienie to nie obejmuje również pakietów, które początkowo podlegały zwolnieniu, ale zostały sprzedane, a następnie odkupione.

Ekspozycje w papierach kapitałowych objęte niniejszym przepisem przejściowym podlegają wymogom kapitałowym wyliczanym zgodnie z tytułem V rozdział 2 sekcja 3 podsekcja 1.

7. Do dnia 31 grudnia 2011 r. właściwe organy każdego Państwa Członkowskiego mogą w stosunku do ekspozycji korporacyjnych ustalić okres przeterminowania, liczony w dniach, do którego stosują się wszystkie instytucje kredytowe podlegające ich kompetencji zgodnie z definicją „niewykonania zobowiązań” określoną w załączniku VII część 4 ust. 44, odnoszącą się do ekspozycji wobec przedsiębiorstw w obrębie danego Państwa Członkowskiego. Okres ten obejmuje od 90 do 180 dni, jeśli jest to w danych warunkach właściwe. W odniesieniu do ekspozycji wobec tego typu kontrahentów znajdujących się na terenie innych Państw Członkowskich właściwe organy ustalają okres przeterminowania w ten sposób, aby nie był on dłuższy niż okres przeterminowania ustalony przez właściwe organy danego Państwa Członkowskiego.

Artykuł 155

Do dnia 31 grudnia 2012 r. w odniesieniu do przedsiębiorstw inwestycyjnych, których wskaźnik dla obszarów działalności związanych z działalnością dealerską stanowi co najmniej 50 % całkowitej wielkości wskaźników dla wszystkich rodzajów działalności, obliczonych zgodnie z załącznikiem X część 2 ust. 1-7, Państwa Członkowskie mogą do tego obszaru działalności „działalność dealerska” zastosować wartość procentową równą 15 %.

Rozdział 2

Przepisy końcowe

Artykuł 156

Komisja, we współpracy z Państwami Członkowskimi i przy uwzględnieniu wkładu Europejskiego Banku Centralnego, okresowo sprawdza, czy niniejsza dyrektywa, traktowana jako całość łącznie z dyrektywą 2006/.../WE, wpływa znacząco na cykl ekonomiczny oraz, w świetle wyników tej analizy, rozważa zasadność podjęcia środków naprawczych.

(*) Data wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

Środa, 28 września 2005 r.

W oparciu o tę analizę oraz przy uwzględnieniu wkładu Europejskiego Banku Centralnego Komisja sporządza dwuletnie sprawozdanie i przedkłada je Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wraz z odpowiednimi wnioskami. Przy sporządzaniu tego sprawozdania uwzględniane są odpowiednio opinie przedstawione przez kredytobiorców i kredytodawców.

Do dnia 1 stycznia 2012 r. Komisja dokona przeglądu i sporządzi sprawozdanie na temat stosowania niniejszej dyrektywy, w szczególności wszystkich aspektów art. 68-73, art. 80 ust. 7, art. 80 ust. 8 i art. 129, które przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wraz ze wszelkimi odpowiednimi propozycjami.

Artykuł 157

1. Do dnia 31 grudnia 2006 r. Państwa Członkowskie przyjmują i publikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do zapewnienia zgodności z przepisami art. 4, 22, 57, 61-64, 66, 68-106, 108, 110-115, 117-119, 123-127, 129-132, 133, 136, 144-149 i 152-155 oraz załączników II, III i V-XII. Następnie Państwa Członkowskie przekazują Komisji teksty tych przepisów oraz tabelę zgodności między tymi przepisami a przepisami niniejszej dyrektywy.

Niezależnie od ust. 3 Państwa Członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 stycznia 2007 r.

Wspomniane przepisy powinny zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Powinny one również zawierać oświadczenie, że odniesienia w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych do dyrektyw uchylonych przez niniejszą dyrektywę traktuje się jako odniesienia do niniejszej dyrektywy. Państwa Członkowskie określają, w jaki sposób należy wprowadzić takie odniesienie i jak należy sformułować wspomniane oświadczenie.

2. Państwa Członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

3. Państwa Członkowskie stosują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do zapewnienia zgodności z przepisami art. 87 ust. 9 i art. 105 od dnia 1 stycznia 2008 r., lecz nie wcześniej.

Artykuł 158

1. Niniejszym uchyla się dyrektywę 2000/12/WE zmienioną dyrektywami wymienionymi w części A załącznika XIII, bez uszczerbku dla zobowiązań Państw Członkowskich dotyczących harmonogramu transpozycji wspomnianych dyrektyw wymienionej w części B załącznika XIII.

2. Odniesienia do dyrektyw, które utraciły moc, traktowane są jako odniesienia do niniejszej dyrektywy i odczytywane są zgodnie z tabelą zgodności w załączniku XIV.

Artykuł 159

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 160

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący